

Programmabegroting 2024-2027 v6 def.

INHOUD

Inleiding	4
Financieel overzicht.....	7
Programma 1. Een sociale en vitale gemeente.....	11
1A. Inwoners en bestuur.....	11
1B. Samenleven.....	13
1C. Een veilige gemeente.....	20
Wat gaat het kosten	22
Programma 2. Een aantrekkelijke gemeente	24
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	24
2B. Economische vitaliteit.....	26
2C. Een bereikbare gemeemte	27
Wat gaat het kosten	30
Programma 3. Een leefbare gemeente	32
3A. Wonen en leefomgeving.....	32
3B. Duurzaamheid en milieu.....	39
3C. Beheer en onderhoud.....	45
Wat gaat het kosten	47
Programma 4. Een financieel gezonde gemeente	49
Wat gaat het kosten	52
Overzicht mutaties investeringskredieten	53

Paragraaf A: Weerstandsvermogen en risicomanagement	55
Paragraaf B: Lokale heffingen	60
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen	73
Paragraaf D: Financiering	77
Paragraaf E: Grondbeleid	81
Paragraaf F: Verbonden partijen	84
Paragraaf G: Bedrijfsvoering.....	93
Paragraaf H: Wet open overheid	95
Bijlage 1: Baten & lasten per taakveld	96
Bijlage 2: Overzicht algemene dekkingsmiddelen	100
Bijlage 3: Overzicht incidentele baten en lasten	101
Bijlage 4: Overzicht stand reserves en voorzieningen.....	102
Bijlage 5. Afkortingen	103

INLEIDING

Inleiding

Voor u ligt de begroting van de gemeente Bergen voor het jaar 2024 en de daarop volgende jaren. Een document waarin u kunt lezen hoe wij als gemeenteraad én het college van burgemeester en wethouders concreet verder invulling geven aan de doelen die we onszelf eerder in de kadernota voor 2024 gesteld hebben. De begroting omvat de nadere concretisering van onze belangrijkste speerpunten voor het jaar 2024 en de daarvoor benodigde financiële middelen.

In deze begroting zetten we dus onze voornemens uit het raadsbreed akkoord uit 2022 verder om in concrete doelen voor het jaar 2024 en verder. Bij die uitwerking, ook in de begroting, staat voor ons draagvlak en het vertrouwen van de inwoners centraal. Het proces waarlangs we onze doelen voor inwoners willen bereiken, is voor ons als gemeenteraad en college even belangrijk als de doelen zelf. Kerndoelstelling van deze raadsperiode is immers het laten toenemen van het vertrouwen in het openbaar bestuur, het realiseren van eerder voorgenomen plannen en eventuele nieuwe plannen voorzien van het noodzakelijke maatschappelijke draagvlak, alvorens tot actie over te gaan.

Goede participatie van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden bij onze besluitvorming blijft daarom, ook in 2024, voor ons prioriteit. Ook werken we verder door aan het versterken van de sociale betrokkenheid van onze inwoners bij elkaar, om fysiek- en mentaal zo gezond mogelijk te blijven. Onze jeugd heeft daarbij extra de aandacht. Hun welzijn staat voor ons voorop. Maar uiteraard werken we ook door aan het steeds beter organiseren van welzijns- en Wmo-voorzieningen waar ook andere doelgroepen

veel baat bij hebben. Ook werken door aan het vergroten van het veiligheidsgevoel in de kernen. De aanpak van maatschappelijke ondermijning vanuit het criminele circuit heeft daarbij onder andere de aandacht.

Ook in 2024 willen we een aantrekkelijke gemeente blijven om in te leven, te werken en om te bezoeken. Dus ook daar investeren we in. We gaan met de betrokken instellingen en ondernemers het cultureel aanbod en onze recreatieve- sport- en toeristische voorzieningen versterken waar dat nodig is. Ook gaan we het aanbod woningen vergroten door meer huizen te bouwen. Huizen voor verschillende doelgroepen. De uitwerking van de woon-, en woonzorgvisie zijn daar leidend bij.

Daarnaast creëren we ook een nieuw perspectief op onze mobiliteit. Met een mobiliteitsvisie gaan we werken aan antwoorden op de vraag hoe we de dorpen, welzijnsinstellingen en het strand en de daar actieve bedrijven ook in de toekomst bereikbaar houden. De natuur- en milieuregelgeving zijn voor zowel onze bouw- als verkeersambities gegeven kaders waarbinnen we projecten waar willen gaan maken. De aanpak van de parkeerdruk en fietsveiligheid zijn hier voorbeelden van.

Als het om natuur en milieu gaat hebben we in 2024 veel projecten in uitvoering om onze gemeenschap schoner en duurzamer te helpen samenleven. Met gericht beleid bevorderen we ook in 2024 een gezonde leefomgeving voor onze inwoners en ondernemingen, dringen we CO₂-emissies terug en bouwen we door aan een circulair ingerichte economie.

Om deze projecten en programma's waar te maken is een stevig financieel fundament onder de gemeentefinanciën onontkoombaar. Goed met elkaar vast te stellen is het daarom dat de gemeente Bergen vooralsnog financieel gezond is. Het meerjarenperspectief is, gezien het uitblijven van helderheid vanuit de Rijksoverheid over haar structurele afdrachten aan individuele gemeenten, nog steeds ongewis. Dat maakt dat we als Raad en college voorzichtig moeten zijn met het aangaan van grote structurele verplichtingen. Door zo scherp en actueel mogelijk te begroten biedt de gemeente inwoners een zo actueel mogelijk beeld en daarmee een zo groot mogelijk grip op de gemeentelijke bestedingspatronen.

Financiële onzekerheden

Op het moment van schrijven van de begroting 2024 is duidelijk dat er nog ontwikkelingen aankomen met effect op de gemeentelijke financiën die op dit moment nog niet kunnen worden gekwantificeerd.

Bestuursopdracht BUCH

De werkorganisatie ziet zich gesteld voor een steeds complexer ontwikkelende context die vraagt om goed uitgewerkte, gedegen en gedragen bestuurlijke keuzen. En dat kost tijd. Enerzijds verlangt de samenleving meer en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening van gemeentelijke overheden en dus ook van de BUCH werkorganisatie. Daarbij komt dat de, specifiek in dit construct, bewegelijke politiek bestuurlijke omgeving aanpassingen in de werkwijze van de organisatie vereist. Aan de andere kant neemt de investeringsruimte van de in de BUCH deelnemende gemeentebesturen significant af. Dit gezien het uitblijven van duidelijkheid vanuit het Rijk over de structurele rijksbijdrage aan gemeenten in het algemeen. En daarbij komt dat ook de beschikbare ambtelijke capaciteit onder stevige druk is komen te staan vanwege de krappe arbeidsmarkt en het relatief hoge ziekteverzuim. Vanuit die werkelijkheid werkt het bestuur met het MT van de BUCH in 2023 aan een herijking van koers en werkwijze.

Naar verwachting zal hier in 2024 daadwerkelijk uitvoering aan gegeven moeten gaan worden. Afhankelijk van het nieuwe bestuurlijke evenwicht dat gevonden zal moeten worden, zal dat in meer of mindere mate aanvullende investeringen met zich meebrengen. Dat duiden we in de eerste financiële rapportage van 2024. Voor Raad en college van Bergen is en blijft het uitgangspunt dat de samenwerking in de BUCH werkorganisatie primair een goede kwaliteit dienstverlening voor inwoners en bestuur borgt en het BUCH-bestuur haar werkgeversrol naar behoren invult. Uiteraard letten Raad en college daarbij ook op wat er financieel reëel werkbaar is.

Invoering omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen (Wkb) heeft structurele financiële effecten. Zo voorzien we een daling in legesopbrengsten. Dit wordt veroorzaakt door het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning, waarbij een groot deel van de huidige technische bouwtoetsen vervallen waardoor er minder vergunningen nodig zijn.

De gemeente moet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een besluit nemen en dient nieuwe legestarieven vast te stellen.

Integraal huisvestingsplan scholen, sporthal Egmond aan Zee, en fusie voetballocatie.

Gezien de huidige ontwikkelingen in de bouwsector is niet zeker dat de nu opgenomen investeringsbudgetten voldoende zijn.

Ontwikkelingen sociaal domein

Het is nog steeds onduidelijk of vanuit het Rijk voldoende compensatie gegeven gaat worden voor de stijging van de zorgkosten en de effecten van de rijksmaatregelen zoals bijvoorbeeld ombuiging jeugdhulp.

Parkeergarage Schoorl

In de omgevingsvisie van Schoorl wordt gesproken over een mogelijke parkeergarage.

Onderstaande onderwerpen zijn controversieel verklaard door de Tweede Kamer waardoor er voorlopig nog geen duidelijkheid over komt.

- Volgens de huidige planning wordt begin 2025 bekend hoe men verder wil gaan met de herijking van het gemeentefonds vanaf 2026. Van de € 96 nadeel per inwoner voor Bergen is in 2025 € 37,50 doorgevoerd. Voor 2026 en 2027 is in de begroting Bergen vooralsnog rekening gehouden met het doorvoeren van € 15 per inwoner per jaar.

- *Gemeentefinanciën 2026 en verder en uitbreiding belastinggebied*

Er is nu nog onduidelijkheid over de gemeentefinanciën 2026 en verder en de eventuele uitbreiding van de gemeentelijk belastingen.

Zoals bekend dalen de gemeentelijke inkomsten vanuit de algemene uitkering flink met ingang van 2026 en verder.

Er is al meerdere keren toegezegd dat er duidelijkheid zou komen over 2026 en verder, echter dat wordt steeds weer doorgeschoven.

FINANCIËEL OVERZICHT

N= Nadeel, V= Voordeel, bedragen * 1.000	2024	2025	2026	2027	
Stand begrotingssaldo na raad 29 juni	4.135 V	5.300 V	609 V	605 N	
Dorpshuis de Schulp	317 N	350 N	494 N	485 N	Raad 06-07-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 6 juli	3.818 V	4.950 V	115 V	1.090 N	
Kosten NORA Routekaart regionale jeugdhulp	31 N	0	0	0	B&W 26-09-23
Programmabegroting 2024-2027 collegedeel	10 N	215 V	11 N	52 N	B&W 26-09-23
Financieel gebaar energiekosten maatschappelijke organisaties	17 N	0	0	0	Raad 28-09-23
1e firap 2023 BUCH	257 N	218 N	229 N	178 N	Raad 28-09-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 28 september	3.504 V	4.947 V	125 N	1.321 N	
Aanpassing huur de Beeck	13 N	14 N	14 N	15 N	B&W 07-11-23
Programmabegroting 2024-2027	527 N	570 V	43 N	376 N	Raad 07-11-23
subtotaal	2.964 V	5.503 V	183 N	1.711 N	
Septembercirculaire 2023	830 V	1.251 V	313 V	937 V	Raad 07-11-23
Verwachte stand na raad 7 november	3.794 V	6.755 V	130 V	774 N	
Saldo incidentele lasten minus incidentele baten (zie bijlage 3)	2.495 V	221 V	13 V	60 N	
Saldo voor toetsing provincie i.v.m. structureel sluitend begrotingsjaar	6.289 V	6.976 V	143 V	834 N	

Overzicht baten en lasten per programmaonderdeel

	Programmaonderdeel Bedragen x 1.000	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026	Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027
	Baten en lasten												
1a	Inwoners en bestuur	616	3.658	-3.041	642	3.619	-2.976	713	3.918	-3.205	775	4.046	-3.271
1b	Samen leven	8.916	36.704	-27.788	8.626	35.445	-26.819	8.855	36.280	-27.425	6.926	34.704	-27.778
1c	Een veilige gemeente	58	4.648	-4.589	60	4.670	-4.610	61	4.833	-4.772	62	4.950	-4.888
1d	Kerngericht en ondersteunend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2a	Cultuur, Recreatie en toerisme	990	2.824	-1.834	1.119	2.690	-1.571	1.160	2.668	-1.508	1.204	2.725	-1.521
2b	Economische vitaliteit	56	378	-322	56	308	-252	56	314	-258	57	325	-268
2c	Een bereikbare gemeente	0	1.697	-1.697	0	1.698	-1.698	0	1.759	-1.759	0	1.639	-1.639
3a	Wonen en leefomgeving	4.360	7.960	-3.600	1.029	4.050	-3.021	2.213	5.086	-2.873	2.210	5.208	-2.998
3b	Duurzaamheid en milieu	10.159	9.240	918	10.768	9.521	1.247	10.900	9.783	1.117	11.062	10.041	1.021
3c	Beheer en onderhoud	1.110	11.340	-10.230	1.165	11.658	-10.493	1.173	12.064	-10.891	1.200	12.365	-11.166
4a	Algemene dekkingsmiddelen	72.909	936	71.974	75.188	1.180	74.008	72.391	2.520	69.871	73.967	2.890	71.078
4b	Overhead	52	13.691	-13.640	54	14.000	-13.946	56	14.463	-14.407	58	14.977	-14.918
4c	Overig	0	337	-337	0	963	-963	0	1.607	-1.607	0	2.270	-2.270
4d	Onvoorzien	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10
4e	VPB	0	43	-43	0	45	-45	0	47	-47	0	49	-49
	Saldo Baten en lasten	99.227	93.467	5.760	98.707	89.856	8.851	97.579	95.352	2.227	97.522	96.200	1.322
	Mutaties reserves												
1b	Samen leven	0	157	-157	0	157	-157	0	157	-157	0	157	-157
2b	Economische vitaliteit	0		0	0		0	0		0	0		0
3a	Wonen en leefomgeving	130	0	130	0	0	-0	0	0	-0	0	0	-0
3c	Beheer en onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4c	Overig	0	1.940	-1.940	0	1.940	-1.940	0	1.940	-1.940	0	1.940	-1.940
	Saldo Mutaties reserves	130	2.097	-1.966	0	2.097	-2.097	0	2.097	-2.097	0	2.097	-2.097
	Resultaat	99.357	95.563	3.794	98.707	91.952	6.755	97.579	97.449	130	97.522	98.297	-774

Totaaloverzicht van de financiële mutaties in deze begroting, voor de toelichting zie het betreffende programmaonderdeel.

aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel

1 =1.000			korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	I/S
aut	1b	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	79 V	337 V	9 V	9 V	S
aut	1c	.1	Bijstellen bijdrage veiligheidsregio n.a.v. aanpassing verdeelsleutel	137 N	131 N	129 N	161 N	S
aut	1c	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	3 V	0 N	0 N	0 N	S
nb	1c	.3	Bijstellen opleidingskosten RB Egmond	30 N	30 N	30 N	30 N	S
aut	2a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	35 V	65 V	1 N	1 N	S
nb	2a	.2	Verhogen subsidiebudget toerisme en innovatie	15 N	15 N	15 N	15 N	S
aut	3a	.1	Voetbalfusie	770 N	100 N	0	0	I
aut	3b	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	4 V	11 N	21 N	25 N	S
aut	3b	.2	Effect Programma Water en Riolering (PWR) raad 6 juli 2023	278 V	357 V	336 V	363 V	S
aut	3b	.3	Correctie eerder begrote onttrekkingen / dotaties voorziening		299 V	230 V	89 V	S
aut	3c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	31 V	83 V	31 V	10 V	S
aut	3c	.2	Ontwikkeling Watertorenterrein	0	0	0	0	I
aut	4	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	110 N	90 N	9 N	4 V	S
aut	4	.2	Actualisatie werkelijke rente	106 V	194 N	445 N	619 N	S
			Totaal	527 N	570 V	43 N	376 N	

Programma 1
Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Wat willen we bereiken?

De gemeente zijn we met z'n allen. Vanuit dit vertrekpunt bouwen we de komende jaren gezamenlijk aan een sterk fundament van vertrouwen. De gemeente Bergen wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn. Participatie, communicatie en dienstverlening gaan hand in hand. We hanteren de volgende uitgangspunten:

- onze producten en diensten bieden we digitaal aan. Daar waar het nodig is ondersteunen we inwoners en ondernemers om die digitale verwerking mogelijk te maken
- we gaan voor inclusiviteit, iedereen kan meedoen
- we zijn in gesprek en we communiceren toegankelijk (begrijpelijk), open, tijdig en actueel; zowel online als via de klassieke media die ons ter beschikking staan
- informatie is openbaar en transparant
- we luisteren naar inwoners en ondernemers en betrekken ze zo vroeg mogelijk bij het beleidsproces en initiatieven van buiten en binnen.

We streven ernaar dat onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich gezien, begrepen en positief verrast voelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat betreft het luisteren naar en betrekken van onze inwoners en ondernemers is het belangrijk dat het Participatiebeleid wordt toegepast bij alle beleidsvelden. Dit vraagt om verankering van participatie in de organisatie en het bieden van handvatten voor de uitvoering van de participatie. Hiervoor is extra capaciteit

aangevraagd. Dit gaat samen met een doordachte communicatieaanpak om het contact met inwoners, organisaties en ondernemers goed te organiseren. Het Participatieloket en de Meedenkkalender zijn ondersteunend aan interne en externe initiatieven.

Voor 2024 ligt het accent op de aansluiting van het Participatiebeleid op de uitwerking van de Omgevingswet die per 1-1-2024 in werking treedt.

Het in contact zijn met inwoners, organisaties en ondernemers vraagt continu aandacht, zowel online als offline. We versterken onze online communicatie. Dat doen wij door actuele en passende informatie aan onze inwoners te geven via de verschillende online kanalen.

In deze tijd van digitalisering wordt persoonlijke aandacht, het in gesprek zijn en reageren op dat wat speelt nog belangrijker. Door meer inzicht te geven in het werk dat de gemeente en het bestuur op zich nemen, stellen we inwoners, organisaties en ondernemers in staat om daar op te reageren. Dit doen we door focus aan te brengen in communicatie. Communicatie gebeurt in samenhang en gericht. Op basis daarvan worden flinke stappen gezet in het gemeentelijk communicatiebeleid en de verdere doorontwikkelingen.

We breiden onze digitale dienstverlening uit met een toename van het aantal e-formulieren, onder andere voor de producten van Burgerzaken, inclusief de digitale aanvraag rijbewijzen. We bieden ondersteuning aan mensen die hulp nodig hebben bij deze digitalisering.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Met de klanttevredenheidsonderzoeken streven we ernaar dat 80% van de inwoners die het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) invult, een waardering van een 7,5 geeft voor het contact met het Klantcontactcentrum (KCC) en dat 80% van de klanten een 8 scoort voor het contact met de medewerkers van de balie. We gaan aan de slag met hun tips en opmerkingen. We monitoren de terugbelnotities, waarbij we de afspraak hebben binnen twee werkdagen de klant terug te bellen.

Ons 'imago' meten we onder andere af aan de statistieken op onze digitale (social)mediakanalen.

Daarnaast halen we veel informatie op tijdens participatiebijeenkomsten. De opbrengsten van deze bijeenkomsten komen herkenbaar terug in verdere advisering richting bestuur of bij de verdere uitwerking op inhoud.

1B. SAMENLEVEN

Met het grootste deel van de inwoners van de gemeente Bergen gaat het goed. Samen vormen we een overwegend welvarende en vitale gemeenschap waar jongeren, volwassenen en ouderen een gezond en gelukkig leven kunnen leiden. We hebben in onze gemeente een rijk aanbod aan culturele, welzijns- en sportvoorzieningen en ook beschikken we over een goed actief en professioneel aanbod in ondersteunings- en hulpdiensten voor wie het nodig heeft. Kortom, onze gemeenschappelijke basis voor vrij, gezond en betrokken samenleven staat als een huis.

Deze constatering betekent niet dat het in onze gemeente overal en met iedereen goed gaat. Natuurlijk zijn er ook uitdagingen. Zo neemt de levensverwachting van onze inwoners toe, waardoor een groeiende groep inwoners zich melden bij het Sociaal Team voor ondersteuning bij het zelfstandig wonen en meedoen (zie Wet Maatschappelijke Ondersteuning). De toenemende druk op de sociaal psychologische ontwikkeling van een aanzienlijk deel van onze jongeren zorgt voor een toename van de behoefte aan ondersteuning vanuit de jeugdhulp. Daarnaast hebben steeds meer mensen in Bergen moeite om rond te komen. En ruimtelijk zijn er in woningbouw en mobiliteit aan het sociaal domein gerelateerde uitdagingen die onze aandacht behoeven.

Genoemde uitdagingen vragen van de gemeente, ook in 2024, gerichte keuzes die bijdragen aan het verlichten van gevoeld ongemak of noodzakelijke ondersteuning en hulp. In het vastgestelde integraal beleidskader, 'Iedereen doet mee 2022-2026' hebben we de richting waarop we ons inzetten voor inwoners die problemen ervaren, hulp of ondersteuning nodig hebben om mee te doen aan de samenleving, vastgelegd. De kern van deze koers is de inzet op samenredzaamheid, omzien naar elkaar en preventie. Dit doen we door, samen met inwoners en maatschappelijke- en zorgpartners, de sociale basis te verstevigen

en tegelijkertijd te blijven zorgen voor passende professionele hulp en ondersteuning waar en wanneer dat nodig is.

Het perspectief is dat als we inwoners eerder ondersteunen in het behouden van hun eigen regie en problemen zo klein mogelijk houden, dit zelfredzaamheid bevordert, persoonlijk leed voorkomt, escalatie tegengaat en zorgkosten drukt. We werken aan dit perspectief langs vier pijlers vanuit de leefwereld van de inwoner. Daarbij ligt de focus op preventie, maken we duidelijke keuzes en organiseren we ons zo eenvoudig mogelijk.

Als het om de uitvoering gaat van onze koers, doen we dat niet alleen. Onze aanpak van de opgaven in het sociaal domein is gebaseerd op een netwerkaanpak. Naast overheidsorganisaties en door overheden gedragen instellingen als de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), Regionale Netwerkorganisaties (RNO) en Zaffier, betrekken en engageren we ook actief inwoners, ondernemers en hun collectieven bij het realiseren van de doelen.

De opgave waar we ons ook in 2024 voor gesteld zien luidt dus; het verstevigen van de sociale basis (zie gebiedsplan) alsmede het behouden en waar mogelijk versterken van kwalitatief hoogwaardige hulp- en ondersteuning.

Vanuit dit uitgangspunt komen de gemeenteraad en het college van de gemeente Bergen tot de volgende speerpunten voor 2024:

Versterking netwerksamenwerking

Wat willen we bereiken?

We willen de sociale basis in Bergen verstevigen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2024 toetsen en herijken we de rol en positie van het welzijnswerk binnen de sociale basis, maken we een start met het

betrekken van lokale ondernemers bij de maatschappelijke opgaven en betrekken we via een communicatiecampagne inwoners en ondernemers bij de opgave.

Hoe zien we of we dat bereiken?

We hebben de rol en positie van het welzijnswerk beter inzichtelijk gemaakt en de sociale basis in Bergen is versterkt door zichtbare betrokkenheid van (lokale) ondernemers, bedrijven en hun vertegenwoordigers.

Welzijn op recept

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de samenwerking met de huisartsen en de sociale basis.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2024 wordt duurzaam ingezet op Welzijn op recept. Welzijn op recept is een landelijk beproefde methodiek. Patiënten die herhaaldelijk met psychosomatische klachten - veroorzaakt door bijvoorbeeld eenzaamheid of sociale problematiek - bij de huisarts komen, krijgen een verwijzing naar activiteiten of ondersteuning in de sociale basis.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Het aantal patiënten dat herhaaldelijk bij de huisarts komt met psychosomatische klachten veroorzaakt door bijvoorbeeld eenzaamheid of sociale problematiek neemt af, omdat zij gebruik maken van passend aanbod binnen de sociale basis.

Goede spreiding voorzieningen

Wat willen we bereiken?

De activiteiten en ondersteuning binnen de sociale basis is voor de inwoner dichtbij en goed bereikbaar. Dit vraagt een goede spreiding van maatschappelijke, culturele-, sport- en welzijnsvoorzieningen binnen de kernen van de gemeente Bergen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gezien de uitgestrektheid van de gemeente Bergen en de afnemende mobiliteit van de steeds groter wordende groep ouderen is de bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen en accommodaties een belangrijk aandachtspunt. In de in 2024 op te leveren mobiliteitsvisie van de gemeente Bergen zal aandacht worden besteed aan het beter bereikbaar maken van de betreffende voorzieningen.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De bereikbaarheid van de activiteiten en ondersteuning van de sociale basis is toegenomen voor die groepen inwoners die problemen ervaren met mobiliteit.

Sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren

Wat willen we bereiken?

Dat kinderen en jongeren gezond en mentaal weerbaar opgroeien.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een doelgerichte en preventieve samenwerking in de eerste 1000 dagen van het kind. Met de coalitie van samenwerkende organisaties in de geboortezorg en de jeugdgezondheidszorg (consultatiebureaus) voor het jonge kind zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over een preventieve aanpak, het delen van signalen en een actieve benadering van gezinnen bij gesignaleerde problematiek. We gaan regie voeren en monitoren op resultaten.

Het vergroten van de kennis over sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren onder de jongeren zelf. Met de GGD en het Samenwerkingsverband koersen we op een aanpak rondom het thema 'vergroten van kennis onder jongeren over de eigen sociaal psychologische ontwikkeling en weerbaarheid'. In de sociale basis wordt hierop het jongerenwerk ingezet. Op de scholen voor primair en voortgezet onderwijs versterken we de aanwezigheid en inzet

van de Jeugd- en School teams; deze hebben een belangrijke rol in de deskundigheidsbevordering van leraren, (vroeg)signalering en opvang van psychosociale problematiek op school.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De aandacht voor kennis van de sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren en hun weerbaarheid onder jongeren en op scholen is vergroot. Er is meer aandacht onder de jongeren voor de psychologische ontwikkeling van leeftijdsgenoten in het voortgezet onderwijs.

Sportnota Bergen en Gezond en Actief Leven Akkoord

Wat willen we bereiken?

Vitale inwoners en kernen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan uitvoering geven aan het sportakkoord. Op 3 februari 2023 is op nationaal niveau het 'Gezond en Actief Leven Akkoord' ondertekend. Aan dit akkoord zit een specifieke uitkering gekoppeld, waardoor verdere ontwikkeling van een visie waar sport als onderdeel van een integraal preventief gezondheidsbeleid binnen de gemeente mogelijk is. We ontwikkelen een breder sportbeleid. Uitwerking voor de gemeente Bergen vindt plaats op basis van het gebiedsplan, en in plannen om te komen tot vitale kernen.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Eind 2024 sporten of bewegen meer inwoners dan eind 2023 het geval was. Daarnaast is er vanuit de Sportnota, woon-zorgvisie en de mobiliteitsvisie concreet beeld waar in ruimtelijke zin geïnvesteerd zal moeten worden in woningen, accommodaties en infrastructuur om onze inwoners in staat te stellen vitaal en gezond te blijven.

Risico

Met ingang van 2023 heeft het Rijk de financiële middelen die gemeenten krijgen voor onder andere het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen gebundeld in één brede specifieke uitkering (SPUK).

De Brede SPUK-regeling is een specifieke uitkering voor gemeenten voor het bevorderen van sport en bewegen, cultuurparticipatie en gezondheid/gezond leven en preventie. De Rijksoverheid bepaalt of de gemeenten de specifieke uitkering krijgt, hoeveel de gemeente krijgt en waar het geld aan wordt besteed. Vooralsnog zijn dit incidentele middelen voor de periode 2023 tot 2026. Deze middelen (die voorheen via de algemene uitkering werden verstrekt) zijn dus niet meer vrij besteedbaar en dienen in de jaarlijkse financiële verantwoording gespecificeerd te worden. Dat betekent voor de gemeente dat de bestaande middelen herschikt moeten worden en er meer transparantie ontstaat over de besteding van middelen aan specifieke doelen. Wij gaan uit van een budgettaire neutrale wijziging van de financiering van het Rijk. In 2024 wordt een heldere ordening aangebracht in deze specifieke uitkeringen en bestedingen.

Woonzorgvisie

Wat willen we bereiken?

Passende woningen en ondersteuning voor ouderen en andere aandachtsgroepen om langer zelfstandig te wonen voor deze groepen mogelijk te maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

De kaders, uitgangspunten en keuzes die na een intensief participatietraject in deze visie zijn vastgelegd in 2023 zullen in 2024 concreet worden uitgewerkt. Dit geeft inzicht in de woonopgave van aandachtsgroepen en vervolgens richting aan het verstevigen van de sociale basis en zijn mede bepalend voor de wijze waarop we de hulp en ondersteuning organiseren.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Na een besluit over de richting van de Woonzorgvisie van de gemeente Bergen krijgt die richting een doorvertaling in concrete project- en programmakeuzen binnen het domein van de ruimtelijke ordening.

Bergen Schuldenvrij

Wat willen we bereiken?

Minder inwoners van Bergen hebben moeite met rondkomen of kampen met schulden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Zaffier scherpt de huidige aanpak 'Bergen schuldenvrij' aan en voert het uit. Daarnaast zal in 2024 ook uitvoering gegeven worden aan het in 2023 nieuw ontwikkeld lokale integrale armoedebeleid. Een van de bouwstenen daarin is de integrale samenwerking binnen het sociaal team op dit onderwerp en het stimuleren van uitkeringsgerechtigden richting werk.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Meer inwoners van Bergen worden bereikt met de beschikbare armoedeverzoeken.

Samenwerken

In het beleidskader staat samenwerking centraal. Samen met inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, maatschappelijke partners, lokale ondernemers, verenigingen, zorgprofessionals, scholen, Adviesraad Sociaal Domein, ondernemers, college, raad, in regionale samenwerkingsverbanden en met het ambtelijk apparaat maken we het verschil. Het investeren in verbindingen en versterken en uitbreiden van bestaande netwerken en samenwerkingsverbanden is daarom belangrijk. Daarmee is in 2023 een start gemaakt en dat wordt in 2024 geïntensiveerd. Het gebiedsplan biedt in ieder geval jaarlijkse betrokkenheid van al deze partners bij de sociale opgave in Bergen.

Als het gaat om het bieden van de juiste hulp en passende ondersteuning ligt het accent in 2024 op:

Nieuwe visie jeugdhulp

Wat willen we bereiken?

Werken met preventieve maatregelen in plaats van repressieve maatregelen in de jeugdhulp, een verschuiving van verblijfszorg naar ambulante zorg en minder kinderen naar gesloten jeugdzorg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gevolgen van de nationale hervormingsagenda Jeugd brengen we in kaart en geven we waar nodig beleidsmatige opvolging. Daarnaast nemen we maatregelen om de overgang van 18- en 18+ vanuit jeugdhulp naar de Wmo soepel te laten verlopen. Tot slot maken we inzichtelijk hoe we om willen gaan met het structureel vrijvallen van middelen naar de algemene middelen als gevolg van het wegvallen van enkele zorg intensieve cliënten of vice versa. Hierin trekt Bergen samen op Uitgeest, Castricum, Heiloo, Alkmaar en Dijk en Waard.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Een verschuiving in de uitgaven van jeugdhulp met verblijf naar ambulante jeugdhulp. Een afname van het aantal jongeren dat in de overgang van de jeugdhulp naar de Wmo tussen wal en schip valt.

Risico's

- Jeugd

De huidige begrotingscijfers zijn gebaseerd op de realisatiecijfers van 2022 inclusief diverse verwachte ontwikkelingen (demografie, historie, prijsstijging, effect nieuwe inkoop en beheersmaatregelen). Uit een eerste analyse op de kosten over het eerste halfjaar 2023 (waarbij de declaraties nog niet volledig zijn) valt nog onvoldoende in te schatten of de kosten hoger uitkomen dan begroot en of dit ook effect heeft op de meerjarenbegroting. Bij de 2^e firap 2023 wordt inzichtelijk gemaakt of de begroting 2023 incidenteel bijgesteld moet

worden. Structurele effecten worden na een goede analyse verwerkt bij de 1^e firap 2024/Kadernota 2025.

- **Hervormingsagenda**

De gemeenten en het Rijk hebben na langdurige onderhandelingen op 17 april 2023 een principeakkoord bereikt over het financieel kader bij de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Het betreft een omvangrijke agenda die veel van de gemeenten vraagt en waarbij veel maatregelen en de financiële randvoorwaarden nog verder uitgewerkt gaan worden. Vanuit het Rijk worden wetswijzigingen voorbereid, waarbij onder andere de reikwijdte van de Jeugdwet wordt aangepast en het inkoop- en contractmanagement mogelijk meer in (boven) regionaal verband moet worden opgepakt. Als meer duidelijk wordt, kan dit iets betekenen voor de huidige budgetten. Zodra hier meer over bekend is, wordt dit meegenomen in een volgend P&C-document.

- **Route Regionale Jeugdhulp 2026**

In het najaar van 2020 is de advies van 'De transformatie van jeugdhulp met verblijf' vastgesteld. In de zomer van 2021 is de raadsvisie "Overkoepelend Kader Jeugd" en in dat najaar is ook de raadsvisie op Ambulante jeugdhulp vastgesteld. Dit geheel is vertaald naar de Regionale Transformatieagenda 2021 en 2022; de regionale uitvoering van het programma Jeugd. Voor de afronding van de ontwikkel- en transformatieopgaven jeugd uit de periode 2021-2022, en de eerste uitwerking van de landelijke hervormingsagenda is het plan Route Regionale Jeugdhulp 2026 opgesteld. Geconstateerd kan worden dat de regio behoorlijk voorop loopt in deze landelijke hervormingsagenda. De algemene lijn is dat we in 2023 de ontwikkelfase en -kosten afronden, de kosten dalen richting 2024. Deze kosten hebben we tot nu toe (incidenteel) gefinancierd vanuit het Regionale Transformatiefonds dat werd gevuld vanuit het Rijk en de Provincie. In 2023 is dit budget volledig aangewend. Structureel benodigde kosten zijn op dit moment nog niet bekend.

Beschermd thuis

Wat willen we bereiken?

Bergen is in 2024 verantwoordelijk voor de eigen inwoners als het om beschermd wonen gaat.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samenwerking met de Geestelijke Gezondheidszorg Noord-Holland-Noord (GGZ) wordt in 2024 gezocht om een start te maken met de transitie van 'Beschermd wonen' naar 'Beschermd thuis'.

Hoe zien we of we dat bereiken?

In 2024 is een start gemaakt met de transitie van 'Beschermd wonen' naar 'Beschermd thuis'.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

Wat willen we bereiken?

Het verder op orde brengen van de basisgezondheidszorg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) wordt goed aangesloten op het werk binnen het sociaal team en op het netwerk van partners binnen de sociale basis. Daarnaast wordt met de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) gesprekken gevoerd over een regionale aanpak huidkankerpreventie en blijven we in dat kader 'smeerpalen' bij het strand faciliteren. Ook maken we betere afspraken over de kwaliteit van de crisisopvang. Samen met de GGD zetten we verder in op het hanteren en handhaven van de leeftijdsgrenscntrole door alcoholverkooppunten. Een onderzoek naar de IT-perikelen binnen de GGD is opgestart. Een nieuw IT-systeem voor patiëntgegevens beheer is in 2024 functioneel en veilig.

Hoe zien we of we dat bereiken?

In 2024 is er weer een consultatiebureau in Bergen. Tevens is de samenwerking met de GGD goed en zijn medewerkers van de GGD

goed aangesloten op het sociaal team en de partners binnen de sociale basis.

Onderwijshuisvesting¹

Wat willen we bereiken?

Actueel inzicht verkrijgen in de toekomstige onderwijshuisvestingsbehoefte met de daarbij behorende financiële consequenties

Wat gaan we daarvoor doen?

Het laten opstellen van een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP Onderwijs 2024-2028)

Hoe zien we of we dat bereiken?

Als er in 2024 door de gemeenteraad een IHP Onderwijs Bergen 2024-2028 wordt vastgesteld

Rijksontwikkelingen

Voor 2024 zien we een aantal maatschappelijke ontwikkelingen bij het Rijk die van invloed zijn op de sociale opgave in Bergen. De volgende Rijksontwikkelingen zijn inmiddels bekend, echter is het nog niet altijd duidelijk wat dit voor de gemeente betekent.

Rijksmaatregelen en ontwikkelingen:

- **Wijziging doeluitkeringen Rijk:**

In 2023 werkt het Rijk voor het eerst met een bundeling van doeluitkeringen in het sociaal domein. Dit om de sociale basis te kunnen verstevigen zonder schotten tussen financiering. Deze bundeling van doeluitkeringen kan gevolgen hebben voor de wijze waarop de budgetten van het sociaal domein in de gemeentebegroting zijn opgenomen.

---

¹ Door een administratieve fout is dit speerpunt destijds niet opgenomen in de Kadernota

- **Jeugdhulpbudget:**

Vanuit het Rijk is er een onzekerheid over de hoogte van het jeugdhulpbudget voor 2024. Er is nog geen uitsluitsel over de verwachting van vorig jaar, dat was dat dit budget voor 2024 met 100 miljoen zou verminderen. Dit maakt dat de impact nog niet geduid kan worden.

- **Prijsindexatie jeugd en Wmo**

De werkelijke indexaties voor de verschillende onderdelen worden aan het einde van het jaar landelijk bekend gemaakt.

- **Beschermd wonen:**

De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen zijn wederom uitgesteld. De voorgenomen invoeringsdatum van beide maatregelen was 1 januari 2024, maar zowel het Rijk als de gemeenten constateren dat dit tijdspad te krap is. De nieuwe streefdatum wordt 1 januari 2025. Middelen die per die datum overkomen naar de gemeente voor de transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis worden budgetneutraal ingezet.

- **Spreidingwet:**

Het Rijk werkt momenteel aan het voorstel voor een wet om de opvang van asielzoekers beter over het land te verdelen. Deze wet staat ook wel bekend als de 'Spreidingswet'. Indien deze wet van kracht wordt, moeten gemeenten verplicht asielzoekers opvangen. Een toename van asielzoekers en nieuwkomers in de gemeente heeft mogelijk effect op de sociale opgave. De impact op de sociale opgave kan pas geduid worden als de wet van kracht is en duidelijk wordt wat dit betekent voor de toename van het aantal asielzoekers voor Bergen.

- **Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein:**

Het betreft een wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, waarbij er uitgegaan wordt van een integrale en gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek en de

benodigde gegevensverwerking. Doel van dit wetsvoorstel is het wegnemen van de onduidelijkheid over de wettelijke grondslagen voor domeinoverstijgende gegevensverwerking in het sociaal domein. Dit betekent voor het sociaal domein een wijziging in de huidige werkprocessen en aanpassingen naar integrale systemen.

- **Participatiewet in balans:**

21 juni 2022 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een beleidsanalyse van de Participatiewet gepresenteerd. Vanuit deze beleidsanalyse is de wens ontstaan om balans terug te brengen in de Participatiewet, middels het herzien van de huidige Participatiewet.

Uitgangspunten voor de herziene Participatiewet zijn: het meer ruimte geven aan de professional, werken en participatie naast de uitkering te stimuleren en de uitkeringsgerechtigde meer zekerheid te geven. Er is nog geen tijdstip bekend wanneer deze herziening van kracht wordt. De impact kan pas worden geïdentificeerd als de wet van kracht is en duidelijk wordt hoe het huidige beleid hierop aangepast dient te worden. Zaffier is hier als een van de vooruitlopers landelijk al bij aangehaakt.

1C. EEN VEILIGE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

We willen een zo veilig mogelijke samenleving en waar mogelijk meer gaan inzetten op preventie. Dit betekent dat mensen zich veilig voelen in eigen huis en in het dorp. Dit vraagt om een gezamenlijke integrale aanpak van onder andere gemeente, politie, brandweer en woningbouwcorporatie én een sterke betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers bij het bestrijden van vandalisme, criminaliteit en overlast.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2023 worden zowel het Integraal Meerjarenveiligheidsbeleidsplan Veiligheid 2024-2027 (IMV) (eenheid Noord-Holland) als het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid gemeente Bergen 2024-2027 (IVB) vastgesteld. Deze plannen worden besproken met partners, inwoners én met de gemeenteraad en beschrijven de veiligheidsambities/-doelen voor de komende vier jaar.

De financiële consequenties van het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid 2024-2027 (IVB) zijn op dit moment nog niet bekend, zo ook eventuele doorwerking van dit beleid in de begroting 2024 en verder. Besluitvorming over het nieuwe veiligheidsbeleid door de gemeenteraad vindt naar verwachting in december 2023 plaats.

Het Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid (IMV) dat op de schaal van de politie-eenheid Noord-Holland wordt opgesteld en op dit moment in procedure is, kent op zichzelf geen financiële doorwerking in de gemeentelijke begroting.

Voor het thema Ondernijning geldt dat voor 2024 vooralsnog incidentele middelen zijn opgenomen voor het project dat in 2023 BUCH breed is opgestart en tot eind 2024 loopt. In het voorstel voor het nieuwe IVB worden tevens voorstellen opgenomen voor structurele borging van dit thema in de begroting. In het kader van veilig uitgaan wordt verwacht dat, mede vanwege de beperkte capaciteit bij de politie, de inzet van beveiligers wordt voorgezet.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

In het Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Bergen 2024 -2027 worden voor elk thema doelen gesteld. Het college draagt het Team Veiligheid op om bij te houden of doelen worden bereikt en rapporteert daarover in de P&C-cyclus. Team Veiligheid voert procesregie en evalueert processen en projecten; ook wanneer daarbij doelen (deels) door partners worden nagestreefd. Bij de beoordeling zijn de politiecijfers en de Veiligheidsmonitor instrumenten die helpen om te bepalen of de doelen worden behaald. Om het veilig verloop tijdens uitgaansnachten en evenementen te borgen, worden wekelijks de rapportages van politie, boa's en beveiligers beoordeeld en waar nodig bijgestuurd.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording - Bergen \(NH.\) \(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1b	1	Absoluut verzuim	1,3	2,5	1,4	2,3	2,7	2020	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	2	Relatief verzuim	17	10	14	13	24	2022	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,6	1,3	1,5	1,7	1,9	2021	%	DUO/Ingrado
1b	4	Niet-sporters	47,9	40,3	37,7	39,9	49,2	2020	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
1b	5	Banen	679,3	462,6	507	527,9	825,4	2022	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
1b	6	Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	1	0	1	2021	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	7	Netto arbeidsparticipatie	67,8	75,9	73,4	72,4	72,2	2022	%	CBS - Arbeidsdeelname
1b	9	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	3	4	3	2	6	2021	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	10	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	1	1	1	1	2	2021	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	11	Personen met een bijstandsuitkering	198,4	192,7	176,1	190,8	431,2	2021	per 10.000 inwoners	CBS - Re-integratie
1b	12	Lopende re-integratievoorzieningen	103,6	90,9	78,4	111,6	197,7	2022	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS - Re-integratie
1b	13	Jongeren met jeugdhulp	12,7	11,4	12,8	12,7	13,2	2022	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd
1b	14	Jongeren met jeugdbescherming	0,8	0,8	0,6	0,5	1,2	2022	%	CBS Jeugd
1b	15	Jongeren met jeugdreclassering	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data	0,3	2022	%	CBS Jeugd
1b	16	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	740	450	590	610	700	2022	per 10.000 inwoners	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo
			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1d	17	Verwijzingen Halt	4	4	9	8	8	2022	per 1.000 jongeren	Stichting Halt
1d	18	Misdrijven - Winkeldiefstallen	0,3	0,7	1,4	0,6	2,3	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen
1d	19	Misdrijven - Geweldd misdrijven	2,2	2,2	2,9	2,9	4,6	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Criminaliteit
1d	20	Misdrijven - Diefstallen uit woning	1,5	0,7	1,1	1,6	1,4	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen
1d	21	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	4	5,5	5,5	5,1	6	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Criminaliteit

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Werkvoorzieningsschap Noord-Kennemerland (WNK)
1b	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord (SOVON)
1d	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

	1 =1.000	korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	I/S
aut 1b .1		Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	79 V	337 V	9 V	9 V	S
aut 1c .1		Bijstellen bijdrage Veiligheidsregio n.a.v. aanpassing verdeelsleutel	137 N	131 N	129 N	161 N	S
aut 1c .2		Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	3 V	0 N	0 N	0 N	S
nb 1c .3		Bijstellen opleidingskosten reddingsbrigaden	30 N	30 N	30 N	30 N	S

1b.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

1c.1 Bijstellen bijdrage Veiligheidsregio n.a.v. aanpassing verdeelsleutel

Op basis van de actuele verdeelsleutel vanuit de Veiligheidsregio wordt de bijdrage meerjarig bijgesteld (inclusief indexatie van 3% per jaar).

1c.2 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

1c.3 Bijstellen opleidingskosten reddingsbrigaden

Een grote aanwas van (jonge) leden resulteert in hogere opleidingskosten. Deze leden leren op jonge leeftijd zwemmen in een waterrijke gemeente en zorgen voor een groot ledenaantal bij de reddingsbrigaden. De meerjarenbegroting moet daardoor opgehoogd worden met € 30.000 per jaar (van € 36.000 naar € 66.000)

Programma 2 Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Erfgoed en cultuurhistorie

Wat willen we bereiken?

Het historische straatbeeld van de dorpskernen maakt de gemeente Bergen aantrekkelijk om te wonen, te werken en te recreëren. Erfgoed en cultuurhistorie hebben daarom een groot maatschappelijk en economisch nut. We willen de dorpse identiteit (het straatbeeld) behouden. Daarbij streven we naar een beperkte toename in regeldruk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beeldbepalende panden worden beter beschermd. De eerste selectie beeldbepalende panden volgt uit het pilotonderzoek 'beeldbepalende panden in Egmond aan Zee en het Van Reenenpark'. In vervolg op dit pilotonderzoek wordt een nota Beeldbepalend Erfgoed opgesteld met een uitvoeringsagenda.

Voor de geselecteerde beeldbepalende panden worden de Nota Omgevingskwaliteit en het Omgevingsplan aangepast. We lichten de eigenaren van aangewezen beeldbepalende panden voor over de gevolgen en effecten van de aanwijzing.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Er wordt een nota Beeldbepalend Erfgoed ter vaststelling voorgelegd aan de raad, plus een uitvoeringsagenda, aanpassing van de bestaande subsidieregeling en de erfgoedverordening.

Er wordt een aanvulling op de nota Omgevingskwaliteit en het Omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad, ten behoeve van een effectieve bescherming van beeldbepalende panden in Egmond aan Zee en het Van Reenenpark.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

Een prettige, gastvrije omgeving om te wonen en te recreëren, voor zowel inwoners als bezoekers, met een goede balans tussen leefbaarheid en duurzaam toerisme.

Wat gaan we daarvoor doen?

Binnen de regio Alkmaar wordt er al langere tijd intensief samengewerkt op het gebied van toerisme. Door de krachten te bundelen neemt de slagkracht toe en brengt dit lokale belangen en initiatieven met elkaar in verbinding. De huidige Visie "Regio Alkmaar Parel aan Zee" loopt in 2025 af. Daarom wordt een nieuwe visie opgesteld, met een nieuwe koers.

Toerisme is de levensader van gemeente Bergen; een belangrijke sector. Naast de regionale visie is er ook behoefte aan een lokale vertaling, een visie waarin wordt ingegaan op kansrijke ontwikkelingen op het gebied van toerisme, maar ook op het recreatieve gebruik van het strand. In 2024 gaan we, samen met ondernemers en stakeholders, hiermee aan de slag. Hierin wordt nadrukkelijk met bewoners, ondernemers en andere overheden een perspectief voor de middellange termijn geschetst, dat als toetsingskader dient voor initiatieven rondom recreatie en toerisme. Bijvoorbeeld de realisatie van recreatiewoningen, het faciliteren van strandbezoek en andere keuzen die samenhangen met recreatie en toerisme zoals arbeidsmarktbeleid, mobiliteitsbeleid en natuurbeleid van de gemeente.

Marketing en gastheerschap richten zich op een goede ontvangst en verspreiding van heldere toeristische informatie voor bezoekers en inwoners, in Bergen en in de regio. De contracten van Gemeente

Bergen met betrekking tot de lokale toeristische marketing lopen af eind 2024. Daarom wordt een nieuwe aanbesteding voorbereid.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

In 2024 wordt de Regionale Visie Toerisme opgeleverd en wordt er uitvoering gegeven aan het regionale jaarplan 2024.

Daarnaast is er een lokale toeristische visie.

Strand

Wat willen we bereiken?

Het strand van onze gemeente is van groot economisch en toeristisch belang. Het strand is ongeveer 24 kilometer lang en iedere plek heeft een eigen karakter en dynamiek. De verwachting is dat er een toename is van toeristen en recreanten, die een positieve bijdrage leveren aan de lokale en regionale economie. Naast het toeristisch belang speelt natuur- en kustbehoud een belangrijke rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Er wordt toegezien op de kwaliteit van de uitvoering van de strandschoonmaak en het onderhoud aan openbare voorzieningen en op de instandhouding van de lagune bij Camperduin.
- Een grote aanwas van (jonge) leden resulteert in hogere opleidingskosten. Deze leden leren op jong leeftijd te zwemmen in een waterrijke gemeente en zorgen voor een groot ledenaantal bij de reddingbrigade.
- De reddingsbrigades worden door de gemeente gefaciliteerd. Voor Egmond betekent dit dat de bouw van een nieuwe reddingspost wordt voorbereid.
- In 2024 wordt de Structuurvisie Camperduin uit 2014 geëvalueerd. Hierbij wordt ook de vraag betrokken over het openhouden van de lagune na 1 januari 2025.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

- De toeristische strandgedeelten zijn het hele jaar door schoon en veilig en de openbare voorzieningen zijn in goede staat. Tijdens het seizoen wappert de Blauwe Vlag.
- De opleidingskosten van de reddingsbrigade Egmond zijn verhoogd en effectief in gezet.
- De reddingspost in Egmond wordt aanbesteed.
- Er ligt een evaluatie op de Structuurvisie Camperduin.

Cultuur

Wat willen we bereiken?

We willen de aantrekkelijkheid van de gemeente vergroten voor bezoekers en inwoners door in te zetten op het versterken van kunst en cultuur. Hierbij streven we om de verbinding tussen de mensen in de dorpen en tussen de dorpen te versterken. We willen onze unieke culturele identiteit behouden en versterken voor volgende generaties en de gemeente als geheel presenteren als culturele buitenplaats.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven verder uitwerking aan de Beleidsnota Kunst en Cultuur. Zo komt er een voorstel voor een driejarig programma voor 'kunst in uitvoering'.

Verder geven we uitvoering aan de resultaten van een onderzoek naar de behoefte van culturele ontmoetingsplaatsen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Het culturele aanbod is versterkt en toegankelijk voor een breed publiek.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken?

We willen we een aantrekkelijk vestigingsklimaat blijven faciliteren voor ondernemers. Professionele dienstverlening vanuit de gemeente voor alle typen ondernemingen is daarbij de hoeksteen.

We willen dat ondernemers vaker betrokken zijn bij maatschappelijke ontwikkelingen. Verder willen we een betere verbinding tussen ondernemers en inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

In Schoorl en de Egmondse gaat een centrummanager aan de slag om bij de ondernemers initiatieven op te halen en te werken aan verbinding en draagvlak. Er vindt hier een verdere professionalisering plaats van de BIZ-besturen. In de kern Bergen wordt in samenwerking met ondernemers een BIZ (Bedrijven Investerings Zone) opgericht.

We onderzoeken wat de gemeente Bergen kan betekenen om een topdienstverlener te zijn voor ondernemers. We willen de contacten verstevigen en het netwerk verder opbouwen. Tevens wordt, in samenspel met het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, het Ondernemersloket op de kaart gezet.

In samenwerking met het Regionaal Platform Arbeidsmarkt, Zaffier, en het Domein Samenleven wordt een plan opgesteld, gericht op scholing en (her)plaatsing van personeel.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Het gevarieerd aanbod van detailhandel blijft in stand en er is nauwelijks leegstand, waarbij ondernemers elkaar beter weten te vinden.

Voor de komende jaren een verbetering van de rapportcijfers die de gemeente krijgt van de ondernemers.

2C. EEN BEREIKBARE GEMEEMTE

Wat willen we bereiken

Wij streven naar een gemeente die goed bereikbaar blijft en die is voorzien van een (duurzaam) veilige infrastructuur voor voetgangers, fietsers en autoverkeer. Onderdeel van de bereikbaarheid zijn stallingsvoorzieningen voor fietsers en parkeerplaatsen voor auto's.

Uitgangspunt is dat het in onze gemeente prettig is om te wonen, te werken en te recreëren. Een gemeente met goed onderhouden, veilige en vlotte verbindingen is daarbij een voorwaarde. De maatregelen die wij treffen op gebied van verkeer en vervoer moeten, daar waar mogelijk, een bijdrage leveren aan de verduurzaming van onze omgeving. Wij zetten daarbij in op het gebruik van de fiets en op elektrisch vervoer door onder andere een proactief laadpalenbeleid.

Wat gaan we daarvoor doen

Mobiliteitsplan

Wij stellen de komende jaren een Mobiliteitsplan op. Dit doen wij in nauwe samenwerking met onze bewoners, ondernemers en diverse andere partijen. Het Mobiliteitsplan geeft ons richting voor de toekomst en is gebaseerd op actuele ontwikkelingen, wensen van bewoners en ondernemers en taakstellingen vanuit duurzaamheid (onder andere op gebied van klimaatadaptatie en energietransitie). Actueel verkeersbeleid, waaronder het fiets- en het parkeerbeleid, wordt geïntegreerd in het Mobiliteitsplan.

Fietsnetwerk

Wij maken het fietsnetwerk toekomstbestendig, fietsvriendelijk en veiliger door:

- verbreden en verbeteren van een fietspaden. Belangrijk hierin is de Eeuwigelaan, waar een tweede fietspad aan de zuidzijde wordt gerealiseerd. Het nieuwe fietspad wordt aangesloten op de fietsstraat van de Hoflaan. De behandeling

door de Raad van State wordt daarbij eerst afgewacht alvorens tot aanleg over te gaan;

- Actualisatie van de uitvoeringsagenda van het vastgestelde fietsbeleidsplan. In ieder geval wordt daarin opgenomen het verbreden van het fietspad tussen Bergen en Alkmaar onderlangs de golfbaan (Sluispolderpad), het fietsvriendelijker maken van de hoofd fietsroute over het Sluispad en de Mosselenbuurt, het uitvoeren van de Gerbrandtslaan als fietsstraat, het saneren van overbodige fietspaaltjes en het vergroten van het aantal fietsstallingsplaatsen.

Fietstunnel N9

Samen met de regio lossen wij het verkeerskundig knelpunt N9-Kogendijk op door het aanpassen van het kruispunt N9-Kogendijk, waaronder een fietstunnel onder de N9 door.

Beperken overlast aansluiting A9

Wij zetten in op het beperken van de overlast in Egmond-Binnen ten gevolge van de verkeerskundige keuzes rond aansluiting A9, door:

- monitoren wat de effecten in Egmond-Binnen zijn van de verkeerskundige keuzes rond de aansluiting A9;
- Herenweg en andere mogelijke sluiproutes in Egmond-Binnen herinrichten volgens 30 kilometer zone richtlijnen en daarmee onaantrekkelijk maken als doorgaande route

Parkeerdruk reduceren

In 2022 is een pilot gehouden voor de inzet van een transferium waar men van de auto kan overstappen op busvervoer richting Egmond aan Zee. Deze pilot heeft in 2023 een vervolg gekregen. Mede op basis van de ervaringen die met de pilot worden opgedaan zoeken wij naar een permante locatie van een dergelijke voorziening. Daarbij werken wij samen met de regio (in het

bijzonder met de gemeente Alkmaar) om een transferium op grotere afstand van de kust te kunnen realiseren en zo doende onnodige verkeersbewegingen te voorkomen.

Wij onderzoeken in hoeverre het mogelijk is de parkeerdruk in de openbare ruimte te verminderen door aanwezige parkeerplaatsen op eigen terrein beter te benutten. De motie van de raad met betrekking tot de uitgifte van verblijfsrecreantenvergunningen is uitgevoerd. Verder onderzoeken wij hoe woonbuurten kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten en treffen wij indien gewenst maatregelen.

Uitbreiding oplaadpunten

In 2021 is de beleidsnotitie laadpalen opgesteld. Uitvoering van dit beleid volgt hierop met als uitgangspunt proactief plaatsen van laadpalen.

Vervangen verkeerslichten

Op korte termijn worden de verkeerslichten op de kruising Sportlaan – Voorstraat – Egmonderstraatweg vervangen. De installatie is sterk verouderd. Eerst is onderzocht of vervanging door een nieuwe installatie zinvol is of dat wij beter voor een andere oplossing kunnen kiezen. Uit dit onderzoek bleek dat vervanging de meeste garantie biedt om de bereikbaarheid van Egmond aan Zee in de toekomst te waarborgen. Met moderne installaties worden de doelstellingen op gebied van duurzame bereikbaarheid beter behaald, bijvoorbeeld door meer prioriteit te geven aan fietsers. Het verkeerslicht aan de dr. Wiardi Beckmanlaan is verwijderd en vervangen door een snelheidsremmende maatregel om een goede een veilige oversteekbaarheid te waarborgen.

Ook de verkeerslichten op de kruising Tijdverdrijf – Herenweg – Egmonderstraatweg – Heilooërzeeweg zijn verouderd en aan vervanging toe. Wij starten in 2024 een onderzoek naar de gewenste oplossing zodat in het daaropvolgende jaar de daadwerkelijke uitvoering wordt opgepakt.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Mobiliteitsplan

Het proces om een Mobiliteitsplan op te zetten met daarin aangegeven de visie op gebied van mobiliteit, de doelstellingen die wij nastreven en daaraan gekoppeld het te voeren beleid, en een uitvoeringsplan om de doelstellingen daadwerkelijk te realiseren is gestart. Daarbij zijn de wensen en ideeën van de bewoners, ondernemers en de diverse stakeholders geïnventariseerd welke mede basis vormen voor de verdere planvorming. Dit was een uitgebreid participatietraject.

Fietsnetwerk

- Tweede fietspad Eeuwigelaan is gerealiseerd. Belangrijke fietspaden zijn verbreed. De veiligheid van de fietsers is verbeterd.
- De Uitvoeringsagenda is geactualiseerd, mede op basis van de uitgangspunten uit het Fietsbeleidsplan van de gemeente Bergen.

Fietstunnel N9

Afspraken rondom realisatie fietstunnel en aanpak kruispunt, inclusief de financiering, zijn gereed en de uitvoeringsplanning is vastgesteld.

Beperken overlast aansluiting A9

- De effecten in Egmond Binnen van de verkeerskundige keuzes worden permanent gemonitord.
- De Herenweg in Egmond Binnen is heringericht tot 30 kilometer zone.

Parkeerdruk reduceren

- De mogelijke locaties voor overloopterrainen en/of transferia zijn in beeld gebracht. De resultaten van de pilot zijn in beeld gebracht op basis waarvan eventuele vervolgstappen worden gezet.

- Beleid voor het beter benutten van parkeerplaatsen op eigen terrein is uitgewerkt en in gang gezet.
- Er is in beeld gebracht hoe woongebieden kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten op basis waarvan keuzes kunnen worden gemaakt.

Uitbreiding oplaadpunten

Het onderzoek naar behoeften is uitgevoerd. Op basis van nieuw beleid is gestart met de realisatie van nieuwe oplaadpunten, waarbij de doorlooptijd tussen aanvraag van een laadpaal en daadwerkelijke plaatsing van deze paal is verkort.

Vervangen verkeerslichten

De verkeerslichten op de kruising Sportlaan – Voorstraat – Egmonderstraatweg zijn vervangen door een moderne verkeersregelinstallatie (iVRI). Voor de kruising Tijdverdrijfslaan – Herenweg – Egmonderstraatweg – Heilooërzeeweg is een plan in de maak of in (concept) gereed voor de gewenste oplossing.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording - Bergen \(NH.\) \(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
2b	22	Funcziemenging	42	41,5	40,3	40,6	53,8	2022	%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
2b	23	Vestigingen (van bedrijven)	226	138,7	166,5	173,6	174,1	2022	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	LISA

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO	Verbonden partij
2a	Recreatieschap Geestmerambacht
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)
2c	Coöperatie ParkeerService

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	I/S
aut	2a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	35 V	65 V	1 N	1 N	S
nb	2a	.2	Verhogen subsidiebudget toerisme en innovatie	15 N	15 N	15 N	15 N	S

2a.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

2a.2 Verhogen subsidiebudget toerisme en innovatie

Na de coronaperiode zijn de aanvragen voor subsidies in het kader van toerisme en innovatie aanzienlijk toegenomen. Het is wenselijk het budget terug te brengen op het niveau van voor corona (€ 50.000).

Programma 3 Een leefbare gemeente

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Omgevingswet

Ontwikkeling

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: Wkb) treden op 1 januari 2024 in werking. De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb hebben structurele financiële effecten. Zo voorzien we een daling in legesopbrengsten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning, waarbij een groot deel van de huidige technische bouwtoetsen en het bouwtechnische toezicht richting private partijen verschuift. Ook krijgen gemeenten met de Omgevingswet meer decentrale beleidsruimte. In de aankomende jaren kunnen, voornamelijk in het Omgevingsplan, keuzes gemaakt worden waarmee de nu vergunningsplichtige activiteiten, straks meldingsplichtig of vergunningsvrij kunnen worden. Daar staat tegenover dat het is toegestaan om leges te heffen over milieuvergunningen. Met de komst van de Omgevingswet worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken, welke worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst. Daarnaast worden door de Omgevingsdienst uit te voeren basistaken uitgebreid. Met name voor veehouderijen en sloopmeldingen asbest. In de begroting houden we rekening met de volledige financiering van deze door de omgevingsdienst uitgevoerde taken. De structurele impact van de Omgevingswet en de Wkb worden gemonitord en eventuele financiële effecten verwerkt in de P&C-documenten.

Wat willen we bereiken

Met het programma Omgevingswet wordt de gemeente voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. De gemeenteraad heeft in 2019 het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt.

Wat gaan we daarvoor doen

In het Ambitiedocument Omgevingswet is gekozen voor een implementatieproces waarbij we eerst de basis op orde gebracht hebben. In de periode na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er meer ruimte voor doorontwikkeling. Dit betekent dat we in 2024:

- na de vaststelling van de Omgevingsvisie voor de gehele gemeente een start maken om de opgaven uit de Omgevingsvisie in uitvoering te brengen. Onderzoek vindt plaats naar de geschikte instrumenten die hierbij voor handen zijn;
- verder gaan met het opstellen van het nieuwe omgevingsplan;
- in een omgevingsprogramma voor het landelijk gebied werken we aan de speerpunten voor dat gebied. Een omgevingsprogramma is een nieuw instrument onder de Omgevingswet. In een Omgevingsprogramma worden op tactisch niveau ambities uitgewerkt en vertaald in beleid dat onder andere gebruikt kan worden bij het opstellen van het Omgevingsplan. Verder biedt een Omgevingsprogramma de mogelijkheid om een uitvoeringsparagraaf uit te werken met concrete uitvoeringsmaatregelen voor het landelijk gebied. De doorlooptijd voor het opstellen van het gebiedsprogramma voor het landelijk gebied bedraagt zo'n anderhalf jaar. De uitkomsten bieden een beleidskader en een concreet maatregelenpakket.

In de begroting 2023 staat reeds dat wij constateerden dat voor een goede invoering van de Omgevingswet een capaciteitstekort is. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om dit tekort op te vangen. Hiervoor is een compensatie door het Rijk toegezegd, maar deze dekt niet alle kosten (voor met name externe inhuur).

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Het college zal aan de beleidsopgaven uit de Omgevingsvisie uitvoering geven. Ook is het opstellen van het Omgevingsplan conform de bepalingen van de Omgevingswet gestart.

Wonen

Wat willen we bereiken?

In april 2019 is de notitie 'Woningbouwafspraken en programmering Regio Alkmaar' vastgesteld. Met deze notitie zijn de ambities en opgaven, programmering en woningbouwafspraken uit het RAP (Regionaal Actie Programma) nader uitgewerkt. Met deze nieuwe woningbouwafspraken gaat Regio Alkmaar zich meer richten op realisatiecapaciteit. Dit betekent dat er meer woningbouwlocaties aan de programmering moeten worden toegevoegd en dat het bouwtempo omhoog moet. Er moeten meer betaalbare woningen worden gerealiseerd om in de behoefte te voorzien.

Daarnaast hebben we de Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord ondertekend. We spannen ons in om tweederde betaalbare woningbouw te realiseren.

Onder het betaalbare segment vallen:

- de sociale huurwoningen tot € 806,06 per maand (prijspeil 2023);
- middenhuur tot maximaal circa € 1.000,- (prijspeil 2020; of 187 punten);
- koopwoningen met een aankoopprijs van maximaal € 355.000,- (VON).

De woningbouwprogrammering van de nieuwbouw van sociale huurwoningen wordt zo ingepland dat wordt toegewerkt naar een meer evenwichtige verdeling van de woningvoorraad met een streven naar 30% sociale huurwoningen in de woonvoorraad. De eerste jaren is het aandeel betaalbare huur- en koopwoningen lager. Om vertraging te voorkomen, worden reeds vastgelegde afspraken met ontwikkelaars niet opgebroken. Extra inzet op betaalbare woningbouw komt daarom op de middellange termijn terug in de realisatiecijfers.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Indien de Huisvestingswet ongewijzigd wordt aangenomen, moet de Doelgroepenverordening worden aangepast om via de Huisvestingsverordening de voorrangregels bij sociale koop en middenhuur beter te regelen.
- Twee keer per jaar actualiseren wij Plancapaciteit.nl en stellen we samen met Regio Alkmaar de Regionale Woningprogrammering naar realisatiecapaciteit op.
- Zetten we ons in om, in samenwerking met de Woongangmakers, de woningbouw te versnellen;
- Zetten we waar nodig de Doelgroepenverordening in om bij nieuwbouw de categorieën sociale huur, middeldure huur en sociale koop te borgen;
- Geven we uitvoering aan het in 2021 opgestelde regionaal woonakkoord tussen Regio Alkmaar en de provincie Noord-Holland.
- Geven we uitvoering aan de bestuursopdracht flexwonen.
- Geven we uitvoering aan de Woondeal 2.0.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

De komende jaren is een toename te zien van het aantal woningen dat wordt opgeleverd. Ook het aantal woningen in de woningprogrammering neemt toe. De doorstroming op de woningmarkt is verbeterd en de onderverhuur van sociale

huurwoningen is afgenomen. Het aandeel betaalbare woningen is toegenomen.

Projecten

- **Watertoreengebied**
Bij de nieuwbouw van de sporthal wordt de sociale en maatschappelijke functie die de hal heeft gecontinueerd. Tevens worden 12 verandawoningen en 22 eengezinswoningen gerealiseerd, waarvan 15 woningen in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap.
- **Voetbalfusie Egmond**
Het voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt naar het definitief- en technisch ontwerp. Op basis hiervan wordt de omgevingsvergunning aangevraagd en de aanbesteding uitgezet voor de aanleg en realisatie van het sportcomplex aan de Hogedijk. Er wordt nauw samengewerkt met het fusiebestuur van VV Egmond met betrekking tot de planning en de uitvoering. Bij de verdere uitwerking van de plannen worden naast het fusiebestuur ook de stakeholders en inwoners intensief betrokken. Op basis van het voorlopig ontwerp worden de investeringskosten voor het sportcomplex geactualiseerd en voorgelegd aan de gemeenteraad.
- **Delversduin**
Het plan Delversduin bestaat uit maximaal 162 woningen. Het ontwerp voor het toekomstig openbaar gebied, inclusief het deel dat als natuur wordt ingericht, is gereed. De aanvragen voor de bouw van de eerste woningen worden ingediend.
- **Parck de Beeck**
Het plan gaat uit van de bouw van 152 woningen verdeeld over vijf appartementengebouwen met in totaal 110 woningen en 42 grondgebonden rijenwoningen. De middeldure huurwoningen worden ook door KennemerWonen verhuurd. In december 2022 is in het kader van de “Didam uitspraak” bekend gemaakt dat de gemeente voornemens is de grond voor de woningen aan

KennemerWonen te verkopen. Er hebben zich geen partijen gemeld. Het ontwerp voor het openbaar gebied is gereed. Sloop van de bestaande gebouwen (kantine en uitvaartcentrum) staat gepland voor september/oktober 2023. De aanbesteding voor het bouwrijp maken zal op dat moment zijn gestart. Hetzelfde geldt voor de verkoop van de 32 koopwoningen in het plan.

- **Het project Dorpsplein**
Een sloopnieuwbouwplan met twee gebouwen (29 appartementen). Op de begane grond komt ruimte voor horeca en winkels. En er komt een ondergrondse stallingsgarage met 46 parkeerplaatsen. De sloop ten behoeve van de nieuwbouw is gereed. Er wordt een coördinatiebesluit gevraagd aan de gemeenteraad en een bestemmingsplanprocedure opgestart, gecoördineerd met een omgevingsvergunning activiteit bouw en kap. De start van de realisatie, en eventueel ook de inhoud van het plan, is volledig afhankelijk van deze procedures.
- **Harmonielocatie**
Het project Harmonielocatie; een sloopnieuwbouwplan met een combinatie van een parkeergarage met minimaal 88 parkeerplaatsen, winkels, 20 – 27 woningen en/of gebouwen met een sociaal-maatschappelijke invulling. De selectieleidraad voor de ontwikkelaar is op 25 mei 2023 gepubliceerd, contractering (verkoop grond) wordt verwacht in de tweede helft van 2023.
- **Schoorl-centrum visie**
Voor Schoorl-centrum is een stedenbouwkundige visie vastgesteld door de raad. Het plan voorziet in de bouw van 100-150 woningen. Tevens is aan de Sportlaan een parkeergarage gepland die plaats biedt aan circa 200 parkeerplaatsen. Voor de bouw van de woningen is een beeldkwaliteitsplan in voorbereiding. Tevens wordt onderzoek gedaan naar de stichtingskosten van de parkeergarage en de exploitatiemogelijkheden. Afhankelijk van de besluitvorming

over het beeldkwaliteitsplan en de parkeergarage, kan daarna een bestemmingsplan worden voorbereid.

- **Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen**
In de gemeente is grote behoefte aan betaalbare sociale huurwoningen. De herontwikkeling van de Oosterkimschool (Schoorl), de sloop en nieuwbouw van Elkshove (Bergen), nieuwbouw Tuin- en Oostdorp (T&O, Bergen), de herontwikkeling van Petruschool (Groet) en de herontwikkeling van het oude Rabobankgebouw (Schoorl) geven invulling aan de gemeentelijke uitwerking van de prestatieafspraken en de doelstelling van het bouwen van meer sociale huurwoningen. Deze woningbouwplannen worden aangeduid als de Woningbouwontwikkeling KennemerWonen. In elk bouwplan worden ongeveer 20 woningen gerealiseerd. Het totale woningbouwprogramma van de komende jaren voor de Woningbouwontwikkeling KennemerWonen komt daarmee uit op circa 100 woningen in de categorieën 1 en 2.

Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord

Wat willen we bereiken?

In opdracht van het Rijk heeft de provincie een ruimtelijk voorstel voorbereid. Het voorstel is de opmaat naar een ruimtelijk arrangement waarin Rijk en provincie wederkerige afspraken maken over de ruimtelijk inpassing van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur. Het opstellen van het ruimtelijk voorstel en het ruimtelijk arrangement is een cyclisch proces. Voor regio Noord-Holland Noord is geconstateerd dat een bovenregionale visie als basis voor het ruimtelijk voorstel op dit moment ontbreekt. Daarom heeft het eerste ruimtelijk voorstel in 2023 voor de regio Noord-Holland Noord vooral een agenderend karakter. Ook is geconstateerd dat grote bovenregionale opgaven die in Noord-Holland Noord spelen vragen om een integrale benadering en om een bijdrage van het Rijk. Hieruit volgt de behoefte om voor Noord-Holland Noord een ontwikkelperspectief op

te stellen. Het ontwikkelperspectief zal de basis vormen voor het volgend ruimtelijk voorstel. Het is op dit moment nog niet bekend (pm) hoe hoog de benodigde incidentele bijdrage vanuit onze gemeente is.

Wat gaan we daarvoor doen?

De bedoeling is een ontwikkelperspectief op te stellen voor regio Noord-Holland Noord. Daarin bepalen Rijk, provincie, gemeenten en regiopartners gezamenlijk de ambities, ontwikkelrichtingen en ruimtelijke vraagstukken. Als gemeente willen we actief meedoen in dit proces. Voor de start van het proces stellen we een bestuursopdracht vast.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

In het najaar 2023 start het proces om gezamenlijk met het Rijk, de provincie, de gemeenten en overige partners te komen tot een ontwikkelperspectief. In 2024 wordt het concept Ontwikkelperspectief NHN opgesteld.

Landelijk gebied

Ontwikkeling

De provincie is een Provinciaal Programma Landelijk Gebied aan het opzetten. Centraal hierbinnen staan de natuur-, water- en klimaatdoelen vanuit de Rijksoverheid. In de vorm van een gebiedsgerichte aanpak wordt de komende jaren onderzocht hoe de doelen te behalen. De provincie werkt in de gebiedsprocessen samen met andere overheden, zoals gemeenten en waterschappen, en maakt gebruik van de kennis en ervaringen van natuurbeheerders, landbouworganisaties en ondernemers in het gebied, zoals agrariërs en inwoners.

Wat willen we bereiken?

Er gebeurt de komende jaren veel in het landelijk gebied. Naast de gebiedsprocessen van de provincie zijn verschillende natuurbeheerders en het hoogheemraadschap bezig met

planvorming. Als gemeente willen we de regie houden en actief meedoen met gebiedsprocessen en projecten die gericht zijn op een duurzaam toekomstperspectief voor het buitengebied. We willen samen met de stakeholders een koers bepalen en samenwerken aan een toekomstbestendig landelijk gebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

Als plustaak wordt één fte extra ingezet voor het landelijk gebied. Deze capaciteit is nodig om proactief richting te geven aan de toekomst van onze landelijke gemeente. Aanhaking op provinciale processen is nu te dun bezet. Er komen veel opgaven op ons af waar de gemeente een belangrijke (coördinerende) rol te vervullen heeft, zoals de afronding natuurnetwerk, de Kaderrichtlijn Water, buitengebied klimaatbestendig maken, met agrariërs aan de slag om na het “nationaal landbouwakkoord” dit te concretiseren in Bergen.

Omwonenden van de Zuurvenspolder zijn een initiatief gestart om de polder te ontwikkelen tot een aantrekkelijk wandel- en natuurgebied. Als gemeente leveren we een bijdrage aan de planvorming en onderzoeken we of en hoe we gemeentelijke gronden in het gebied in het proces inbrengen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Door de extra inzet op het landelijk gebied krijgt de gemeente een actieve rol in processen en projecten en krijgt een sturende rol bij de uitwerking van de opgaven die er liggen voor het buitengebied.

In de Zuurvenspolder ontstaat de komende jaren samen met bewoners en stakeholders een gebied met bijzondere natuur- en landschapswaarden.

Vastgoedbeleid

Wat willen we bereiken?

We willen meer inzicht in de vastgoedportefeuille van de gemeente om gericht te sturen op onder andere de exploitatie en het verduurzamen en onderhoud van de gemeentelijke eigendommen. Door gebouwen en gronden te bezitten kan de gemeente sturen op de kwaliteit van ruimtelijke ontwikkelingen en maatschappelijke doelen realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2023 is gestart met de nulmeting van de vastgoedportefeuille en het opstellen van het strategisch vastgoedbeleid. Er worden in 2024 strategische huisvestingsplannen opgemaakt om in te spelen op de huidige- en toekomstige wensen. Ook de (strategische) grondposities worden in kaart gebracht.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Uw raad heeft keuzes gemaakt tussen:

- 1) Strategisch inzicht: vaststelling kern-vastgoedportefeuille en de vertaling van beleidsplannen/ wensen naar concrete huisvestingsplannen (5-10 jaar);
- 2) Verduurzamingsopgave gemeente Bergen, verankering vastgoedbeleid met routekaart verduurzaming (Bergen, Castricum, Heiloo, 4 juni 2021);
- 3) Transparantie (het verhogen van de transparantie en het verbeteren van de verantwoording);
- 4) Veranderde rol gemeente (implementeren van Didam-arrest, leegstandbeleid, uitgiftebeleid).

En het strategisch vastgoedbeleid is vastgesteld waarin de kaders zijn opgenomen voor strategische huisvestingsplannen, zodat de gemeente kan inspelen op de huidige en toekomstige wensen.

Herziening Nota Grondbeleid en Nota Grondprijnsbeleid

Wat willen we bereiken?

We willen graag actiever sturen op de woningvoorraad en andere beleidsdoelen. Het verwerven van grondposities is daar een sturingsinstrument in. Om dit als gemeente te kunnen doen is een beleidswijziging nodig.

Wat gaan we daarvoor doen?

We actualiseren de Nota Grondbeleid en de Nota Grondprijnsbeleid. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject dat aan een extern bureau wordt uitbesteed.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Uw raad heeft keuzes gemaakt tussen:

- Het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.
- Het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente, grondeigenaren, veelal projectontwikkelaars.
- Het transparant maken en beheersen van de risico's van ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.
- Het transparant maken van uitgiftebeleid en een leidraad Didam.

En de geactualiseerde Nota Grondbeleid is vastgesteld.

Met een geactualiseerde Nota Grondprijnsbeleid heeft uw raad de uitgangspunten vastgesteld voor de grondprijnsbepaling bij de uitgifte van grond door de gemeente. Het vaststellen van het grondprijnsbeleid dient de volgende belangen:

- uniformiteit en objectiviteit: gelijksoortige zaken worden gelijk behandeld binnen de BUCH;
- transparantie: zowel naar marktpartijen en inwoners als het bestuur wordt inzicht geboden in de grondprijzen of methodieken die de gemeente hanteert;

- draagvlak: openheid, uniformiteit en objectiviteit verhogen de aanvaardbaarheid van de gehanteerde prijzen;
- verdienend vermogen: de Nota Grondprijnsbeleid ondersteunt de financiële doelstellingen van de gemeente.

Aanpak illegaal grondgebruik

Wat willen we bereiken?

Bij het beheren van de openbare ruimte en het kabels- en leidingentracé komen we steeds vaker oneigenlijk grondgebruik tegen. Inwoners hebben zich bezit van de gemeente toegeëigend, waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden. Tot nu toe heeft de gemeente hier niet actief op gehandhaafd. Nu deze toe-eigening zowel beleidsdoelen (zoals de energietransitie) verhinderen, als tegenwerking bij het beheer van de openbare ruimte veroorzaakt, willen we hier op gaan handelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We inventariseren waar gemeentelijk eigendom oneigenlijk in gebruik genomen is en starten het traject op om bezit terug te krijgen of het gebruik te legaliseren. Dit is een langdurig en arbeidsintensief traject dat aan een extern bureau wordt uitbesteed. De eerste fase richt zich op de kabels- en leidingentracés, groen en nutsvoorzieningen. Voor het overige illegaal in gebruik genomen bezit is een plan van aanpak opgesteld en een gefaseerde aanpak voorgelegd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Het is inzichtelijk welk deel van de kabels- en leidingentracé oneigenlijk in gebruik genomen is. De gebruikers zijn aangeschreven en het traject tot teruggave of legalisering is gestart. Het is duidelijk wanneer het gehele tracé weer vrij van oneigenlijk gebruik is.

Actualisatie snippergroenbeleid

Wat willen we bereiken?

We willen inwoners meer duidelijkheid geven over de uitgifte van gemeentelijke groen(stroken). De gemeente hecht veel waarde aan al het groen binnen haar gemeente en daarom is het wenselijk om dit groen zoveel mogelijk te behouden. Bij het inrichten van de openbare ruimte wordt een evenwichtige afstemming gezocht tussen de uitgeefbare percelen ten behoeve van wonen en werken en een juiste infrastructuur voor wegen, groen en water.

Wat gaan we daarvoor doen?

We actualiseren de Beleidsnotitie Snippergroen. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject dat aan een extern bureau wordt uitbesteed.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Uw raad heeft keuzes gemaakt over:

- het vaststellen van uitgangspunten, waaraan de verkoop van snippergroen moet worden getoetst;
- het vaststellen van de werkwijze;
- het vaststellen van verkoop- en verhuurprijzen.

En dit is vastgelegd in een geactualiseerde beleidsnotitie Snippergroen.

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Milieutaken

Wat willen we bereiken?

Het realiseren en behouden van een schone, veilige en duurzame leefomgeving. We willen adequaat kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. We zijn voorbereid op de invoering van de Omgevingswet en decentralisatie van milieutaken naar de gemeente.

Ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners wordt actief ingezet op beperking van vliegtuighinder.

Wat gaan we daarvoor doen?

Met de komst van de Omgevingswet vinden veranderingen plaats in de taken van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Hierbij trekken we in de voorbereiding op de Omgevingswet gezamenlijk op om een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de veranderende positie, rol en activiteiten van de Omgevingsdienst. Als basis voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst vindt afstemming plaats over inhoud en impact van deze taken op beleids- en financieel niveau. De volledige uitwerking van de Omgevingswet is nog niet uitgekristalliseerd.

Zoals onder 3A (Omgevingswet) benoemd worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken welke worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst. Dit betreft het gebied van handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. Het Rijk stelt geen geld beschikbaar voor gemeenten. Wel zal men monitoren hoe de uitvoeringspraktijk vordert en op basis hiervan zal worden besloten of er alsnog een vorm van financiering moet worden toegepast. Daarnaast worden ingevolge de Wet de verplichte door de Omgevingsdienst uit te voeren basistaken uitgebreid. Onder andere voor veehouderijen en sloopmeldingen asbest.

De afgelopen jaren is op diverse thema's extra inzet nodig geweest om gemeentelijke taakuitvoering, ontwikkelingen en projecten doorgang te geven of versnellen. Bijvoorbeeld de stikstofproblematiek, PFAS, Zeer Zorgwekkende Stoffen en Lood in drinkwaterleidingen. We zorgen ervoor dat waar nodig advisering beschikbaar is. De hiervoor benodigde achtergrond en strategische advisering gaat verder dan de dienstverlening van de Omgevingsdienst.

In de regio Alkmaar-IJmond wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vlieghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. In het bijzonder worden hier de ontwikkelingen rondom het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol, het besluit Luchtruimherziening en de Initiatiefwet nachtvluchten genoemd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Vanaf 2024 wordt onder de Omgevingswet in samenwerking met de Omgevingsdienst uitvoering gegeven aan de milieutaken. Hierbij wordt duidelijk hoe de verschuiving van taken uitwerkt in de dienstverlening en de financiële positie. De inzet voor beperking van vliegtuighinder moet leiden tot een vermindering van het aantal meldingen en een zichtbare verbetering in de periodieke door de GGD uitgevoerde gezondheidsmonitoring.

Klimaat

Ontwikkeling

Het Programma Klimaat ontwikkelt zich door in 2024. Nadat in 2023 de financiële kaders vanuit het Rijk duidelijk werden en het meeste beleid op de vijf pijlers van het programma door de gemeenteraad vastgesteld is, wordt er in 2024 aan de uitvoering gebouwd. Met meer mensen en meer middelen, met meer mogelijkheden dus. Handen uit steeds meer mouwen om de enorme klus van de duurzaamheidstransitie te helpen vormgeven. Meer samen ook, met bewoners en ondernemers in onze gemeenten.

De gemeente pakt haar rol als regisseur van de duurzaamheidstransitie, maar zeker ook als facilitator. Ten dienste van initiatieven uit de samenleving, van mensen die hun eigen huis of bedrijf willen verduurzamen, al dan niet met elkaar. Als voorlichter en adviseur en met een beetje financiële hulp. Ook als aanjager of zelfs uitvoerder van projecten voor opwek van duurzame energie, voor circulaire economie en klimaatadaptatie. Voor duurzame mobiliteit en natuurlijk voor het (verder) verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Hieronder per pijler de belangrijkste initiatieven die we nu voorzien voor 2024. Daarbij wel meteen een kanttekening: de duurzaamheidstransitie is in volle gang, wat betekent dat het 'speelveld' er elke maand anders uitziet door nieuwe regelgeving, nieuwe subsidies en nieuwe initiatieven. Dynamisch en uitdagend!

Wat willen we bereiken?

1. Energietransitie

De energietransitie gaat over de opwek van duurzame elektriciteit met zonnepanelen en de warmtetransitie, het isoleren van woningen en (voorbereiden op) het stoppen van verwarmen met aardgas.

Opwek van elektriciteit:

- Groei in het aantal geplaatste zonnepanelen op grote daken voortzetten;
- Installatie van de hoeveelheid zonnepanelen boven parkeerplaatsen versnellen.
- (Faciliteren van) realisatie van zonneweides conform de RES.

Warmtetransitie:

- Voorlichting, informatie en advies voor bewoners en ondernemers, met Duurzaam Bouwloket, energiecoaches en Centrum voor verduurzaming;
- Buurt-aanpak gericht op isoleren woningen met de slechtste energie-labels en bewoners met minste koopkracht vanuit het Nationaal Isolatie Programma;
- Opsporen, aanhaken, ondersteunen van buurtinitiatieven in de warmtetransitie. Gebruikmaken van draagvlak en energie in de samenleving;
- Energiearmoede aanpak voor bewoners met een laag inkomen en een hoge energierekening.

2. Circulaire economie

Het uitvoeringsprogramma 2023-2024 van Circulaire economie wordt volgens planning uitgevoerd. Focus op vier hoofdthema's: Landbouw, Consumptiegoederen, Bouw & Infrastructuur en Bedrijven.

- Ruimte creëren voor natuurinclusieve landbouw;
- Circulair maakonderwijsprogramma opschalen;
- Netwerk van reparatiepartijen ondersteunen in de markt;

- Consumenten voorlichten en betrekken;
- Circulair bouwen, onderhouden en slopen binnen de gemeente de norm maken;
- Koplopernetwerk van de bedrijven in de bouwen de toerisme- en textielbranche stimuleren.

3. Klimaatadaptatie

We geven uitvoering aan het beleidsplan met uitvoeringsprogramma. Dat betekent op drie niveaus

1. Huis en pand
  2. Straat gebied en wijk
  3. Stad en regio
- Mensen voorlichten, betrekken en informeren over klimaatadaptatieve kansen en maatregelen;
  - Ontstening en vergroening van eigen tuin, aansluiten bij bestaande initiatieven en werkzaamheden;
  - Aansluiten bij projecten voor herinrichting en ontwikkeling met als doel meer vergroening en minder wateroverlast.

4. Duurzame mobiliteit

In 2023 hebben de provincie en het college de Regionale Agenda Mobiliteit vastgesteld. Ook is een pluspakket voor duurzame mobiliteit vastgesteld. Hoofdonderwerpen daaruit:

- Verbetering fietsinfrastructuur;
- Plaatsing laadpalen voor elektrische auto's;
- Stimuleren deelmobiliteit.

5. Duurzame bedrijfsvoering

- Het goede voorbeeld blijven geven door het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed, de gemeente heeft inzicht en communiceert over haar eigen CO₂uitstoot en er heerst draagvlak en kennis binnen de organisatie op het gebied van circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie door de hele organisatie;

- De gemeente heeft de verplichting om een CO₂reductie van de uitstoot van de gemeentelijke vastgoedportefeuille te realiseren van 55% in 2030, 95% in 2050 en 100% aardgasvrije panden in 2050. De strategie om deze doelen te bereiken is vastgelegd in de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed die in 2023 is vastgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- We blijven het Centrum voor Verduurzaming bedrijventerreinen regio Alkmaar ondersteunen en stimuleren;
- We gaan Solar Carports versneld realiseren;
- We voeren de landschappelijke inpassing van zonneweide fase 3 van Bergen Energie, conform inpassingsplan, uit.

Warmtetransitie

Voor de warmtetransitie faciliteren en stimuleren we inwoners en ondernemers tot het nemen van energiebesparende maatregelen.

- Het netwerk van energiecoaches wordt uitgebreid met 15 coaches tot in totaal circa 30 coaches en verder geprofessionaliseerd. Deze coaches gaan 1.000 koopwoningen bedienen met een gratis stappenplan voor energiebesparing. Met informatieavonden, inloopsprekuren en de inzet van een mobiele showroom met maatregelen, bereiken we nog meer huishoudens met advies en subsidies;
- Er komt een onlineplatform om communicatie tussen de gemeente, energiecoaches en inwoners te faciliteren;
- De huishoudens in de doelgroep energiearmoede worden bereikt door middel van herhaald en één-op-één contact;
- In 2023 zijn we gestart met een isolatie-buurtaanpak in een buurt waar veel koophuizen DEFG-labels hebben en de mensen die er wonen in de categorie lagere inkomens vallen. Dit gaan we in 2024 voor een volgende buurt doen;
- We gaan bewonersinitiatieven faciliteren vanuit de gemeente;

- We laten onderzoek uitvoeren naar alternatieve warmtebronnen, zoals ondiepe geothermie, aquathermie, zonnewarmte en sportveldthermie.
  - Met een 'soortenmanagementplan' zorgen we voor een gebiedsgerichte bescherming van vleermuis, gierzwaluw en huismus. Daardoor hoeven particuliere woningeigenaren niet langer ieder individueel maatregelen te nemen bij isolatie.
- ## 2. Circulaire economie
- Om ruimte creëren voor natuurinclusieve landbouw werken we samen met agrariërs en stakeholders verder aan een aantal pilots voor korte ketens en nieuwe verdienmodellen;
  - We schalen ons circulair maakonderwijsprogramma op naar meer scholen en starten, naast de modules wol & textiel en fietsen maken, ook met de lessen voor repareren van elektrische apparaten;
  - We richten ons op inwonersparticipatie, zodat inwoners bewust worden van hun koopgedrag en gestimuleerd worden om te hergebruiken, repareren en opgeknapte spullen uit de regio te kopen;
  - We gaan circulair bouwen, onderhouden en slopen verder inbedden in de werkorganisatie zodat het de norm gaat worden, door circulair opdrachtgeverschap, trainingen en presentaties;
  - De circulaire economie wordt verder geborgd in beleid en contracten. Bij gronduitgifte door de gemeente worden circulaire criteria meegegeven als voorwaarden voor toekomstige plannen of projecten. En met Kennemer Wonen worden circulaire prestatieafspraken gemaakt;
  - We ontwikkelen en bouwen het koplopernetwerk van ondernemers in de bouw, toerisme en de textielbranche uit, die circulaire economie toepassen of willen toepassen in hun bedrijfsvoering;
  - We werken aan het versterken van een circulaire regio 'circulair NHN' met buurgemeenten, bedrijven en andere sympathisanten.
- ## 3. Klimaatadaptatie
- We gaan stimuleren dat inwoners en ondernemers hun particuliere ruimte klimaatadaptief en natuurinclusief maken. Hiervoor gaat de gemeente meerdere activiteiten uitvoeren, deels in samenwerking met de regio Alkmaar:
    - a. Een gemeentelijke subsidieregeling klimaatadaptieve maatregelen t/m 2026 voor inwoners, bedrijven en andere instituten, zoals scholen;
    - b. Voorlichting en promotie met activiteiten zoals het NK Tegelwippen en incidentele tegelophaalservice, geveltuinenactie en het opbouwen van een (regionaal) loket dat gratis maatwerkadvies kan geven aan inwoners en bedrijven over een klimaatadaptieve inrichting van huis en tuin;
    - c. Aansluiten bij bestaande initiatieven, zoals inwoners en dorpsraden met goede ideeën, groene schoolpleinen, vergeten plantseizoen, Groen Kapitaal.
  - Op het niveau van straat, wijk en gebied en ook in de regio zorgen we ervoor dat klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit onderdeel worden van (bouw)projecten.
- ## 4. Duurzame mobiliteit
- In goede afstemming met de omwonenden worden laadpalen geplaatst om inwoners te faciliteren de overstap te maken naar elektrisch rijden;
  - De mogelijkheid voor het overkappen van grotere parkeerterreinen met zonnepanelen wordt onderzocht;
  - Initiatieven voor elektrische deelauto's in woonwijken gaan we faciliteren;
  - Bewoners worden gestimuleerd om vaker de fiets te nemen;
  - Duurzame mobiliteit wordt een belangrijk onderdeel in de mobiliteitsvisie en daarmee in de Omgevingsvisie, met daarin ketenmobiliteit, stimulering openbaar vervoer, autoluw wonen en duurzame bereikbaarheid kust, samen met de realisering van transferia.

5. Duurzame bedrijfsvoering

- Het verrijken van de kennis van alle ambtenaren over circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie door het faciliteren van trainingen, activiteiten en inspiratiesessies.
- De gemeente geeft uitvoering aan de Routekaart voor de verduurzaming van het eigen vastgoed, door versneld bij een aantal panden verduurzamingsmaatregelen te treffen en een nieuw uitvoeringsplan op te stellen voor de verduurzaming van panden in 2025.
- De gemeente blijft nauwlettend toezien op haar CO2-uitstoot door voortdurende monitoring, en het nemen van proactieve maatregelen ter vermindering van de uitstoot.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- Het aantal zonnepanelen op grote daken van bedrijven is wederom gegroeid;
- Tenminste één parkeerplaats is uitgewerkt tot projectlocatie voor een Solar Carport in de gemeente Bergen.
- Het inpassingsplan voor zonneweide fase 3 van Bergen Energie is ten uitvoer gebracht.

Warmtetransitie

- Woningeigenaren krijgen de mogelijkheid om gemeentelijke subsidie voor energiebesparing bestaande woningen aan te vragen;
- Ondernemers kunnen via de gemeente een kosteloze Energiescan aanvragen;
- Door monitoring meten we de voortgang van de energietransitie. Dit maken we inzichtelijk in een real time dashboard, waarop de mate waarin de transitie “leeft” in de maatschappij zichtbaar gemaakt kan worden;
- Het aantal huishoudens in de buurt dat isolatiemaatregelen toe gaat passen, is toegenomen;

- Het aantal bewonersinitiatieven dat zich aanmeldt en de stappen die zij door de ondersteuning versneld zetten richting een aardgasvrije buurt;
- De onderzoeken naar de verschillende warmteopties in de gemeente voor kleinschalige warmtenetten zijn uitgevoerd, zodat we scherper hebben wat er voor alternatieven zijn voor aardgas naast de individuele oplossingen.
- Er is een ‘soortenmanagementplan’ opgesteld.

2. Circulaire economie

- We draaien een pilot met het in 2023 gekozen korte keten concept en ontwikkelen pilots voor natuurinclusieve landbouw, verdienmodellen en gemeentelijk instrumentarium;
- Het circulair maakonderwijsprogramma is opgeschaald naar meer scholen en krijgt een vastere organisatievorm. Er zijn twee pilots voor businesscases voor hergebruik en reparatie opgestart. Het netwerk en inwoners hebben een digitale ontmoetingsplek en reguliere bijeenkomsten;
- We monitoren de mate van circulariteit in eigen projecten en die van bedrijven waar we aan uitbesteden;
- We hebben bijeenkomsten voor bedrijven georganiseerd in de bouw, toerisme- en textielbranche;
- Het evaluatieverslag 2023 is opgeleverd, het uitvoeringsprogramma 2025 is afgestemd met het college en het educatie/trainingsprogramma voor de BUCH-werkorganisatie is opgeleverd.

3. Klimaatadaptatie

- We monitoren en evalueren de verschillende acties die zowel op huis/pand, op straat, buurt, wijk als op regionaal niveau ingezet zijn.

4. Duurzame mobiliteit

- Het aantal laadpalen is volgens planning uitgebreid;
- Het Fietsbeleidsplan is uitgevoerd voor de jaarschijf 2024;

- Duurzame mobiliteit is tot integraal onderdeel van het Mobiliteitsplan en de Nota Parkeernormen gemaakt;
  - Transferia zijn gerealiseerd in combinatie met een goede fietsbereikbaarheid;
  - De bereikbaarheid van de kust is verbeterd door inzet van de kustbus.
5. Duurzame bedrijfsvoering
- Het succes van kennisopbouw wordt zichtbaar doordat een integrale benadering steeds vaker wordt toegepast in projecten. Hierbij wordt aandacht besteed aan energieneutraliteit, circulariteit, klimaatadaptatie/natuurinclusiviteit.
  - In 2024 is een deel van het eigen vastgoed verduurzaamd, waardoor het energieverbruik van deze panden is gedaald en de CO2-uitstoot is verminderd. Door middel van een jaarlijkse evaluatie wordt de CO2 besparing in beeld gebracht.
  - Een rapport over de CO2-uitstoot van de gemeente, dat door een externe partij is geverifieerd.

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Wat willen we bereiken?

Het groene karakter binnen en tussen de dorpen is onderdeel van de identiteit van onze gemeente. Het draagt bij aan een gezonde en prettige leefomgeving. Behoud daarvan, vooral het openhouden van het buitengebied, is essentieel. Tegelijkertijd zien wij dat de druk op onze schaarse buitenruimte groter wordt door ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder de opgave om meer woningen voor onze inwoners te realiseren. Verder zien wij taken op ons afkomen als gevolg van de verandering van het klimaat. Wij streven naar een goede balans tussen de diverse ontwikkelingen die het groene karakter van onze gemeente waarborgt, en waarbij rekening wordt gehouden met de verandering van het klimaat.

In het vastgestelde groenbeleidsplan is afgesproken dat het aantal bomen per jaar met 175 bomen moet toenemen. Deze ambitie wordt tot uitvoering gebracht indien er voldoende plantlocaties zijn. Daarnaast wordt aandacht gegeven aan de verbinding van groen en klimaatadaptieve maatregelen zoals betere infiltratie en aanleg van koeltegebieden.

Herstel stormschade

Op 5 juli heeft storm Poly een aanzienlijk pad van verwoesting achtergelaten onder de bomen binnen het beheergebied van de BUCH. Er zijn veel bomen gesneuveld. Ondanks de inspanningen zijn de gevolgen van de storm nog niet volledig verholpen. Naar schatting duren de opruimwerkzaamheden tot het einde van dit jaar. De kosten die gepaard gaan met deze opruimwerkzaamheden worden gedetailleerd weergegeven in de tweede financiële rapportage.

In Bergen is de impact van de storm in vergelijking tot Castricum en Heiloo beperkt gebleven. We evalueren waar nieuwe aanplant mogelijk is en hoe deze extra inspanningen zich financieel en qua

tijdspad verhouden tot de reeds vastgelegde doelen uit het Groenbeleidsplan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij versterken het groene karakter door:

- het versterken van de groen- en bomenstructuur;
- werken aan meer biodiversiteit, in bijzonder het bieden van meer leefruimte voor bijen en vlinders;
- behoud van bestaande 'natuurpareltjes';
- de ontwikkeling van nieuwe 'natuurpareltjes';
- de planvorming per gebied vorm te geven samen met inwoners, gebruikers en NGO's;
- per gebied een aantal doelsoorten te bepalen;
- de ontwikkeling van koeltegebieden;
- verbetering van infiltratie door wegversmalling, doorlatende bestrating en aanleg wadi's;
- over te gaan van een vijfjarige naar een driejarige cyclus van boomveiligheidscontroles (BVC);
- een meer duurzaam bomenbestand te bereiken, door middel van meer en betere infiltratie;
- mee te doen aan het NK Tegelwippen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

- Er is meer groen in Egmond aan Zee (vooral Egmond-Zuid).
- Er is meer biodiversiteit binnen onze gemeente, waaronder meer leefruimte voor bijen en vlinders;
- Er is meer vergroening van versteende gebieden, zowel in de openbare ruimte als bij particulieren. Zo wordt er bij herinrichtingen meer rekening gehouden met groen en wordt verstening verminderd, waardoor de infiltratie vergroot;
- Er zijn meer bomen.

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
3a	24.1	Gemiddelde WOZ-waarde	414	311	340	359	271	2020	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.2	Gemiddelde WOZ-waarde	439	333	370	385	290	2021	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.3	Gemiddelde WOZ-waarde	477	363	405	420	317	2022	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.4	Gemiddelde WOZ-waarde	549	448	479	507	369	2023	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	25	Nieuw gebouwde woningen	6,1	2,4	4,1	2,1	9,3	2022	per 1.000 woningen	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
3a	26	Demografische druk	101,5	70,5	86,3	90,7	70,3	2023	%	CBS - Bevolkingsstatistiek
			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
3b	27	Omvang huishoudelijk restafval	201	110	106	77	169	2021	kg per inwoner	CBS statistiek Huishoudelijk afval
3b	28	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	18,2	17,1	19	20,5	33,2	2021	%	berekening

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO	Verbonden partij
3b	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)
3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
3b	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	I/S
aut	3a	.1	Voetbalfusie	770 N	100 N	0	0	I
aut	3b	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	4 V	11 N	21 N	25 N	S
aut	3b	.2	Effect Programma Water en Riolering (PWR) raad 6 juli 2023	278 V	357 V	336 V	363 V	S
aut	3b	.3	Correctie eerder begrote onttrekkingen / dotaties voorziening	0	299 V	230 V	89 V	S
aut	3c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	31 V	83 V	31 V	10 V	S
aut	3c	.2	Ontwikkeling Watertorenterrein	0	0	0	0	I

3a.1 Voetbalfusie vervallen uitnamen algemene reserve

De benodigde kosten voor aankoop (€ 750.000) en sloop (€ 150.000) van de opstallen stonden begroot in 2023 en 2024 en werden gedekt door uitnamen uit de algemene reserve. Gezien de planning blijft daarvan nu € 30.000 in 2023 als voorbereidingskosten voor de fusieclub staan. De overige € 720.000 voor aankoop van de opstallen schuift door naar 2024. Van de sloopkosten ad € 150.000 wordt € 50.000 in 2024 en € 100.000 in 2025 begroot. Gezien het begrotingssaldo in 2024 en 2025 vervallen de begrote uitnamen uit de algemene reserve voor deze kosten in 2024 en 2025.

3b.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

3b.2 Effect Programma Water en Riolering (PWR) raad 6 juli 2023

Dit is de financiële vertaling van de op 6 juli 2023 vastgestelde kostendekkingsvariant B. Het betreft grotendeels de doorbelasting van de BTW op de investeringen, verder 50% doorbelasten baggeren en personeel en overhead.

3b.3 Correctie eerder begrote onttrekkingen / dotaties voorziening

Er is gebleken dat eerder opgevoerde onttrekkingen / dotaties aan de voorziening riool later niet zijn meegenomen in de aanpassingen en daardoor ten onrechte nog in de begroting stonden. Dit wordt nu gecorrigeerd.

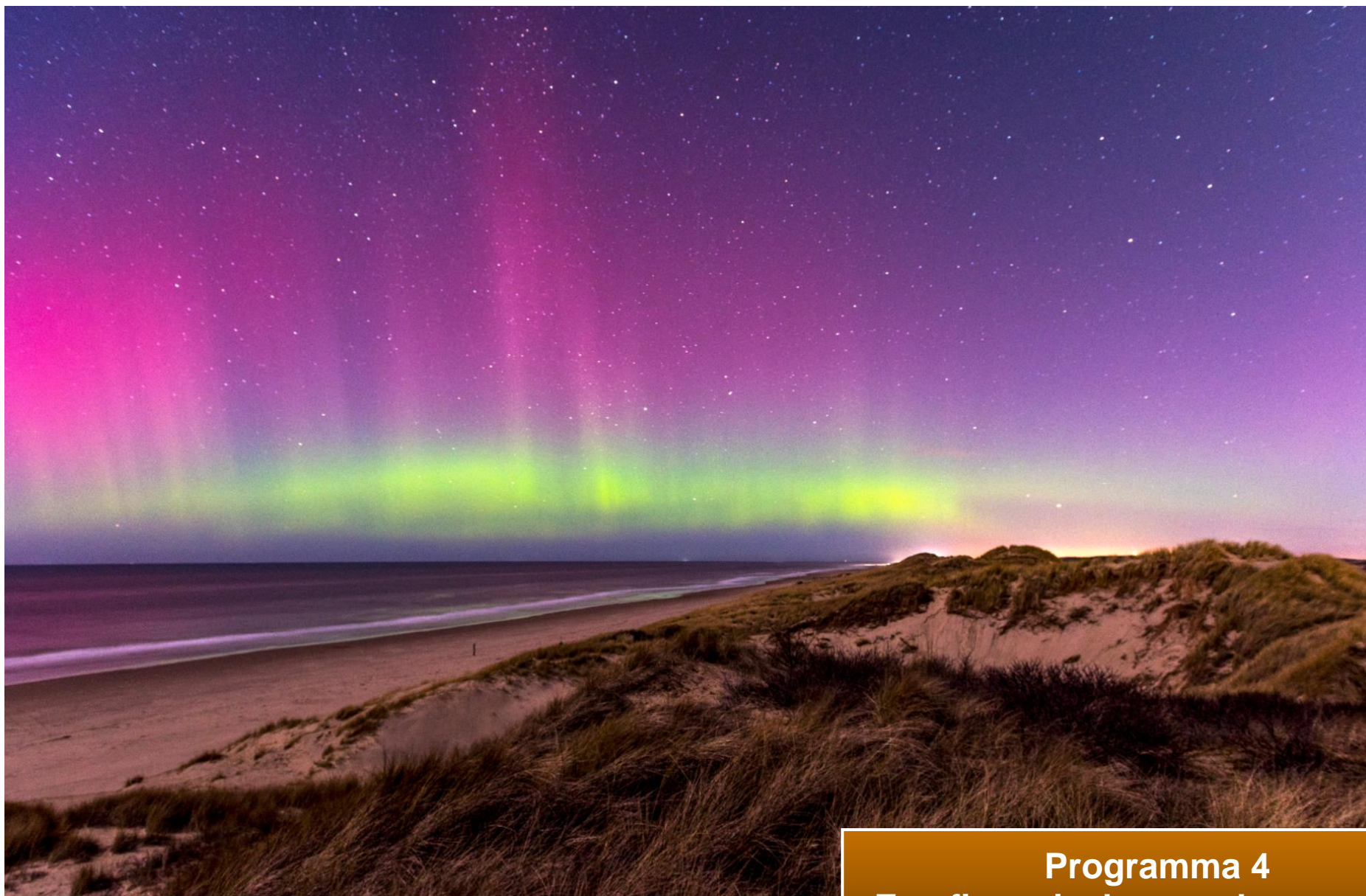
3c.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

3c.2 Ontwikkeling Watertorenterrein budgetneutrale correctie

Voor het Watertorenterrein waren de opbrengsten uit grondverkoop aan de ontwikkelaar en aan de CPO-groep begroot van totaal € 3.341.750 (1671.000 in 2023 en € 1.670.750 in 2024) die ook direct weer in de algemene reserve werd gestort. Deze boekingen vervallen nu omdat voor de ontwikkeling van de woningen op het Watertorenterrein een grex hoort te worden opgesteld waarin in deze opbrengsten meegenomen worden. Doordat de begrote opbrengsten direct aan de algemene reserve werden toegevoegd is deze mutatie per saldo budgetneutraal voor het begrotingssaldo.

Programma 4
Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

1. Een structureel sluitende begroting voor 2024

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Een structureel sluitende begroting 2024

Ons doel is een structureel sluitende begroting voor 2024 aan uw raad voor te leggen.

2. Zo laag mogelijke lokale lasten

De gemeenteraad van Bergen heeft als kader opgesteld dat de inwoner 'Zo Laag Mogelijke Lokale Lasten' in rekening wordt gebracht bij de doorbelasting van de gemeentelijke belastingen en heffingen. Als hiervan wordt afgeweken dan wordt dat altijd aan de gemeenteraad voorgelegd ter goedkeuring.

Afval

Bij de vaststelling van het grondstoffenbeleidsplan is besloten om met ingang van 2024 een variabele heffing in te voeren. Inwoners worden aangeslagen voor een vast tarief voor een meerpersoonshuishouden of een eenpersoonshuishouden. Daarnaast betalen zij een variabel tarief voor het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Door deze twee bedragen bij elkaar op te tellen wordt het totale bedrag aan afvalstoffenheffing per huishouden bepaald. Hierbij geldt het principe van 'de vervuiler betaalt'.

Inwoners die veel restafval aanbieden, betalen daardoor een hoger bedrag aan afvalstoffenheffing dan inwoners die afval beter scheiden en daardoor minder vaak restafval aanbieden.

Voor de gebruikte aantallen aanbiedingen restafval is het gemiddelde aantal keer genomen dat bij de overige UCH-gemeenten het restafval wordt aangeboden.

Voor 2024 wordt de volgende tariefstelling voor het vaste tarief en het tarief per variabele lediging voorgesteld.

Uitgangspunt is 87% vast tarief en 13% variabel. Uit de resultaten van de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo blijkt dat deze financiële prikkel effectief werkt.

Afval	Vast tarief
Meerpersoonshuishouden	€ 312
Eenpersoonshuishouden	€ 235

Bij de berekening van de variabele heffing is uitgegaan van een gemiddelde van 8 aanbiedingen voor lediging per jaar voor een 140 en een 240 liter container.

Het basistarief per variabele aanbieding is het tarief van een container van 240 liter container. Alle overige tarieven voor de variabele aanbiedingen zijn hiervan afgeleid door het aantal liter te delen door 240 liter en dan te vermenigvuldigen met het tarief van een 240 liter container.

Voor de hoogbouw geldt een extra korting van 30% op het tarief per zak van 30 liter of 60 liter. Dit omdat men in de hoogbouw geen PMD-bak heeft en daarom minder kan scheiden en meer restafval heeft.

Aantal liter	Tarief variabel per aantal liter (exclusief korting hoogbouw)	Tarief variabel hoogbouw (inclusief 30% korting)
240 liter container	€ 6,25	
140 liter container	€ 3,64	
60 liter zak	€ 1,56	€ 1,10
30 liter zak	€ 0,78	€ 0,55

Riool

In het door uw raad op 6 juli 2023 vastgestelde PWR (Programma stedelijk water en riolering) wat de opvolger is van het GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan) is door uw raad gekozen voor kostendekkingsvariant B.

Onderstaand het tarief voor de komende jaren conform het door uw raad vastgestelde PWR (afgerond op hele euro's).

2024	2025	2026	2027
201	219	224	229

OZB

In 2024 wordt de OZB opbrengst met 6% geïndexeerd. Dit gezien de hoge inflatie van de afgelopen jaren, de huidige meerjaren ontwikkeling van het begrotingssaldo en de eerdere lage indexatie in 2023 van 2%.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

- Een vastgestelde programmabegroting 2024-2027 waarin de jaarschijf 2024 structureel sluit.
- De ontwikkeling van de lokale lasten ten opzichte van de genomen besluiten, inflatie en uitgaven.

Trends en Ontwikkelingen bij dit programmaonderdeel

Ontwikkeling gemeentefonds

- Ombuiging jeugdzorg
Het rijk wil circa 500 miljoen ombuigen maar tot op heden zijn er geen concrete plannen uitgewerkt.

Er wordt al langer dan anderhalf jaar aangegeven dat in de volgende circulaire van het gemeentefonds duidelijkheid wordt gegeven over 2026 en verder maar dit wordt iedere keer weer uitgesteld.

Aangezien onderstaande onderwerpen nu controversieel zijn verklaard, is er voorlopig geen oplossing te verwachten en komt hier ook in de septembercirculaire geen duidelijkheid over.

- Herijking
De concept herijking gemeentefonds komt voor ons uit op een nadeel van circa € 96 per inwoner (totaal circa 2,8 mln.). Over 2023 t/m 2025 is € 37,50 in mindering gebracht. € 7,50 in 2023 en € 15 in 2024 en 2025. De planning is dat begin 2025 duidelijk wordt hoe het restant wordt ingevoerd. Vooralsnog hebben wij in onze begroting rekening gehouden met het doorzetten van de korting van € 15 per inwoner in 2026 en 2027.
- OEM
Er loopt nu een onderzoek naar de overige eigen middelen (OEM) en hoe hiermee om te gaan. Dit is voor ons een risico aangezien eerder het idee bestond om die ook mee te nemen in de vereveningsbijdrage net als bij de OZB. Het gaat hier om de inkomsten uit parkeren, toeristenbelasting en forensenbelasting.
- Ravijnjaar 2026 en verder
Het is nog steeds onduidelijk wat het Rijk gaat doen met betrekking tot de algemene uitkering 2026 en verder en de aangekondigde nieuwe financieringssysteem. In de septembercirculaire 2022 is voor 2026 eenmalig 926 miljoen voor 2026 beschikbaar gesteld (aandeel Bergen € 1.218.000). De provincies hebben aangegeven dat de gemeenten er vanuit kunnen gaan dat dit voor 2027 minimaal hetzelfde bedrag is als voor 2026. Dit bedrag is al doorgetrokken in de begroting naar 2027.
- Opschalingskorting
De opschalingskorting is opgelegd, omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. Dit wordt door de gemeenten als zeer oneerlijk ervaren omdat het principe van herindelen van boven af opgelegd is. De oploop van de opschalingskorting is geschrapt voor de duur van de kabinetsperiode tot en met 2025 en bevroren op de stand van 2019 (300 mln.). In 2026 is de opschalingskorting echter in één

keer (976 mln.) doorgevoerd. Het is nog steeds onduidelijk of de opschalingskorting geschrapt gaat worden.

- Uitbreiding gemeentelijk belastinggebied
Ook hierover is nog geen duidelijkheid.

- Ombuiging jeugdzorg
Het Rijk wil circa 500 miljoen ombuigen maar tot op heden zijn er geen concrete plannen uitgewerkt.

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel [Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording - Bergen \(NH.\) \(waarstaatjegemeente.nl\)](#)

PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	B	U	C	H	NL	jaar	eenheid	bron
4	29	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	1030	911	799	831	860	2023	€	COELO - Atlas lokale lasten
4	30	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	1122	1037	890	955	942	2023	€	COELO - Atlas lokale lasten
4	31	Formatie / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4	32	Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4	33	Apparaatskosten / Kosten per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		euro	Gemeente
4	34	Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		%	Gemeente
4	35	Overhead in % van totale lasten	14,3	n.b.	16,19	n.b.	n.b.	B 2024	%	Gemeente

*Doordat de bedrijfsvoering qua personeel en materieel wordt uitgevoerd door de BUCH zijn de indicatoren 31 t/m 34 niet van toepassing op de gemeente Bergen, de gemeente heeft geen loonkosten anders dan de secretaris, griffie, college en raad.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

PO	Verbonden partij
4a	Cocensus
4a	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
4a	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Voor verdere informatie zie paragraaf Verbonden partijen.

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	I/S
aut	4	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	110 N	90 N	9 N	4 V	S
aut	4	.2	Actualisatie werkelijke rente	106 V	194 N	445 N	619 N	S

4.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel. Voor PO4 betreft dit grotendeels de technische tegenboeking van de omslagrente vanuit alle programmaonderdelen.

4.2 Actualisatie werkelijke rente

Als gevolg van investeringen, bouwgronden in exploitatie en de aflossingen op de langlopende geldleningen neemt onze financieringsbehoefte toe. Als gevolg hiervan en door de stijgende rente dient te worden bijgeraamd.

OVERZICHT MUTATIES INVESTERINGSKREDIETEN

Stand na begroting 2024

Cluster	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Afval	2.537.612	288.500	58.200	40.000	40.000	2.964.312
Materieel	0	83.000	103.900	147.300	32.000	366.200
Onderwijs	1.500.000	7.918.500	1.046.500	0	0	10.465.000
Openbare ruimte	11.551.065	9.474.833	8.844.496	5.040.773	3.666.000	38.577.167
Overige	172.000	328.000	6.150.000	270.000	42.000	6.962.000
Recreatie	4.566.298	4.706.742	6.096.742	475.000	100.000	15.944.782
Riolering	2.377.358	1.285.167	1.409.035	1.282.018	1.175.000	7.528.578
Totaal	22.704.333	24.084.742	23.708.873	7.255.091	5.055.000	82.808.039

Stand uit Kadernota 2024

Cluster	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Afval	2.537.612	79.000	40.000	40.000	40.000	2.736.612
Materieel	15.000	68.000	103.900	147.300	32.000	366.200
Onderwijs	7.076.800	8.846.000	1.769.200	0	0	17.692.000
Openbare ruimte	13.068.415	10.350.450	7.059.700	4.363.000	3.666.000	38.507.565
Overige	172.000	253.000	170.000	270.000	42.000	907.000
Recreatie	7.910.352	6.939.430	520.000	475.000	100.000	15.944.782
Riolering	2.727.358	1.198.500	1.065.000	1.055.000	1.065.000	7.110.858
Totaal	33.507.537	27.734.380	10.727.800	6.350.300	4.945.000	83.265.017

Vershil

Cluster	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Afval	0	209.500	18.200	0	0	227.700
Materieel	-15.000	15.000	0	0	0	0
Onderwijs	-5.576.800	-927.500	-722.700	0	0	-7.227.000
Openbare ruimte	-1.517.350	-875.617	1.784.796	677.773	0	69.602
Overige	0	75.000	5.980.000	0	0	6.055.000
Recreatie	-3.344.054	-2.232.688	5.576.742	0	0	0
Riolering	-350.000	86.667	344.035	227.018	110.000	417.720
Totaal	-10.803.204	-3.649.638	12.981.073	904.791	110.000	-456.978

Onderstaand wordt per cluster een korte toelichting op de mutaties gegeven.

Afval (€ 227.700 totaal)

Nieuw € 209.500

Vervanging 6 perscontainers en GFT cocons.

Bestaand € 18.200

Indexatie vervanging ondergrondse containers.

Materieel (€ 0 totaal)

De vervanging van overlevingspakken kan later plaatsvinden en wordt daarom doorgeschoven van 2023 naar 2024.

Onderwijs (€ 7.227.000 totaal)

Bestaand 7.277.000

Naar aanleiding van actualisatie van de plannings wordt er voor € 7.277.000 aan krediet doorgeschoven van 2023 naar 2024.

Openbare ruimte (€ 69.602 totaal)

Bestaand € 69.602

De raming voor Centrum Schoorl dient te worden bijgesteld. Uit eerdere aanbesteding is gebleken dat er meer budget nodig is. Voor de openbare verlichting wordt € 69.602 en voor de openbare ruimte € 947.000 bijgeraamd. De bijraming openbare ruimte Schoorl-centrum wordt voor € 724.000 gedekt vanuit de kredieten reconstructie wegen 2025 en 2026 én een subsidie van € 223.000.

Overige (€ 6.055.000 totaal)

Nieuw € 6.055.000

Betreft separaat raadbesluit vastgesteld op 6 Juli 2023 met betrekking tot De Schulp € 5.980.000.

Verder € 75.000 voor vervanging van de binnen zonwering in het gemeentehuis.

Recreatie (€ 0 totaal)

Naar aanleiding van de actualisatie van de plannings worden er kredieten doorgeschoven van 2023 naar 2024 en van 2024 naar 2025 voor depot Kranenburg, voetbalfusie Egmond en Sporthal Watertorenterrein Egmond aan Zee.

Riolering (€ 417.720)

Nieuw € 440.000

Betreft separaat raadbesluit vastgesteld op 6 Juli 2023 met betrekking tot PWR (4 x € 110.000) IBA's (septic tanks).

Bestaand -€ 22.280

€ 22.280 kleine aframing naar aanleiding van actualisatie.

PARAGRAAF A: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOMANAGEMENT

1. Aanleiding en achtergrond

De risico's met betrekking tot gemeente Bergen zijn inzichtelijk gemaakt waardoor we inzicht hebben in de risico's. Dit stelt ons in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Dit zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van onze gemeente. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Door de domeinen zijn de risico's in beeld gebracht. In dit overzicht worden de 10 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

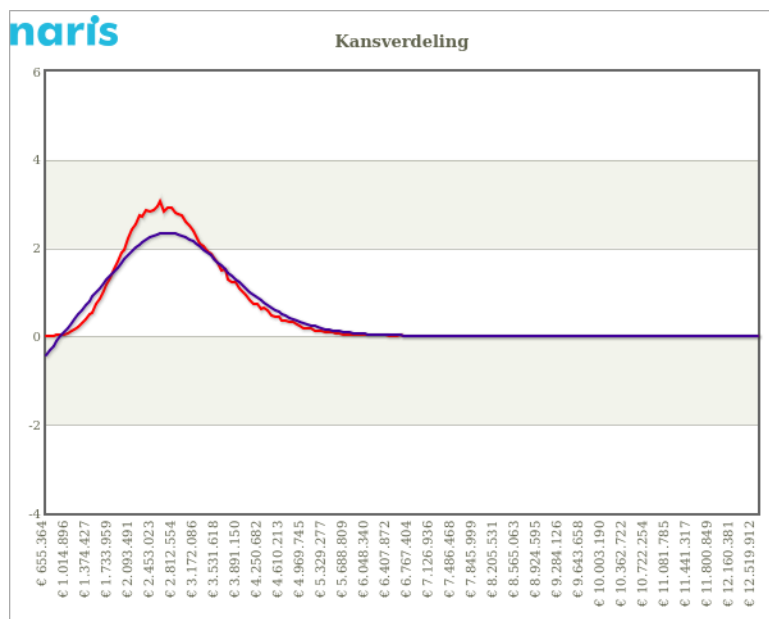
Totaal grote risico's: € 13.164.000
 Overige risico's: € 23.416.000
Totaal alle risico's: € 36.580.000

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's					
nr	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R19	Garantstelling: Aan verenigingen en/of stichtingen binnen Bergen, bank maakt aanspraak op garantstelling voor lening	Financieel - De gemeente moet het resterende bedrag van de lening aan de bank betalen.	20%	max.€ 1.626.000	5.62%
R20	Tegenvallende Algemene uitkering	Financieel - Een incidenteel of meerjarig nadeel op het begrotingssaldo	30%	max.€ 960.000	5.00%
R447	Jeugd/Wmo: Beperkte realisatie van de aanvullende begrote besparing beheersmaatregelen in de begroting 2023 en 2024. Bovenop reeds (ingeschatte)gerealiseerde besparing 2022	Financieel - Jeugd/Wmo: De besparingen worden niet gerealiseerd, waardoor de lasten hoger zijn dan begroot.	70%	max.€ 270.000	4.47%
R550	Huurder wil het pand niet verlaten	Financieel - Huurcontract wordt aangevochten	50%	max.€ 500.000	4.29%
R448	Jeugd/Wmo: Toename zorgvraag en zorgzwaarte	Financieel - Hogere lasten.	50%	max.€ 420.000	3.63%
R52	Jeugd: dure cliënt	Financieel - Een overschrijding van het budget.	50%	max.€ 300.000	3.45%
R541	Achterwege blijven van rijksmiddelen Jeugdzorg 2026 en verder	Financieel -	30%	max.€ 600.000	3.12%
R476	Als gevolg van schaarste in grondstoffen wordt het risico gelopen dat projecten uitlopen of duurder worden.	Financieel - De investeringsbedragen kunnen hierdoor te laag uitpakken, verde rlan ger doorlooptijden	70%	max.€ 250.000	3.03%
R449	Jeugd/Wmo: Effect op hulpvragen in sociaal team vanwege maatschappelijke ontwikkelingen	Financieel - Hogere lasten	70%	max.€ 240.000	2.90%
R44	Garantstelling; HVC, bank maakt aanspraak op garantstelling voor lening.	Financieel - Gemeente draagt bij aan aflossing leningen van de HVC als die zelf de capaciteit niet meer hebben	2%	max.€ 7.998.000	2.86%

Op basis van de ingevoerde risico's is een Monte Carlo simulatie uitgevoerd. Dit wordt gedaan omdat het reserveren van het maximale bedrag ongewenst is. De risico's treden immers niet allemaal tegelijk op in hun maximale omvang.

De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's en de verticale as geeft aan hoe groot de kans (%) is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	1.609.613
10%	1.825.889
15%	1.981.925
20%	2.110.959
25%	2.225.931
30%	2.332.251
35%	2.436.661
40%	2.539.044
45%	2.640.083
50%	2.745.292
55%	2.853.284
60%	2.966.262
65%	3.087.838
70%	3.221.716
75%	3.372.653
80%	3.542.330
85%	3.750.580
90%	4.039.848
95%	4.531.337

Uit bovenstaande tabel is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 4.040.000. Daarbij komen nog de overige risico's vanuit de gemeenschappelijke regelingen afgerond op duizendtallen.

Benodigde weerstandscapaciteit	
Gemeente Bergen	€ 4.040.000
Zaffier	77.000
Werkorganisatie BUCH	€ 700.000
Totaal	€ 4.817.000

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- I. Reserves
- II. Onbenutte belastingcapaciteit
- III. Post onvoorzien

Ad. I Reserves

De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

Bestemmingsreserves

Alle bestaande bestemmingsreserves tellen mee voor bepaling van weerstandscapaciteit aangezien de raad die altijd kan herbestemmen.

Uitzondering zijn bestemmingsreserves die worden gebruikt als dekking van afschrijvingslasten c.q. risico's zoals risicoreserve grote projecten.

Ad. II Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de mate waarin de OZB-belasting maximaal verhoogd kan worden. Dit wordt berekend aan de hand van het berekende tarief dat gehanteerd moet worden als men een artikel 212 gemeente zou worden wat als redelijk peil (OZB) gepubliceerd wordt in de meicirculaire.

Het verschil tussen het gewogen gemiddeld percentage van Bergen en het percentage artikel 212 is de onbenutte belastingcapaciteit. Uiteraard zijn er andere belastingen, zoals bijvoorbeeld de toeristenbelasting en de parkeerbelasting, die door verhoging van de tarieven tot een meeropbrengst en verbetering van de weerstandscapaciteit kunnen leiden. Hiervoor bestaat geen wettelijk

maximum, waardoor wij geen indicatie kunnen geven van de maximale omvang van deze ruimte.

Ook kan er eventueel gekozen worden om 50% van de baggerkosten door te belasten aan de rioolheffing, 30% van de kosten straatreiniging door te belasten aan de rioolheffing en een percentage van de strandreiniging aan de afvalstoffenheffing. Dit wordt nu echter niet meegenomen.

Ad. III Post onvoorzien

Conform de financiële verordening van Bergen is een post van € 10.000,- opgenomen. Deze post kan via een raads- of college begrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

Totale weerstandscapaciteit

Het totaal van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel, Verwachte stand per 1 januari:

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	50.649.000
Bestemmingsreserves	655.000
Onbenutte belastingcapaciteit	5.123.000
Post onvoorzien	10.000
Totaal	56.437.000

4. Beschikbare weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

Het streven is dat de berekende totale weerstandscapaciteit minimaal een factor 2 dient te zijn van de benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het geval.

5. Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

3. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.

4. Grondexploitatie

In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.

5. Belastingcapaciteit

Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie heeft als financieel toezichthouder zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden zijn slechts een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en zijn geen norm.

De provincie onderscheidt drie categorieën:

A: minst risicovol,

B: gemiddeld risico en

C: meest risicovol.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Voor wat betreft de Netto schuldquote is het streven om onder de 90% te blijven.

Voor de overige kengetallen zijn geen streefwaarden en wordt slechts bekeken of de trend aanleiding geeft tot nadere analyse c.q. bijsturing.

Onderstaande de uitkomst van de financiële kengetallen.

Kengetallen	Realisatie	Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1a. Netto schuldquote	52%	88%	84%	97%	100%	98%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	53%	85%	80%	94%	97%	96%
2. Solvabiliteitsratio	28%	35%	32%	33%	34%	35%
3. Grondexploitatie	0%	-2%	1%	3%	3%	3%
4. Structurele exploitatieruimte	2,0%	4,0%	3,9%	7,6%	1,1%	0,1%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	127%	131%	123%	127%	130%	132%

6. Conclusie

Netto schuldquote

De netto schuldquote is op dit moment laag maar dit geeft een vertekent beeld aangezien veel investeringen iedere keer doorschuiven. De schuldquote loopt de komende jaren op door de stijgende financieringsbehoefte. Dit wordt veroorzaakt door het hoge investeringsniveau in de komende jaren.

Belastingcapaciteit (gemiddelde woonlasten)

De woonlasten blijven boven het landelijk gemiddelde.

Dit komt door:

- De hoge woningwaarde in onze gemeente
- De uitgestrektheid van de gemeente met betrekking tot afval en riool
- De keuze voor duurzame financiering via de spaarvoorzieningen en het nieuwe kostendekkingsplan bij riool.

7. Toezicht provincie

Oordeel Provincie betreffende begroting 2024:

Verwacht wordt dat we wederom onder repressief toezicht komen aangezien de jaarschijf 2024 structureel sluitend is.

PARAGRAAF B: LOKALE HEFFINGEN

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is (de zogenaamde belastingen) en heffingen waarvan de opbrengst gebonden is (zogenaamde heffingen, leges en retributies). Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de gemeentelijke heffingen voor 2024 en wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengsten aan belastingen en heffingen. Deze is berekend op basis van de in de Kadernota opgenomen uitgangspunten. De definitieve vaststelling van de tarieven gebeurt niet bij de begroting maar separaat bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

1 Tarievenbeleid

2 Hoofdlijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

2.2 Forensenbelasting

2.3 Leges

2.4 Begraafplaatsrechten

2.5 Marktgeden

2.6 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

2.7 Parkeerbelastingen

2.8 Precariobelasting

2.9 Rioolheffing

2.10 Toeristenbelasting

2.11 Bedrijven investeringszone (BIZ)

3 Overzichten

3.1 Opbrengstenoverzicht

3.2 Overzicht Kostendekkendheid leges.

4 Kwijtscheldingsbeleid

5 Lokale lastendruk

1 Tarievenbeleid

De opbrengsten staan centraal in de berekening van de tarieven. In de Kadernota 2024 zijn structurele procentuele verhogingen van de tarieven opgenomen. Voor de volgende belastingen wordt hiervan afgeweken en geldt het volgende:

- Naheffingen parkeerbelasting, rijbewijzen en identiteitsbewijzen; hiervoor wordt het door het Rijk vastgestelde maximum bedrag gebruikt.
- WABO-vergunningen; de opbrengst is afhankelijk van de economische situatie en daarmee het aantal vergunningen. Hierdoor is geen jaarlijkse procentuele stijging opgenomen.
- Parkeerbelasting en de toeristenbelasting worden beiden verhoogd met € 0,10.
- Parkeervergunningen; hierbij wordt niet uitgegaan van een verhoging van de opbrengst maar wordt het tarief per vergunning met 2% per jaar verhoogd. Dit om te voorkomen dat bij een daling van het aantal vergunningen, de tarieven per vergunning extra verhoogd moeten worden.
- Rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor deze heffingen worden de tarieven gebaseerd op de benodigde kostendekkendheid en de stand van de voorzieningen.

Onroerende Zaak Belastingen (OZB)

De OZB-opbrengsten worden in 2024 verhoogd met een procentuele indexatie van 6%. Dit gezien de hoge inflatie van de afgelopen jaren, de huidige meerjaren ontwikkeling van het begrotingssaldo en de eerdere lage indexatie in 2023 van 2%. Daarnaast worden de OZB-opbrengsten verhoogd in verband met verwachte areaaluitbreiding. Deze extra opbrengst wordt niet gerealiseerd door een verhoging van het tarief, maar door toename van het aantal WOZ-objecten door nieuwbouw.

Parkeerbelasting

Uitgangspunt is een structurele stijging van € 0,05 per jaar. In verband met de hoge inflatie en het negatieve meerjarenbeeld vanaf 2026 is eerder in de Kadernota al een verhoging van het tarief opgenomen van € 0,10. Het tarief 2024 komt daarmee uit op € 2,30.

Afvalstoffen- en rioolheffing egalisatievoorziening

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn/worden ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de egalisatievoorziening negatief wordt.

Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen binnen is gekomen dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de egalisatie voorziening afval c.q. riool.

Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag niet negatief komen te staan.

Spaarvoorziening rioolheffing

Voor riool is er met ingang van 2024 ook een spaarvoorziening. Het riooltarief is hoger zodat er gespaard wordt om riool investeringen in de toekomst zoveel mogelijk in één keer af te schrijven. Dat heeft op de lange termijn een positief effect op het riooltarief.

Doorbelastingen afval

Doorbelast worden de kosten van de inzameling, afvalverwerking, omslagrente, belastingen, overhead, BTW, personeelskosten, kwijtschelding en 1% oninbaarheid. Er vindt geen doorbelasting plaats vanuit straatreiniging en de schoonmaak van het strand.

Doorbelastingen riool

Doorbelast worden de kosten van riool, omslagrente, personeel, overhead, BTW, 1% oninbaarheid en 50% van de baggerkosten. De baggerkosten houden meer dan zijdelings verband met de taken

waarvoor de rioolheffing wordt ingesteld. Door te baggeren blijft het riool schoner en is er minder behoefte aan de reiniging van het riool.

Toeristenbelasting

Uitgangspunt is dat er structureel een stijging van € 0,05 per jaar staat begroot. In de Kadernota is al een verhoging van het tarief opgenomen van € 0,10. Dit in verband met de hoge inflatie en het negatieve meerjarenbeeld vanaf 2026. Het tarief 2024 komt daarmee uit op € 2,20.

Procentuele tarieven

De tarieven voor de belastingsoorten waarvan op dit moment onvoldoende duidelijkheid is over de omvang van het areaal worden in deze paragraaf niet genoemd. Dit betreffen de procentuele tarieven op basis van de WOZ-waarde omvang. Deze tarieven worden opgenomen in de betreffende belastingverordeningen en uiterlijk in december 2023 ter vaststelling voorgelegd.

Berekende tarieven over heffingen en leges kunnen leiden tot onwerkbaar tarieven van centen achter de komma. Op dit punt is er al een staande praktijk van afronding naar beneden op 5 cent, 10 cent of hele euro's afhankelijk van de belastingsoort. Om te voorkomen dat lagere tarieven door de afronding nooit tot een verhoging komen vindt indexering plaats op de niet afgeronde tarieven uit het vorige jaar.

2 Hoofdpijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

Het uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is een kostendekkende heffing ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt. Er vindt een verschuiving plaats in de toerekening van kosten aan afval. Vanaf 2024 wordt in plaats van

volledige doorbelasting van de personeelskosten aan afval, 90 % doorbelast. De overige 10% wordt ingezet voor bijvoorbeeld verwijderen van zwerfafval en gladheidsbestrijding. Omdat tevens vanaf 2024 de overheadkosten van het personeel voor 88% worden toegerekend in plaats van 68% valt deze mutatie per saldo neutraal uit voor zowel het begrotingsaldo als voor het tarief.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan de toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Kerncijfers

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen. In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van de aantallen:

- percelen in gebruik bij één persoon;
- percelen in gebruik bij meer dan één persoon;
- tweede woningen en vakantiewoningen;
- ledigingen containers restafval van 140 liter;
- ledigingen containers restafval van 240 liter;
- inworpen afvalzakken van 30 liter in verzamelcontainers;
- inworpen afvalzakken van 60 liter in verzamelcontainers.

Op 20 mei 2021 is het beleidsplan 2022-2030 'Van Afval naar Grondstof' vastgesteld. Doelstelling is het bewerkstelligen van een reductie van het restafval in 2025. Om dit resultaat te behalen wordt er met ingang van 2024 een tarief met een samengesteld karakter geïntroduceerd. Hierbij wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht op basis van een vast tarief voor een één- of meerpersoonshuishouden en een variabel tarief voor het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Op deze wijze wordt het goed scheiden van grondstoffen enerzijds en de dekking van de kosten

anderzijds geborgd. In de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo wordt deze wijze van tarifieren vanaf 2021 toegepast. Uit evaluatie van de resultaten blijkt dat de financiële prikkel van het variabele deel van de heffing effectief werkt.

Bij de berekening van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van een gemiddelde van 8 ledigingen van een 240 liter container per jaar. De verhouding tussen het vaste deel en het variabele van de aanslag komt daarmee gemiddeld uit op 87% vaste heffing en 13% variabele heffing.

Tarieven

Om de geraamde opbrengsten te realiseren zijn de tarieven als volgt berekend:

Vaste heffing	2023	2024
Eénpersoonshuishouden	278,00	235,00
Meerpersoonshuishouden	370,00	312,00
Tweede woning/vakantiewoning	370,00	312,00

Variabele heffing	2023	2024
Per lediging container 140 liter	n.v.t.	3,64
Per lediging container 240 liter	n.v.t.	6,25
Per inworp trommel 30 liter	n.v.t.	0,55
Per inworp trommel 60 liter	n.v.t.	1,10

Het variabele gedeelte van de afvalstoffenheffing wordt berekend naar het aantal ledigingen van de container of het aantal inworpen van afvalzakken in verzamelcontainers.

Alle tarieven van het variabele deel van de heffing (containerledigingen en inworpen van afvalzakken) zijn afgeleid van het tarief voor de lediging van een 240 liter container.

Voor hoogbouwbewoners is een 30% lager tarief op het variabele gedeelte van de afvalstoffenheffing van toepassing. Dit omdat men in de hoogbouw geen PMD-bak heeft en daarom minder afval kan scheiden, dit leidt tot meer restafval.

Het variabele gedeelte van de heffing wordt opgenomen in de 'gecombineerde aanslag' in het jaar, volgend op het jaar waarin de ledigingen of inworpen hebben plaatsgevonden.

Met ingang van 2024 wordt in Bergen het ophalen aan huis van grof huishoudelijk afval, takken en bruin- en witgoed geïntroduceerd. Hiervoor worden kosten in rekening gebracht volgens de in de Verordening afvalstoffenheffing opgenomen tarieven.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroting 2024
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	3.943.000
Inkomsten, excl. heffingen	525.000
Netto kosten	3.418.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
BTW	422.000
toegerekende overhead	1.002.000
Dubieuze debiteuren 1%	50.000
A Totale kosten	4.892.000
Opbrengst heffingen	4.313.000
Opbrengst variable heffing	646.000
Kwijtschelding	-136.000
B Totale opbrengsten	4.823.000
B-A opbrengsten minus kosten	-69.000
Onttrekking voorziening	69.000
Dekkingspercentage (B/A)	99%

Opbrengsten

Rekening houdend met een nagenoeg gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers, worden de opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Afvalstoffenheffing vast	4.313	4.405	4.490	4.586
Afvalstoffenheffing variabel	646	659	672	686
Afvalstoffenheffing totaal	4.959	5.064	5.162	5.272

2.2 Forensenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De forensenbelasting wordt geheven van personen die niet in Bergen wonen, maar wel in Bergen gedurende meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning beschikbaar houden voor zichzelf of hun gezin. De heffingsgrondslag voor de forensenbelasting is een percentage van de WOZ-waarde. De forensenbelasting wordt geheven na afloop van het belastingjaar omdat pas dan kan worden bepaald of er sprake is van een belastingplicht.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

Het areaal voor deze belasting bestaat uit het aantal (tweede) woningen dat voldoet aan de criteria van de forensenbelasting in combinatie met de verwachte totale WOZ-waarde van deze woningen op de WOZ waardepeildatum (1-1-2023).

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten worden de opbrengsten als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Forensenbelasting	1.719	1.753	1.788	1.823

2.3 Leges

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening.

Kostendekkendheid en transparantie

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd worden opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening. Landelijk zijn de leges verdeeld in 3 titels:

1. Algemene dienstverlening zoals onder andere burgerzaken en vergunningen voor werken in openbare ruimte, verkeer en vervoer.
2. Omgevingsvergunning, waaronder bouwvergunningen, huisvestingvergunningen en kapvergunningen.
3. Dienstverlening die valt onder de Europese Dienstenrichtlijn (EDR) zoals onder andere horecavergunningen, evenementenvergunningen, ambulante handel en kinderopvang. Alle titels tezamen mogen uiteindelijk maximaal 100% kostendekkend zijn.

De vaststelling van de legesverordening, de tabel, de mate van kostendekkendheid, de tarieven en het financiële gevolg hiervan vindt dit jaar plaats in de raad van december.

2.4 Begraafplaatsrechten

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De grafrechten worden geheven voor onder meer het begraven van personen en voor het onderhoud van de begraafplaatsen. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingrechten.

Kerncijfers en areaal

De kerncijfers voor de begraafplaatsrechten bestaan hoofdzakelijk uit het aantal meerjarige rechten op graven en dergelijke, het aantal

begravingen en bijzettingen per jaar en het aantal onderhoudsrechten op graven en dergelijke. De beheerskosten van de begraafplaatsen zijn hoger dan de inkomsten. Er is geen sprake van volledige kostendekking. Dit is in overeenstemming met het beleidsplan begraafplaatsen.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Begraafplaatsrechten	460.000	469.000	478.000	488.000

Tarieven

De diverse tarieven zijn opgenomen in de tarieventabel behorend bij de Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten.

2.5 Marktgeden

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Voor het innemen van een standplaats op de markten in Egmond en Bergen wordt marktgeld geheven. De berekening van de hoogte van het marktgeld vindt plaats naar het aantal meters van de frontbreedte van de kraam.

Kerncijfers en areaal

Het heffingsareaal wordt bepaald door het aantal strekkende meters aan kramen dat op de markt wordt geplaatst. Normaliter is er voor de markt in Egmond maximaal 97 meter beschikbaar. Voor de markt in Bergen is er maximaal 169 meter beschikbaar.

Opbrengsten

Bij een gelijkblijvend areaal en 2% stijging van de opbrengsten per begrotingsjaar zien de opbrengsten er als volgt uit:

	2024	2025	2026	2024
Marktgeld	12.094	12.336	12.583	12.835

Er is geen sprake van volledige kostendekking. Gelet op de huidige situatie van het marktwezen wordt het niet mogelijk geacht de mate van kostendekking te verhogen.

2.6 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

De onroerende-zaakbelastingen betreffen een tweetal belastingen, te weten;

- een onroerende-zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende-zaakbelasting voor eigenaren van niet-woningen.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De onroerende-zaakbelastingen voor het eigendom van woningen en niet-woningen worden geheven van degene die op 1 januari van het belastingjaar in het Kadaster bekend staat als de zakelijk gerechtigde (eigenaar) van de onroerende zaak. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. De belasting wordt geheven als percentage van deze waarde. De waarde van de onroerende zaken wordt vastgesteld onder het regime van de Wet WOZ. Vanaf 2022 wordt de WOZ-waarde van woningen berekend naar de oppervlakte in plaats van de inhoud. Deze gewijzigde berekeningsmethodiek sluit daarmee beter aan bij publicaties op de diverse woningaanbod-websites waar de grootte van woningen doorgaans in vierkante meters wordt uitgedrukt. Tevens wordt hiermee een hogere acceptatiegraad van de WOZ-waarde beoogd.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

De kerncijfers voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de onroerende zaakbelastingen betreffen het aantal woningen, het aantal niet-woningen, de totaalwaarde van de woningen en niet-woningen op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan het belastingjaar en de omvang van de vrijgestelde WOZ-waarde waarover geen OZB kan worden geheven.

In onze gemeente is de heffing van OZB van gebruikers van niet-woningen per 2020 opgeheven onder gelijktijdige evenredige verhoging van het tarief voor eigenaren van niet-woningen. Hierdoor zijn 2 kerncijfers niet meer van invloed op de tariefstelling. Dit is het percentage leegstand en de omvang van de vrijstelling op woondelen bij niet-woningen. Beide factoren zijn van belang voor het tarief waarmee de begrote opbrengst van de OZB voor gebruikers wordt gegenereerd. Voor de opbrengst OZB-eigenaren zijn beide factoren echter niet relevant.

Uitgangspunt is dat de OZB-opbrengsten worden verhoogd met de in de Kadernota opgenomen procentuele indexatie van 6%. Naast de indexering worden de OZB-opbrengsten verhoogd in verband met verwachte areaaluitbreiding. Dit wordt niet gerealiseerd door een verhoging van het tarief, maar door toename van het aantal WOZ-objecten door nieuwbouw.

Tarieven

De hoogte van de aanslag OZB 2024 is afhankelijk van de beschikte WOZ-waarde. Deze waarde, vermenigvuldigd met een percentage daarvan (het tarief) vormt het aanslagbedrag OZB. De belasting wordt geheven in de vorm van een eigenarenbelasting.

Opbrengsten

Rekening houdend met de genoemde mutaties worden de begrote opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
OZB bedrijven	3.480.000	3.550.000	3.621.000	3.693.000
OZB woningen	8.563.000	8.734.000	8.909.000	9.087.000
Totaal OZB	12.043.000	12.284.000	12.530.000	12.780.000

2.7 Parkeerbelastingen

Parkeerbelastingen onderscheiden we in drie soorten belastingen:

1. *Parkeergelden*
2. *Parkeernaheffingsaanslagen (parkeerboetes)*
3. *Rechten parkeervergunningen*

1. Parkeergelden

Voor het parkeren van voertuigen op bepaalde dagen en tijden, op daartoe aangewezen openbare parkeerplaatsen, is parkeergeld verschuldigd. Het doel van de belasting is het reguleren van parkeergedrag en verkeersstromen. In verband met de hoge inflatie wordt het parkeertarief met € 0,10 verhoogd naar € 2,30 per uur.

2. Naheffingsaanslagen

Als er geen of onvoldoende parkeergeld is betaald worden naheffingsaanslagen opgelegd. Hiervoor wordt het door het rijk vastgestelde maximumtarief gehanteerd. Op de opbrengsten vindt geen indexatie plaats. Naar aanleiding van de laatste jaarrekening wordt een nieuwe inschatting gemaakt.

3. Rechten parkeervergunningen

Voor bepaalde gebieden binnen onze gemeente kan tegen een vergoeding een parkeervergunning worden aangevraagd. Uitgangspunt is 2% stijging van het tarief en niet de opbrengsten. Hierdoor is het tarief niet afhankelijk van opbrengst en leidt een lager aantal afgegeven vergunningen niet tot extra prijsstijging.

Kerncijfers en areaal

Op basis van gerealiseerde opbrengsten wordt het hieraan gerelateerde gemiddelde aantal parkeeruren geactualiseerd.

Tarieven parkeerbelasting

De tarieven parkeerbelasting zijn opgenomen in de tarieventabel behorend bij de verordening parkeerbelasting. De hierin opgenomen tarieven voor kort parkeren worden verhoogd met € 0,10 en de tarieven voor parkeervergunningen met 2%. Er wordt een apart besluit voorgelegd om de verordening met de gewijzigde tarieventabel en daarmee de tarieven 2024 vast te stellen.

Opbrengsten

Uitgaande van het bovenstaande worden de begrote opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Parkeerbelasting (parkeergeld)	4.673.000	4.774.000	4.876.000	4.976.000
Naheffingsaanslagen	275.000	275.000	275.000	275.000
Parkeervergunningen	874.000	891.000	909.000	928.000

2.8 Precariobelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Precariobelasting wordt geheven van degenen die voorwerpen hebben die zich op, onder of boven openbare gemeentegrond bevinden. De precariobelasting bestaat uit structurele belastbare feiten (bijvoorbeeld terrassen en uithangborden) en incidentele belastbare feiten (bijvoorbeeld een tijdelijke bouwcontainer). In de regel worden de aanslagen voor de structurele belastbare feiten na afloop van het belastingjaar opgelegd. Dit aangezien pas na afloop van het belastingjaar de omvang van de belastingplicht bekend is.

Kerncijfers en areaal

Door periodieke controles in het veld wordt de actualiteit van de bestandsgegevens voor de precariobelasting op peil gehouden. Daarnaast leiden vergunningaanvragen tot inzicht in belastbare feiten. Het areaal voor de precariobelasting van de structurele belastbare feiten is redelijk stabiel.

Opbrengsten

Rekening houdend met 2% stijging van de opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Precario structureel	107.300	109.500	111.700	114.000
Precario incidenteel	47.560	48.500	49.500	50.400
Precario totaal	154.860	158.000	161.200	164.400

Na 1 januari 2022 mag geen precariobelasting meer worden geheven over netwerken van nutsbedrijven. Daarom is hierover in deze paragraaf geen informatie meer opgenomen.

2.9 Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een object van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering. De heffingsgrondslag voor de rioolheffing heeft een relatie met de hoeveelheid water dat vanuit het object wordt afgevoerd. Er is sprake van een gedifferentieerd tarievenstelsel dat opgebouwd is uit eenheden waarbij 300 m³ waterverbruik als uitgangspunt is gebruikt voor het basistarief. Veruit de meeste woningen vallen onder de eerste eenheid: het basistarief.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Kerncijfers (kosten en opbrengsten)

Kerncijfers voor de bepaling van de inkomsten uit rioolheffing zijn:

- het aantal percelen waarvoor het basistarief geldt (0 tot en met 300 m³ waterafvoer);
- het aantal percelen vallend onder grootverbruik (gestaffeld boven de 300 m³ afgevoerd water). gedifferentieerd naar de tariefstaffel;
- het aantal percelen waarvan water indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering.

In de berekening van de opbrengst wordt uitgegaan van eenheden. In dit aantal zijn de grootverbruiktarieven teruggerekend naar het tarief van de basiseenheid. In dit aantal wordt de komende jaren geen groei verwacht.

Kerncijfers voor de bepaling van de kosten van riool zijn:

- De directe kosten voor riool inclusief fte en overhead
- BTW
- 1% oninbaarheid op de rioolinkomsten
- Kwijtscheldingen
- Afschrijvingslasten en omslagrente
- 50% van de kosten van de kosten wordt doorbelast. Deze kosten houden meer dan zijdelings verband met de taken waarvoor de rioolheffing wordt ingesteld. Door te baggeren blijft het riool schoner en is er minder behoefte aan de reiniging van het riool.
- Er vindt geen doorbelasting plaats van straatreiniging, onkruidbestrijding en beschoeiingen.

Kostendekkendheid rioolheffing	2024
Kosten taakveld riolering, incl. (omslag)rente	3.129.000
Inkomsten, excl. heffingen	20.000
Baggeren	11.000
Netto kosten taakveld	3.120.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead	385.000
BTW	433.000
extra rente n.v.t.	
Totale kosten	3.938.000
Opbrengst heffingen	3.884.000
Kwijtschelding	-84.000
oninbaarheid dubieuze debiteuren	-39.000
Totale opbrengsten	3.761.000
Verschil	-177.000
Mutatie voorziening	-177.000
Dekkingspercentage	96%

Opbrengsten

Rekening houdend met een gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers en een positief blijvende voorziening worden de opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing	3.884.000	4.232.000	4.328.000	4.425.000

Tarieven

Vanwege de keuze voor het duurzaam financieren en het werken met de spaarvoorziening is het noodzakelijk om het tarief jaarlijks te

indexeren. In het door uw raad vastgestelde PWR is opgenomen dat in 2024 en 2025 een stijging van 8,9% nodig is.

Het basistarief 2024 is als volgt vastgesteld in het PWR (nu afgerond op hele euro's).

	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing	201	219	224	229
Rioolheffing indirecte aansluiting	50	55	56	57

2.10 Toeristenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De toeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling overnachten in de gemeente door personen die geen inwoner van Bergen zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot nachtverblijf biedt. Deze kan de belasting verhalen op de verblijfhoudende personen. De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt plaats na afloop van het belastingjaar. op basis van de ingediende aangiften.

Kerncijfers en areaal

Bij de uitvoering van de toeristenbelasting wordt doorlopend gecontroleerd op de juistheid en volledigheid van de gevoerde verblijfsadministraties door de aanbieders van verblijf. Sinds een aantal jaren is het aanbieden van verblijf via internet aanzienlijk toegenomen. Via diverse methodes wordt intensief ingezet op opsporing van verborgen verblijfbieders en wordt ingezet op het verder vergroten van de (digitale) aanmeld- en aangiftemogelijkheden.

Bij de berekening van de opbrengsten in de programmabegroting is uitgegaan van het gemiddelde aantal overnachtingen van de 3 voorgaande belastingjaren 2020-2022.

Tarief

Aan uw raad wordt net als voorgaande jaren een apart besluit voorgelegd om de verordening en daarmee het tarief toeristenbelasting 2024 vast te stellen. Begroot staat een stijging van het tarief met € 0,10. Het tarief toeristenbelasting stijgt hierdoor van € 2,10 naar € 2,20 per persoon per overnachting. Voor de jaren erna wordt een jaarlijkse indexatie van 2% op het tarief begroot (afgerond € 0,05 per jaar).

Naast de berekening op basis van het exacte aantal overnachtende personen kent de toeristenbelasting ook een berekeningswijze voor vaste jaarplaatsen en seizoenplaatsen. Hiermee vindt tarifiering plaats op basis van het gemiddelde aantal gasten en verblijfsduur waarbij het jaarlijks vastgestelde tarief van toepassing is. Deze forfaitaire berekeningswijze leidt tot een efficiënte uitvoering van de heffing en vermindering van de administratieve lastendruk.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van een tariefstijging van € 0,10 worden de begrote opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Toeristenbelasting	3.351.000	3.427.000	3.503.000	3.579.000

2.11 Bedrijven investeringszone (BIZ)

In 2021 is op initiatief van de ondernemers in Egmond aan Zee een reclamebelasting ingevoerd. De gemeente faciliteert de BIZ-organisatie door de BIZ-bijdragen te innen. Door de invoering van de BIZ-belasting met een tarief van € 325,00 per jaar worden belastingopbrengsten gegenereerd met een omvang van € 65.000. Deze opbrengst wordt, na aftrek van de perceptiekosten, in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de BIZ-vereniging die de activiteiten namens de ondernemers uitvoert. De ondernemers bepalen zelf de activiteiten. De gemeenteraad moet wel instemmen en toetsen op het algemeen belang in de openbare ruimte.

3 Overzichten

3.1 Opbrengstenoverzicht

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de geraamde opbrengsten 2024 en verder, afgerond op duizendtallen.

PO	Grootboek	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1a	6020010	Rijbewijzen	137.300	128.500	157.700	182.800
1a	6020020	Burgerlijke stand	45.000	46.000	47.000	47.000
1a	6020030	Reisdocumenten	338.800	371.000	409.000	445.000
1a	6020050	Diverse leges	8.470	9.400	9.590	9.780
1a	6020070	Naturalisaties	20.810	21.230	23.300	23.770
1a	6020080	Verklaring Omtrent Gedrag VOG	7.200	7.210	7.640	7.870
1b	6660400	Gehandicapten parkeerkaarten	8.320	8.490	9.320	9.510
2a	6570400	Evenementen en volksfeesten	10.400	10.610	11.640	11.870
2b	6330100	Inkomsten Markten	12.094	12.336	12.583	12.835
3a	6810100	Bestemmingsplannen	15.610	15.920	17.480	17.830
3a	6830500	Leges omgevingsvergunningen	1.089.000	812.000	828.000	845.000
3b	6720100	Baten Rioolheffing	3.884.000	4.232.000	4.328.000	4.425.000
3b	6730100	Baten Afvalstoffenheffing	4.316.000	4.408.000	4.494.000	4.590.000
3b	6730100	Baten Afvalstoffenheffing	646.000	659.000	672.000	686.000
3c	6210800	Leges kabels en leidingen	31.210	31.830	34.940	35.640
3c	6750100	Baten begraafplaatsrechten	460.000	469.000	478.000	488.000
4a	6061100	Baten OZB woningen	8.563.000	8.734.000	8.909.000	9.087.000
4a	6062100	Baten OZB bedrijven	3.480.000	3.550.000	3.621.000	3.693.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeerbelasting	4.673.000	4.774.000	4.876.000	4.976.000
4a	6063100	Opbrengsten naheffingsaanslagen	275.000	275.000	275.000	275.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeerbelasting	874.000	891.000	909.000	928.000
4a	6064200	Baten structurele precariobelasting	107.300	109.500	111.700	114.000
4a	6064200	Baten incidentele precariobelasting	47.560	48.500	49.500	50.400
4a	6340100	Forensenbelasting	1.719.000	1.753.000	1.788.000	1.823.000
4a	6340200	Toeristenbelasting	3.351.000	3.427.000	3.503.000	3.579.000
			34.120.074	34.804.526	35.582.393	36.363.305

4 Kwijtscheldingsbeleid

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing bestaat de mogelijkheid om op basis van het “Besluit kwijtschelding gemeentelijke belastingen Bergen 2024” een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. In Bergen wordt bij de kwijtschelding afgeweken van de normen zoals deze zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Hierin zijn in artikel 16, tweede lid, onderdelen a en b, de kosten van bestaan gesteld op 90% van de bijstandsnorm. Bergen gaat echter uit van de meest ruime, de zogenaamde 100% norm. Dit houdt in dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de landelijk geldende bijstandsnorm ligt. De kwijtschelding wordt meegenomen in de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffen- en rioolheffing.

Kwijtschelding wordt zoveel mogelijk automatisch verleend. Dit gebeurt middels een automatische koppeling met landelijke inkomens- en vermogensgegevens door het Inlichtingenbureau met belastingplichtigen die hiervoor toestemming hebben gegeven.

Kerncijfers

Naast de toegekende gehele kwijtschelding bestaat er een grote variatie in gedeeltelijk toegekende verzoeken waarbij een percentage van de aanslag wordt kwijtgescholden. Om deze reden wordt niet uitgegaan van het totale aantal toekenningen maar van de bedragen kwijtschelding riool- en afvalstoffenheffing uit de laatste jaarrekening. Voor de komende jaren verwachten we geen grote veranderingen.

Rekening houdend met een gelijkblijvend aantal toekenningen worden de uitgaven voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Kwijtschelding riool	84.000	84.000	84.000	84.000
Kwijtschelding afval	136.000	136.000	136.000	136.000

5 Lokale lastendruk

De lokale woonlasten worden bepaald door de afvalstoffenheffing, de onroerende-zaakbelastingen (OZB) en de rioolheffing. De hoogte van deze belasting en heffingen tezamen, wordt gedefinieerd met het begrip “lokale lastendruk” De lokale lastendruk wordt in Nederland door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) bijgehouden.

De lokale lastendruk (2023) in Bergen bedraagt gemiddeld voor een:

- éénpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.030, in 2022 was dat € 1.023.
- meerpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.122, in 2022 was dat € 1.117.
- éénpersoonshuishouden met een huurwoning € 463, in 2022 was dat € 465.
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning € 555, in 2022 was dat € 559.

Woonlasten 2023 en rangnummers landelijk

De gemeentelijke woonlasten voor huishoudens met een koopwoning en een huurwoning zijn door het COELO in beeld gebracht en in een landelijke ranglijst opgenomen.

Bergen bezet in de landelijke ranglijst van gemeentelijke woonlasten 2023 de volgende plaatsen:

- meerpersoonshuishouden met een eigen woning plaats 319, in 2022 was dat plaats 323;
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning plaats 289, in 2021 was dat plaats 299.

De gemeente op nummer 1 van de ranglijst heeft de laagste woonlasten, de gemeente op nummer 352 de hoogste.

Wat de plaatsen op de landelijke ranglijst worden in 2024, hangt naast de hoogte van de tarieven in Bergen, mede af van de ontwikkelingen elders in Nederland.

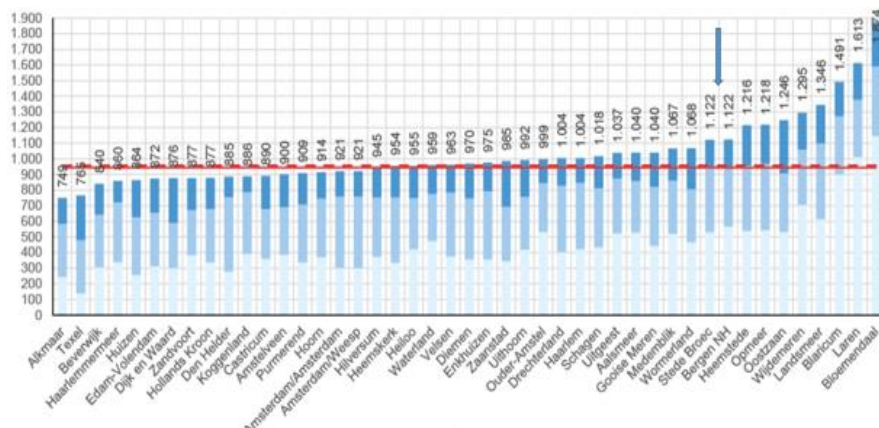

Benchmark woonlasten Noord-Holland 2023

De benchmark beoogt door middel van vergelijking op provinciaal niveau van de gemeentelijke woonlasten, de informatievoorziening over de hoogte en ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt binnen een provincie de hoogte van de gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

In de 'benchmark woonlasten Noord-Holland 2023' zijn 45 gemeenten betrokken. De gemeente op plaats 1 kent met € 749 de laagste gemiddelde woonlasten en de gemeente op plaats 45 de hoogste met € 1.874. De gemiddelde woonlasten in Noord-Holland bedragen € 961, het landelijke gemiddelde bedraagt € 944.

In de provinciale benchmark 2023 neemt Bergen met gemiddelde woonlasten van € 1.122 voor een meerpersoonshuishouden, een met Stede Broec gedeelde 36ste plaats in. In 2022 was dat met een lokale lastendruk van € 1.117 plaats 39. In de benchmark 2023 hieronder, is de positie van Bergen met een pijl aangegeven.

Ontwikkeling woonlasten Bergen

In het overzicht hieronder is de ontwikkeling van de tarieven Bergen 2021 - 2023 weergegeven van de belasting en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd. Tevens zijn in het overzicht de gemiddelde landelijke tarieven en de posities per jaar op de landelijke ranglijst opgenomen.

Ontwikkeling tarieven	Bergen 2021	Bergen 2022	Bergen 2023	NL-gem. 2023
OZB (woningen)	0,09540%	0,0991%	0,08750%	0,08900%
Afval (meerpers.huish.)	€ 371,00	€ 378,00	€ 370,00	€ 329,00
Riool (huishouden)	€ 215,00	€ 181,00	€ 185,00	€ 213,00
Woonlasten (meerpers.h.)	€ 1.031,00	€ 1.117,00	€ 1.122,00	€ 944,00
Plaats ranglijst (landelijk)	349	323	319	

Onderstaande tabel bevat de tarieven van de belasting en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd in de BUCH-verband. De bedragen met een * zijn samengesteld uit een vast en variabel deel.

Gemeente	Tarief OZB	Afvalstoffenheffing 1 pers huishouden	Afvalstoffenheffing meerpers huish.	Rioolheffing
Bergen	0,08750%	€ 278,00	€ 370,00	€ 185,00
Uitgeest	0,10427%	€ 229,00*	€ 349,00*	€ 161,50
Castricum	0,06715%	€ 234,12*	€ 277,52* / € 319,40*	€ 209,76
Heiloo	0,07275%	€ 215,00*	€ 341,00*	€ 206,00
Landelijk (gemiddeld)	0,08900%	€ 266,00	€ 329,00	€ 213,00**

* basistarief + €50 (m.pers.hh) of €30 (1pers.hh) voor lediging container of inworp verzamelcontainer

** betreft tarief meer-persoons huishouden. Tarief één-pers. huishouden landelijk bedraagt € 199,00

PARAGRAAF C: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk onderdeel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

a. Wegen en kunstwerken

Het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd conform het Beleidsplan Wegen 2021 t/m 2025. De beheerstrategie is afgestemd op het voldoen aan wet en regelgeving en de doelstellingen van de gemeente.

Op basis van wegininspecties (elke 2 jaar) wordt het uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierbij worden de doelen en de wensen van de gemeente vertaald naar een jaarlijks onderhoudsprogramma. Het onderhoud wordt zo integraal als mogelijk gepland, om het aantal onderhoudsmomenten(en dus belemmering van de doorstroming) te beperken.

Het gewenste onderhoudsniveau is basisniveau (in de kernen A-niveau). In 2021 zijn alle verhardingen voor het laatst geïnspecteerd. Uit deze wegininspectie is gebleken, dat wordt voldaan aan de landelijke CROW-norm.

De benodigde financiële middelen, om het areaal op ambitieniveau te houden, zijn bepaald voor de exploitatie (het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud en de overige kosten) en voor de investeringen op basis van technische noodzaak (budgetten voor rehabilitatie) voor de verhardingen.

Grote 'nieuwe' overstijgende opgaven, zoals de energietransitie, ondergrondse ordening, circulariteit en klimaatadaptatie zijn uitdagingen waar de gemeente voor staat en waar ook wegbeheer een inbreng heeft. Wij blijven daarom steeds afstemming zoeken bij grootschalige ingrepen.

Uit recente inspecties is gebleken dat er achterstallig onderhoud is bij diverse kunstwerken. In 2022 is daartoe planning opgesteld om de achterstand (naar schatting binnen vier jaar) in te halen.

b. Riolering

Het onderhoud en vervanging van de riolering voeren we uit conform het Programma Water en Riolering (PWR). Deze is op 6 juli 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Het PWR is een uitwerking van de ambities uit de Omgevingsvisies van de BUCH gemeenten voor de gemeentelijke watertaken stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Het PWR beoogt:

- Het beschermen van de gezondheid,
- Het beschermen van de leefomgeving waaronder ook milieu en waterkwaliteit,
- Het bijdragen aan een klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving.

Daarbij wordt integraal samengewerkt en meegewerkt aan andere doelen zoals de energietransitie en circulaire economie. Het Programma Water en Riolering is de opvolger van het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) van Bergen.

Het PWR is ook een financiële onderlegger voor het actief uitvoeren van het water gerelateerde deel van het klimaatadaptatiebeleid in onder anderen de volgende onderdelen:

- Herinrichting van de openbare ruimte op basis van de klimaatbestendige uitgangspunten
- Subsidieregeling klimaatadaptatieve maatregelen (in de private ruimte)

c. Water

De gemeente richt zich in samenwerking met het hoogheemraadschap op: waterveiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie; duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. Maatregelen worden in goede samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier uitgevoerd. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor het operationele regionale waterbeheer. Dit betekent dat zij zorgt voor droge voeten (veiligheid), schoon en voldoende water. Ook klimaatadaptatie wordt samen met het hoogheemraadschap en gemeentes in de regio opgepakt. Water en groen vormen een belangrijke basis voor het klimaatadaptief maken van de openbare (en particuliere) ruimte.

De gemeenteraad van Bergen heeft op 28 januari 2021 de rapportage 'Meerjarenplanning baggeren watergangen 2021-2028 gemeente Bergen' vastgesteld. Deze rapportage geeft voor de planperiode inzicht in de hoeveelheid te baggeren watergangen en de bedragen die hier de komende jaren voor moeten worden gereserveerd. Via jaarlijkse stortingen aan de egalisatievoorziening groot onderhoud kunnen begrotingsafwijkingen worden beperkt en blijft de continuïteit van de baggerwerkzaamheden gewaarborgd. Tot voor kort voerde de gemeente Bergen haar baggerwerkzaamheden uit op basis van de baggerschouw van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Om de meerjarenplanning op te stellen, zijn meer gedetailleerde metingen van de baggerlaag in deze watergangen uitgevoerd, zodat nu voor de langere termijn duidelijker is welke baggerwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Beoogd wordt dat de watergangen die in gemeentelijk eigendom zijn, voldoen aan het vastgestelde profiel (legger). Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan een goede waterkwantiteit (doorstroming) en waterkwaliteit. Recreatieve en ecologische functies worden versterkt en gewaarborgd. Deze

werkzaamheden zijn ook van belang voor een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

Om de achterstand in het onderhoud aan beschoeiingen en oevers weg te werken is de rapportage "Maatregelen- en investeringsplan beschoeiingen en oevers gemeente Bergen 2023-2036" opgesteld. Met de uitvoering van dit plan wordt voorkomen dat de berm en/of de weg in de sloot schuiven. Het plan is op 30 maart 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

d. Groen en spelen

Het Groenbeleidsplan 2021 – 2031 is in 2021 vastgesteld. Het Bomenbeleidsplan uit 2016 is als bijlage toegevoegd aan dit Groenbeleidsplan. Hoofdthema's zijn groenstructuur, onderhoudskwaliteit, biodiversiteit en bewonersparticipatie. Een fenomeen waar we de komende jaren nadrukkelijk rekening mee moeten gaan houden is klimaatverandering (klimaatadaptatie): extreme wateroverlast en droogte, maar ook hittestress en de toename van fijnstof. Een groene inrichting zal daarom een steeds belangrijkere rol gaan spelen. Het speelbeleid wordt uitgevoerd conform het Speelbeleidsplan 2012 – 2022. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw speelbeleidsplan dat volgens planning in december 2023 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

e. Accommodaties

In de Nota Vastgoed Portefeuille Management heeft uw raad het onderhoudsniveau van het gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Hieruit voortvloeiend wordt in een Meerjarenonderhoudsplan inzicht gegeven in de te verwachten onderhoudsuitgaven. Voor een groot deel van de portefeuille wordt gewerkt met een egalisatievoorziening. Niet alle gebouwen worden hierin meegenomen. De Watertoren, De Beeck, Jan Ligthartstraat 4 en strategische verwervingen binnen het project "Mooi Bergen" worden gezien als aparte producten.

Beleidskader

Eind 2013 heeft de raad de Nota Vastgoed Portefeuille Management vastgesteld waarin onder andere wordt voorgesteld om de samenstelling en het onderhoudsniveau van de vastgoedportefeuille te herijken. Het gewenste onderhoudsniveau wordt conform de NEN

2767 standaard begroot. Hierin onderscheiden we de volgende onderhoudsniveaus:

1. Het object dient in nieuwstaat te worden gehouden;
2. Het object dient in goede conditie te worden gehouden;
3. Het object dient in een redelijke conditie te worden gehouden;
4. Het object dient in matige conditie te worden gehouden;
5. Er wordt alleen onderhoud uitgevoerd als er problemen zijn;
6. Er is opdracht gegeven voor sloop.

Voor de meeste operationele objecten van de gemeente is het onderhoudsniveau 3 of 4 van toepassing. Bij niveau 3 mag enige veroudering wordt geaccepteerd, dit mag echter nooit het gebruik beperken.

Meerjarenplanning en Financiën

Meerjarenonderhoudsplanningen worden op basis van 2-jaarlijkse inspecties geactualiseerd.

Jaarlijks wordt een bedrag toegevoegd aan de voorziening 'onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen'. Het onderhoud

aan het gemeentelijk vastgoed dat is opgenomen in de egalisatievoorziening wordt conform planning uitgevoerd. Jaarlijks worden de volgende onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen gepland:

- het buitenschilderwerk;
- de vervanging van technische installaties;
- bouwtechnische werkzaamheden
- het preventief onderhoud;
- klachtenafhandeling.

De schoolgebouwen vallen direct onder beheer en onderhoud van de diverse schoolbesturen (is verder opgenomen in de paragraaf 1B Samenleven / onderwijshuisvesting).

f. Openbare verlichting

Het beleid openbare verlichting is in 2017 geactualiseerd. Deze is voor de komende planperiode basis voor het vervangingsschema van lampsoorten en masten binnen de gemeente (aan de hand van de beheergegevens kwaliteit, levensduur, etc. en geplande integrale projecten).

In de onderstaande tabel staat een overzicht van alle beleidsvelden en belangrijkste aandachtspunten.

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen/ looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v exploitatie/ voorzieningen **	Ramingen volledig en reëel in begroting ? **	Is sprake van achterstallig onderhoud? ***	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/ reserves voor achterstallig onderhoud? ***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Wegenbeleidsplan 2021-2025	basis	tot 2025	ja	exploitatie	ja	Nee	n.v.t
	Kunstwerken (zit in wegenbeleid)	basis	tot 2025	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t
	Beleidsplan openbare verlichting 2017-2030	basis	2017- 2030	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t
Riolering	Programma Water en Riolering 2023-2026 (PWR)	volledig ingevulde verbrede zorgplicht	2023-2026	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t
Water	Keur en legger HHNK	basis (C niveau)	2019-2029	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t
	Baggerplan 2021	n.v.t.	2021-2028	ja	voorziening	ja	ja	ja
	Maatregelen- en investeringsplan beschoeiingen en oevers gemeente Bergen 2023-2036	n.v.t.	2023-2036	ja	exploitatie	ja	ja	ja
Groen en bomen	Groenbeleidsplan 2021	basis (C niveau)	2021-2031	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t
	Speelruimtebeleidsplan 2012 - 2022	basis (C niveau)	2012- 2022	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t
Gebouwen (excl. Onderwijs)	Nota Vastgoed Portefeuille Management	conform NEN 2767 onderhoudsniveau 3,4	2016- 2025	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t

* De genoemde categoriën zijn de kapitaalgoederen welk conform artikel 12 lid 1 van BBV minimaal in de paragraaf kapitaalgoederen horen.
** Als de ramingen in de exploitatie conform plannen zijn en volledig en reëel zijn opgenomen in de begroting , is het voldoende dit hier te vermelden.
*** als er sprake is van achterstallig onderhoud, moet vermeld worden of er voldoende voorzieningen/reserves zijn om de achterstand weg te werken.

PARAGRAAF D: FINANCIERING

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de toekomstige financieringsbehoefte en komt de bijbehorende renteverwachting aan bod. Hierbij wordt ingegaan op de balansprognose en het verwachte EMU-saldo. Tenslotte worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financiering

2.1 Marktontwikkelingen en rentevisie

De rentevisie van de gemeente is gebaseerd op de rentevisie van de Bank Nederlandse Gemeenten stand september 2023.

“De inflatie blijft zowel dit jaar als in 2024 duidelijk boven de doelstelling van de ECB. We verwachten dat het depositotarief over een jaar op 4,0 procent zal staan. De lange rentetarieven lopen naar verwachting nog wat op.”

Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt veelal gekeken naar het rentetarief dat banken elkaar onderling berekenen (de Euribor) en voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) naar de rente op staatsleningen. Over het algemeen geldt dat de rente hoger wordt bij een langere looptijd van de lening.

Overzicht ontwikkeling Nederland 10 jaar staatslening (link)

2.2 Renteschema

De aanbeveling van de BBV is om via het zogenaamde renteschema het renteresultaat op het taakveld treasury inzichtelijk te maken.

Renteschema conform Notitie Rente		2024
(bedragen x € 1.000)		
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.265
b	De externe rentebaten (idem)	-/- 155
Saldo rentelasten en rentebaten		1.110
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 6
c2	De rente van project-financiering die aan het Betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 0
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering)	+ 0
		-/- 6
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.104
d1	Rente over eigen vermogen	0
d2	Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.104
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- 1.232
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	-128

Omslagrente

Conform BBV voorschriften dient de omslagrente jaarlijks herijkt te worden en indien nodig aangepast. Uit de actualisatie blijkt dat er geen aanpassing nodig is. Voor 2024 blijft dit 1% na afronding.

2.3 Financieringspositie

Voor de financiering van de investeringen passen wij totaal financiering toe. Dit betekent dat voor iedere investering niet 1-op-1 een lening wordt aangetrokken, maar voor de investeringen maken wij gebruik van meerdere financieringsbronnen. Deze bronnen zijn primair het eigen vermogen en de langlopende schulden.

Voor de programmabegroting is een liquiditeitsprognose opgesteld. Op basis hiervan wordt bepaald of en zo ja wanneer extra leningen moeten worden aangetrokken (zie tabel Financieringsbehoefte) en welke gevolgen dit heeft voor de rentekosten.

	Liquiditeitsprognose (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
(1)	Kasstroom operationele activiteiten	8.156	11.095	7.697	6.531
(2)	Kasstroom investeringsactiviteiten	-29.206	-25.708	-10.690	-5.495
(3)	Kasstroom financieringsactiviteiten	9.628	-8.678	-8.083	-8.818
(4)	Netto kasstroom = (1) + (2) + (3)	-11.422	-23.291	-11.076	-7.782
(5)	Beginsaldo rekening-courant	1.964	-9.458	-32.749	-43.825
(4)	Netto Kasstroom	-11.422	-23.291	-11.076	-7.782
(6)	Eindsaldo (5) + (4)	-9.458	-32.749	-43.825	-51.607

Uit de liquiditeitsprognose volgt de verwachting dat we de komende jaren onderstaande leningen dienen aan te trekken.

Als planningen van bestaande projecten en investeringen wijzigen dan heeft dit een direct gevolg op de financieringsbehoefte per jaarschijf.

Financieringsbehoefte x (€ 1.000)	2024	2025	2026	2027
Nieuwe leningen	8.039	21.329	9.875	6.598

2.4 Balansprognose

De geprognosticeerde balans is bedoeld om meer inzicht te geven in de financieringspositie en de ontwikkeling van het EMU-saldo.

Dit levert het volgende beeld op:

Geprognosticeerde balans (x € 1 mln)	2024	2025	2026	2027
Activa				
(Im)materiële vaste activa	143.924	164.630	169.234	168.250
Financiële vaste activa	5.621	5.496	4.300	4.113
Vlottende activa	26.663	28.429	28.595	28.798
Totaal	176.208	198.555	202.129	201.161
Passiva				
Eigen vermogen	55.814	63.434	65.368	65.773
Voorzieningen	10.025	10.264	10.107	9.957
Vaste schulden	85.070	99.819	101.274	99.996
Vlottende passiva	25.299	25.038	25.380	25.435
Totaal	176.208	198.555	202.129	201.161

2.5 EMU-saldo

EMU-saldo (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	5.760	8.851	2.227	1.322
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	24.568	20.706	4.604	-984
3 Mutatie voorzieningen	-664	-122	-494	-233
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgrond in exploitatie)	682	1.766	166	203
5 Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-20.154	-13.743	-3.037	1.870

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten. Zie voorgaande tabel.

3 Risicobeheer

3.1 Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel volgt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet:

Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal lasten	95.563	91.952	97.449	98.297
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	8.123	7.816	8.283	8.355
2. Vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar				
Schuld in rekening courant				
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Totaal	-	-	-	-
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas				
Tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	2853	2853	2853	2853
Totaal	2.853	2.853	2.853	2.853
4. Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	-2.853	-2.853	-2.853	-2.853
Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.123	7.816	8.283	8.355
Ruimte (+) Overschrijding (-) = (1) - (4)	10.976	10.669	11.136	11.208

3.2 Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningenportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Renterisiconorm (x € 1.000)		2024	2025	2026	2027
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
2.	Te betalen aflossingen	7.391	7.842	9.013	9.047
3.	Renterisiconorm (1 + 2)	7.391	7.842	9.013	9.047
4a	Begrotingstotaal lasten	95.563	91.952	97.449	98.297
4b	Het bij ministeriële regeling vastgestelde % van de tot. begroting	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm	19.113	18.390	19.490	19.659
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	11.722	10.548	10.477	10.612
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0	0	0	0

3.3 Krediet-en beleggingsrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente haar verstrekte lening niet terugbetaalt.

Het beleggingsrisico is het risico dat bellegingen minder waard kunnen worden door de economische situatie, door stijging van de rente, indien aandelen nauwelijks verhandeld kunnen worden of indien instelling waarin is belegd niet aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen of failliet gaat. Aangezien wij enkel aandelen hebben in de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en Liander is het beleggingsrisico minimaal.

Verstrekte leningen x (€ 1.000)		2024	2025	2026	2027
A	Instellingen / verenigingen	1.470	1.442	348	317
B	Wst Kennemer Wonen	1.052	958	859	755
C	Hypotheke	1.314	1.311	1.308	1.256
	Totaal	3.836	3.711	2.515	2.328

3.4 Kredietrisico waarborgen en garanties

Borgstellingen kunnen op twee manieren voorkomen:

1. Directe borgstelling
2. Achtervang

Bij directe borgstelling staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken die veelal activiteiten verzorgen die in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Achtervang houdt in dat de gemeente, al dan niet samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van een waarborgfonds, bijvoorbeeld de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Door deze structuur kunnen instellingen die bij een waarborgfonds zijn aangesloten tegen de laagste rente lenen. Mede vanwege de strenge toelatingscriteria en periodieke toetsing door het fonds loopt de gemeente hierbij een veel lager risico dan bij directe borgstellingen.

Waarborgen en garanties x (€ 1.000)	2024	2025	2026	2027
A Instellingen / verenigingen	1.543	1.473	1.403	1.333
B WSW leningen 50%	44.167	44.068	43.964	43.855
WSW leningen nieuwe verdeling	105.920	105.920	105.920	105.920
D HVC	7.508	7.508	7.508	7.508
F Hypotheken	2.405	2.341	2.278	2.217
Totaal	161.543	161.310	161.073	160.833

WSW-leningen

De kans dat onze gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is het samenhangende geheel van handelingen betreffende grondtransacties en -ontwikkeling. Het geeft aan welke mogelijkheden er zijn om een gebied tot ontwikkeling te brengen en welke rol de gemeente (actief/ faciliterend) hierin kan vervullen.

Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond. De aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijs, mits de marktprijs niet wordt overschreden. Bij een actief grondbeleid wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulier mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende ontwikkelingen moet de gemeente verhalen op de particuliere exploitant. De gemeente koopt zelf geen grond aan en beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit het toetsen van de plannen aan vastgestelde beleidskaders, inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan. Bij faciliterend grondbeleid wordt *geen* gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Grondbeleid in Bergen

Het grondbeleid wordt gebruikt als sturingsinstrument om gemeentelijke doelstellingen te realiseren op verschillende beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening, wonen, economische ontwikkeling, energietransitie, infrastructuur, duurzame leefomgeving en voorzieningen.

Het grondbeleid van de gemeente Bergen is vastgelegd in de nota Grondbeleid uit november 2019. De gemeente neemt een actieve houding aan ten aanzien van strategische verwervingen, maar voert in de basis een faciliterend grondbeleid bij ruimtelijke ontwikkelingen, tenzij het verdedigbaar is actieve grondpolitiek te voeren. Actief grondbeleid wordt niet uitgesloten, met name in het realiseren van maatschappelijke voorzieningen of sociale woningbouw kan het voorkomen dat de gemeente actief handelt. Wanneer wordt gekozen voor actief grondbeleid, met een financiële vertaling er van in een grondexploitatie, dan gaat dit altijd via aparte goedkeuring van de raad. Toetsingscriteria voor de keuze in faciliterend of actief grondbeleid zijn: gemeentelijke ambitie, beleidsdoelstellingen, maatschappelijk belang, grondpositie, het al dan niet ontbreken van marktinitiatief, risico's en rendement.

Rapportages P&C-cyclus

Aan het opstellen van financiële rapportages van gemeenten zijn regels verbonden. De Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). Het verbeteren van de verantwoording over, toezicht op en transparantie van de financiële gegevens is een continue proces.

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognosticeerde resultaten noodzakelijk. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning worden eventuele afwijkingen in programma, fasering en resultaat inzichtelijk gemaakt. Medio 2022 is de Nota Actualisatie Gebiedsontwikkeling (NAG) vastgesteld. Deze geeft een beeld van

de projecten met gemeentelijk grondeigendom en de faciliterende projecten met grondeigendom van initiatiefnemers. In de NAG is een projectenlijst opgenomen.

Voor de grondexploitatieprojecten geldt dat de grondkosten, uitvoeringskosten, plankosten en bijkomende kosten (rente) ten laste van een complex worden gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten komen ten gunste van het complex.

Actuele prognose van de grondexploitaties

Na een periode van enige afkoeling van de woningmarkt, is blijft ook in Bergen de vraag naar nieuwbouwwoningen hoog. De vraag overtreft nog steeds het aanbod, waardoor constant wordt bekeken waar we woningbouwprojecten kunnen versnellen.

Deze aanhoudende schaarste aan (bouw)producten in combinatie met de aanhoudende inflatie, leidt tot hogere prijzen in zowel de bouw van woningen als de inrichting van het openbaar gebied.

Als reactie op de hoge inflatie heeft de ECB de rentetarieven naar boven bijgesteld. Dit heeft een weerslag op de hypotheekrente en de leencapaciteit. Gelet op de aanhoudende hoge vraag naar nieuwbouwwoningen en de hoge kwaliteitsambities aan zowel de woningen als het openbare gebied, wordt een aanzienlijke prijsdaling op korte termijn niet voorzien.

De vraag naar nieuwbouwwoningen in Bergen blijft onverminderd hoog. In de Nota Actualisatie Grondexploitaties (NAG) zijn de belangrijkste projecten gerapporteerd. Het project woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen bestaat uit sociale woningbouw en vijf grondexploitaties. Samen met Parck de Beeck zijn er nu zes lopende grondexploitaties binnen de gemeente.

Sociale woningbouw Bergen	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente	
Ontwikkelingen			
Op vijf locaties in Bergen, Schoorl en Groet werkt de gemeente samen met Kennemer Wonen aan ca. 100 nieuwe sociale huurwoningen (woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen). Het gaat om de: T&O-locatie, Elkshove, het voormalige Rabobankgebouw en de voormalige Oosterkim- en Petruschool. De verwachte mutatie in 2024 betreft het saldo van exploitatiebijdrage en grondverkoop alsmede de plan-, uitvoerings- en rentekosten. De projecten Rabobanklocatie en Elkshove hebben een negatieve eindprognose (NCW) met een verliesvoorziening van € 644.000. De projecten Oosterkimschool, T&O terrein en Petruschool hebben een positieve eindprognose (NCW) van € 767.000. Als we de vijf projecten in samenhang bekijken, hebben we een positief saldo op eindwaarde 2025 en op contante waarde van respectievelijk € 130.521 en € 122.992 positief. De raad is bij de NAG (Nota Actualisatie Grondexploitaties) in het voorjaar van 2023 al geïnformeerd.			
	Boekwaarde per 31/12		
	2023	2024	Eindwaarde
Rabo	€ -860.209	€ -625.768	€ -633.277
Elkshove	€ -47.488	€ -10.877	€ -50.196
Sub totaal	€ -907.697	€ -636.645	€ -683.473
Petrus	€ 352.464	€ 376.628	€ 381.148
T&O	€ 394.071	€ 162.119	€ 164.065
Oosterkim	€ 262.444	€ 265.593	€ 268.781
Sub totaal	€ 1.008.979	€ 804.340	€ 813.994
Totaal	€ 101.282	€ 167.695	€ 130.521
			€ 122.992

Woningbouw locatie BSV en uitvaartcentrum Bergen Parck de Beeck	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente	
Ontwikkelingen			
Op de terreinen van het voormalig voetbalterrein en uitvaartcentrum is woningbouw beoogd. In 2021 is het bestemmingsplan vastgesteld en is inmiddels onherroepelijk. Er worden in de toekomst 152 woningen gerealiseerd. Voor deze locatie heeft de raad op 13 oktober 2022 een grondexploitatie vastgesteld. In 2023 wordt de grondverkoop en het stedenbouwkundig ontwerp nader uitgewerkt en aanbesteed. Start bouwrijp maken naar verwachting eind 2023. Dit project heeft een positieve eindprognose (NCW) van € 717.268 en een positief saldo op eindwaarde (EW) in 2027 van € 791.922. Dit project is nog niet geactualiseerd dus zijn de cijfers van de vastgestelde grondexploitatie aangehouden. De actualisatie vindt plaats in de NAG 2024.			
	Boekwaarde per 31/12		
	2023	2024	Eindwaarde
Parck de Beeck	€ -600.565	€ -1.380.042	€ 791.922
			Contante waarde
			€ 717.268

Het voornoemde exploitatieresultaat betreft het resultaat van onze eigen grondexploitatieactiviteiten vóór aftrek van de vennootschapsbelasting.

Nog vast te stellen grondexploitaties (MVA)

Het project Watertoreengebied bestaat uit de sloop en herbouw van de sporthal, de realisatie van 12 verandawoningen en 22 eengezinswoningen en herinrichting van de openbare ruimte. De grondexploitatie van dit project wordt naar verwachting eind 2023 vastgesteld. In de NAG 2024 wordt de financiële stand van zaken gerapporteerd.

Overige projecten

Voor alle andere projecten geldt een faciliterende grondhouding waarbij wij onze kosten verhalen via een exploitatiebijdrage. Er zijn ook projecten waarvoor geldt dat deze zich nog in de planvoorbereidingsfase bevinden en daarmee nog niet concreet genoeg zijn om een grondexploitatie vast te stellen.

PARAGRAAF F: VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Wanneer een verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, is er sprake van een gemeenschappelijke regeling. Privaatrechtelijke organisaties kunnen stichtingen, verenigingen en vennootschappen zijn.

De gemeente heeft een bestuurlijk belang wanneer zij zeggenschap heeft, door vertegenwoordiging in het bestuur of stemrecht. Zij heeft een financieel belang wanneer zij een bedrag ter beschikking heeft gesteld, dat niet verhaalbaar is wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Organisaties waarmee een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij.

Visie en kaders

Op 28 januari 2016 is de Nota Verbonden Partijen door de raad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de rollen van en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd.

Begin 2018 hebben de vier gemeenteraden ingestemd met de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) en de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is de Wet Gemeenschappelijke Regelingen gewijzigd.

De belangrijkste wijzigingen:

- Formaliseren van de actieve informatieplicht van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, vergelijkbaar met de informatieplicht van het college aan de gemeenteraad, zoals vastgelegd in artikel 169 van de Gemeentewet;
- Een gemeenschappelijke adviescommissie: een commissie bestaande uit raadsleden die het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien;
- Verruiming van de zienswijzeprocedure. Zienswijzen kunnen behalve in de begrotingscyclus, ook worden ingediend bij het treffen van de regeling en bij voorgenomen besluiten voordat die besluiten zijn genomen;
- Gemeenschappelijke regelingen moeten hun ontwerpbegroting 4 weken eerder gereed hebben;
- Meer mogelijkheden voor de deelnemende gemeenten om per regeling keuzes te maken over de governance en legitimatie.

De uitwerking van de wetwijziging wordt opgepakt in Noord Holland Noord verband. De regietafel, die in 2018 is opgericht met het doel de samenwerking tussen alle betrokkenen bij de gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord beter te laten functioneren, neemt hierin het voortouw.

Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze wetwijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen zijn aangepast.

De Regietafel heeft een plan aanpak opgesteld waarin wordt uitgegaan van vijf fasen:

Fase 1: Informatievoorziening (april-juli 2022)

Fase 2: Plan van aanpak/opdracht (juli 2022- januari 2023)

Fase 3: Kaderstelling (september 2022 – september 2023)

Fase 4: Besluitvorming (oktober 2023 – maart 2024)

Fase 5: Implementatie (maart – juli 2024)

Op 26 januari 2023 heeft de raad ingestemd met het Plan van aanpak van de Regietafel.

Verbonden partijen gemeente Bergen

In 2024 neemt Bergen deel in 13 verbonden partijen. In de volgende twee tabellen een inzicht in het financieel en bestuurlijk belang in de verbonden partijen op basis van de jaarrekening 2022 (EV en VV) en de begroting 204 (Aandelenkapitaal en exploitatiebijdrage).

Verbonden partij	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Bedrag x 1000	31-12-2022	31-dec-22
BUCH	€ 0	€ 18.467
GGD NHN	€ -1.954	€ 25.057
VRNHN	€ 6.756	€ 41.948
ODNHN	€ 4.841	€ 5.495
RHCA	€ 391	€ 941
WNK/Zaffier	€ 61	€ 8.431
VVI	€ 24	€ 924
Cocensus	€ 740	€ 16.228
Parkeerservice	€ 2.025	€ 5.492
DECRA	n.n.b. ²	n.n.b.
ONHN	€ 1.279	€ 1.777
BNG	€ 4.615.000	€ 107.459.000
Alliander	€ 4.570.000	€ 6.106.000

² n.n.b. = nog niet bekend

Verbonden partij	Aandelenkapitaal	Exploitatiebijdrage	Bestuursleden
Bedrag x 1000	2024	2024	
BUCH	€ 0	€ 27.653	L. Hj. Voskuil. M. Wieseahn-Vrijman Y. Roos (pv) E. Briët (pv)
GGD NHN	€ 0	€ 1.571	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
VRNHN	€ 0	€ 2.765	L. Hj. Voskuil Y. Roos (pv)
ODNHN	€ 0	€ 834	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
RHCA	€ 0	€ 160	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
WNK/Zaffier	€ 0	€ 8.869	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët
VVI	€ 0	€ 0	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
Cocensus	€ 0	€ 827	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
Parkeerservice	€ 0	€ 919	E. Briët
DECRA	€ 509	€ 0	E. Briët
ONHN	€ 1	€ 118 ³	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
BNG	€ 375	€ 0	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
Alliander	€ 128	€ 0	E. Briët

³ Begroting 2024 nog niet vastgesteld. Bijdrage van 2023 gebruikt

Publiekrechtelijke verbonden partijen: de gemeenschappelijke regelingen

1. BUCH Werkorganisatie

Openbaar belang

De werkorganisatie is gevestigd in Uitgeest en de regeling is getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van krachtige en professionele uitvoering van de gemeentelijke taken. De BUCH biedt een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Verschuillende grote en vaak complexe maatschappelijke opgaven vragen om adequaat handelen. Denk aan het woningtekort, huisvesting van doelgroepen, ontwikkelingen rondom openbare orde en veiligheid, de energietransitie en de toenemende druk op bouwlocaties, landelijk gebied en natuur. Deze opgaven geven druk op de organisatie. Ook de oorlog in Oekraïne is nog niet ten einde en vergt inzet van de organisatie die mogelijk doorloopt in 2024.

Naast deze maatschappelijke opgaven komt er nieuwe wet- en regelgeving op de werkorganisatie af, zoals onder andere de Woonvisie, Spreidingswet, de Omgevingswet en Beschermd wonen.

Organisatieontwikkeling

In oktober 2022 is het BUCH bestuur, in opdracht van de vier colleges, een onderzoek gestart naar de sturing en werking van de werkorganisatie. Het doel is om te komen tot een goede (bestuurs)opdracht waarmee de werkorganisatie zich verder kan versterken en optimaal kan functioneren. Om zo de taken voor onze vier gemeenten krachtig en professioneel uit te kunnen blijven voeren.

Een eerste onderzoek leidde tot een rapport met aanbevelingen voor de huidige werkorganisatie. Het BUCH-bestuur heeft besloten om daarnaast een tweede scenario te onderzoeken.

Dit tweede scenario onderzoekt een manier van werken die de gemeenten meer ruimte biedt om eigen, lokale keuzes te maken. Deze extra tussenstap zorgt er wel voor dat het proces wat meer tijd in beslag neemt.

Het extra scenario is wenselijk omdat na de meicirculaire de financiële omstandigheden van de vier gemeenten onzekerder zijn geworden. Daarbij werd al tijdens het eerste onderzoek duidelijk dat de ambities van de vier gemeenten verschillen en dat er behoefte is aan meer ruimte voor lokale, eigen keuzes. In het najaar 2023 neemt het BUCH bestuur een besluit over de richting van de organisatie aan de hand van de twee onderzoeken. Hieruit volgt dan een bestuursopdracht aan de werkorganisatie om dit besluit uit te werken en vorm te geven.

Risico's

De aandacht voor de personele uitdagingen blijft onverminderd hoog en er wordt structureel gewerkt aan het brede spectrum aan beleid en instrumenten van goed werkgeverschap, waaronder een onderzoek naar het loongebouw, strategische personeelsplanning, opleiden en arbeidsmarktbenadering.

Op dit moment is nog niet bekend of, wanneer en hoeveel middelen beschikbaar komen voor de gemeenten vanuit het Rijk. Hierdoor zijn de financiële gevolgen voor de BUCH ook nog niet volledig bekend.

2. GGD NHN

De GGD is gevestigd in Alkmaar en voert de taken uit de Wet Publieke Gezondheid uit. In 2024 gaat de GGD proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten en het op orde brengen van de informatiebeveiliging en privacy. De begroting 2024 is vastgesteld met uitzondering van de voorgestelde bezuinigingen op de dienstverlening. De benodigde financiering zal enerzijds gerealiseerd worden door een verhoging van de deelnemersbijdrage van de gemeenten

en anderzijds door eigen inkomsten van de bedrijfsvoering van de GGD.

Het toevoegen van de Wvvgz en de integrale crisisdienst jeugd aan de GR van de GGD is, naast de loonstijgingen, een financieel risico.

3. Veiligheidsregio NHN

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De VRNHN is gevestigd in Alkmaar en voert taken uit de Wet Veiligheidsregio's uit door het organiseren en operationeel houden van de brandweer- en ambulancezorg, de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), de rampenbestrijding, de meldkamer en het Zorg- en Veiligheidshuis.

VRNHN richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle partijen die bij de veiligheid en hulpverlening betrokken zijn.

Belangrijke risico's

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord ziet meerdere risico's op zich af komen. De energiecrisis, verhoogde dreiging van cyberaanvallen met daarmee kans op digitale ontwrichting en mogelijke verstoring en uitval van nutsvoorzieningen zijn hier voorbeelden van. Maar ook nieuwe crisistypen zoals extreem weer, klimaatveranderingen en de energietransitie worden als risico aangemerkt. Risico's die invloed hebben op de bedrijfsvoering betreffen de onzekerheid op financieel gebied door de energiecrisis en tekorten aan grondstoffen en personeel.

Belangrijke Ontwikkelingen

Op het moment van opstellen van dit document wordt gewerkt aan het nieuwe beleidsplan 2024-2027. Deze is gebaseerd op de twee pijlers uit het beleidsplan 2020-2023: voorkomen & voorbereiden en coördineren & hulpverlenen.

Het landelijk gesloten Integrale Zorgakkoord vormt de werkagenda van de toekomst voor de ontwikkeling van de zorg in Nederland. Vraagstukken als zorg coördinatie, digitalisering en gegevensuitwisseling zijn de komende jaren actueel voor de ambulancezorg.

De doorontwikkeling van de brandweer blijft onderwerp van dialoog. Hieraan verbonden is de actualisatie van het dekkingsplan en daarmee de inrichting van de brandweer. Er wordt meer helderheid verwacht in het landelijk traject 'taakdifferentiatie', waarbij ongelijkheid tussen vrijwilligers en beroepspersoneel op basis van Europese wetgeving niet langer in alle omstandigheden is toegestaan.

Crisisbeheersing is in beweging, het werk in de Veiligheidsregio's wordt in toenemende mate complexer. Waar de regio zich in eerste instantie richtte op ongevallen en 'klassieke' ramptypen, vragen gemeenten en Rijk steeds vaker de inzet van de veiligheidsregio bij complexe maatschappelijke vraagstukken, die de continuïteit van onze samenleving (langdurig) bedreigen. Daarbij wordt van de Veiligheidsregio een andere rol verwacht dan in de afgelopen jaren, waarbij de regio meer inzet op opbouwen en faciliteren van het netwerk zodat een gezamenlijke aanpak mogelijk wordt.

4. Omgevingsdienst NHN

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De ODNHN is gevestigd in Hoorn en ondersteunt de deelnemende gemeenten bij vergunningsverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu- en duurzaamheid. Doel is het bijdragen aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen het werkgebied. In 2024 zal voor het eerst volledig onder de Omgevingswet worden gewerkt.

Belangrijke risico's

De ODNHN houdt in de begroting 2024 al rekening met een aantal gevolgen van de Omgevingswet maar daarnaast zijn op dit punt nog steeds onzekerheden.

De OD signaleert al meerdere jaren dat het aantrekken en opleiden van voldoende kundig personeel moeilijk is. In de uitvoering wordt dit veelal opgevangen door het bestaande personeel en dit zorgt voor hoge werkdruk en bovenmatige opbouw van verlof. De ODNHN heeft een op verjonging gericht personeelsbeleid waarin o.a. wordt gewerkt met trainees.

Belangrijke Ontwikkelingen

Met de ingang van de Omgevingswet staat de grootste verandering in de geschiedenis van omgevingsdiensten voor de deur. Daarnaast vragen onderwerpen als stikstof, circulaire economie, natuurbescherming en ondermijning, steeds meer aandacht en expertise. De OD NHN neemt deel aan het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel zoals ingezet door het ministerie van I & W. Dit in opvolging van het in 2021 gepubliceerde onderzoek van de 'commissie Van Aartsen.' Het programma richt zich op de aanbevelingen van deze commissie ter versterking van het VTH-stelsel. De OD NHN richt zich met deze deelname op scholing en opleiding van medewerkers voor de verbetering van de kwaliteit van de uitvoering op de VTH-taken.

Financiële positie

De ODNHN heeft een meerjarig sluitende begroting. Het weerstandsvermogen bevindt zich op het maximum van 2,5% zoals gesteld in de FUGR maar de weerstandscapaciteit wordt in relatie tot de voor de ODNHN ingeschatte risico's als matig ingeschat.

5. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

De werkzaamheden (openbaar belang)

Het Regionaal Archief Alkmaar is gevestigd in Alkmaar en is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige

partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van de gemeente te leren kennen.

Belangrijke risico's

De belangrijkste risico's die worden onderkend zijn:

- a. Minder opbrengsten van het depotgebruik door derden;
- b. Meerkosten realisatie E-depot / E-Loket;
- c. Hogere energiekosten.

De eerste twee risico's worden laag ingeschat, het 3^e risico wordt hoog ingeschat door de effecten van de wereldwijde energiecrisis. Dit risico is afgedekt door herbestemming van een deel van de bestemmingsreserves uit de jaarstukken van 2022. Voor de voorliggende begroting wordt een nieuwe inschatting gemaakt.

Belangrijke ontwikkelingen

Ten opzichte van de voorgaande jaren (2022 en 2023) wordt de beleidslijn grotendeels bestendigd. De begroting 2024 laat op enkele punten verschillen laten zien ten opzichte van die van 2023 en de daarin opgenomen meerjarenbegroting. De stijgende energieprijzen in combinatie met de hoge inflatie hebben hun weerslag op de prognoses. Daarnaast zal er een stijging van de personeelslasten te zien zijn in verband met nieuwe taken als gevolg van wetswijzigingen en een groter beroep dat er door de deelnemende gemeenten op de bij het Regionaal Archief aanwezige kennis wordt gedaan.

Financiële positie

Voor 2024 is een aanvullende inzet van personeel voorzien voor digitale informatie-advisering en gegevensbescherming. Deze aanvullende inzet is verwerkt in een stijging van de benodigde deelnemersbijdrage. Deze bijdrage zal daardoor, en na

toepassing van het prijsindexcijfer van 7,10%, stijgen van € 4,76 tot € 5,32 per inwoner.

Na 2024 is in het meerjarenbeeld geen andere stijging van de lasten opgenomen dan die van de reguliere indexering.

6. Zaffier

Zaffier is gevestigd in Alkmaar en voert sinds 1 januari 2023 voor de zes gemeenten in de regio Alkmaar de Participatiewet, de Wet Inburgering en de Wet gemeentelijk Schuldhulpverlening uit. In de loop van 2023 zijn daar nog taken bijgekomen zoals het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners, het verstrekken van Energietoeslag, het afhandelen van de Kinderopvangtoeslagaffaire, nazorg aan ex-gedetineerden, de inzet van IPS-trajecten en de Oude Wet Inburgering.

Zaffier kent een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). In het AB nemen portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten deel. In het DB hebben drie portefeuillehouders plaats: de portefeuillehouders uit Alkmaar en Dijk en Waard en de portefeuillehouder Uitgeest namens de vier BUCH-gemeenten.

Er zijn geen financiële resultaten van Zaffier in 2022, aangezien de organisatie per 1 januari 2023 volledig operationeel is. De bekostiging van Zaffier is gevonden in de reeds bestaande uitvoeringsmiddelen uit de WNK, Haltewerk en de GR BUCH.

7. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

De VVI is gevestigd in Alkmaar en verwerkt de door de deelnemende gemeenten aangeleverde afvalstoffen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke taken uit de Wet milieubeheer. De VVI heeft als speerpunten onder andere meer bronscheiding met een verlaging van de hoeveelheid restafval en de optimalisatie van de benutting van de energie die vrijkomt bij het verbranden van restafval. Zij besteedt ook aandacht aan

de productie van duurzame energie en de afzet van secundaire grondstoffen.

De risico's van de gemeenschappelijke regeling houden hoofdzakelijk verband met:

- a. De continuïteit van de afvalverwerking;
  - b. Het financiële risico van het aandeelhouderschap A in NV HVC;
  - c. Conformiteit met regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, Wet markt en overheid en aanbesteding.
- De VVI beschikt niet over eigen personeel, gebouwen etc, waardoor de ontwikkelingen aangaande de begroting nihil zijn. Het financiële risico wordt door de GR als verwaarloosbaar bestempeld.

8. Cocensus

De GR Cocensus is gevestigd in Heemskerk, is opgericht als een uitvoeringsorganisatie en formuleert geen eigen beleid. Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale heffingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Cocensus verzorgt voor gemeente Bergen de heffing en inning van onroerende-zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, forensenbelasting, precariobelasting, leges (omgevingsvergunningen), BIZ heffing, naheffingsaanslagen parkeren en grafrechten. Tevens behandelt Cocensus kwijtscheldingsverzoeken en bezwaar/beroepschriften tegen aanslagen en WOZ beschikkingen.

Cocensus heeft vanaf 2020 voor alle BUCH gemeenten een Klantcontactcentrum (KCC) belastingen ingesteld. Gezien de positieve ervaringen is besloten om met ingang van 2023 voor alle deelnemende gemeenten de KCC belastingactiviteiten uit te voeren. Dit heeft voor gemeente Bergen geleid tot een structurele verlaging van de jaarlijkse bijdrage. Cocensus biedt

daarnaast aan inwoners en bedrijven de mogelijkheid om zelf hun zaken digitaal te regelen.

Bij de berekening van de bijdragen 2024 aan de GR Cocensus is uitgegaan van een indexpercentage van 3,4%. Dit is lager dan het door de Regietafel afgegeven percentage van 7.1% omdat Cocensus heeft gekozen om het cao-akkoord niet door te belasten aan de deelnemende gemeenten. De bijdrage van de gemeente Bergen wijzigt hiermee van € 800.000 in 2023 naar € 827.000 in 2024.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om van het positieve resultaat 2022 van € 489.745 een bedrag van € 255.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Deze neemt hiermee toe van € 250.000 naar € 505.000. Hiervan is een bedrag van € 136.000 gelabeld voor de afhandeling van de bezwaren ingediend door de NCNP-bureaus. Dit omdat het aandeel van het aantal bezwaren dat is ingediend door deze bureaus toeneemt waardoor mogelijk een capaciteitstekort ontstaat. Het overige gedeelte van € 234.745,00 is naar rato van de bijdragen aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.

9. Coöperatie Parkeerservice

Organisatiegegevens

Coöperatie Parkeerservice is gevestigd in Amersfoort en is een samenwerking van dertien leden. Leden betreffen zowel stedelijke als landelijke gemeenten.

Werkzaamheden/Ontwikkelingen

Parkeerservice ontzorgt de leden voor een breed scala aan gestandaardiseerde parkeerproducten- en diensten, zoals: parkeervergunningen, beheer op afstand via een centrale meldkamer en beheer op locatie van parkeergerelateerde apparatuur. Ook het legen van ticket- en betaalautomaten, inzet van toezicht en handhaving en de invordering van naheffingsaanslagen kunnen worden afgenomen. Daarnaast

werkt Parkeerservice aan de implementatie van scanauto's en adviseert het deelnemers over parkeren en parkeerbeleid;

Risico's

De belangrijkste risico's bestaan uit het verlaten van Parkeerservice door de deelnemers. Als een deelnemer wegvalt, dan moeten de kosten worden gedragen door de overgebleven deelnemers. De overheadkosten nemen toe, maar ook de kostprijs per parkeerplaats stijgt. Verder dient gemeld te worden dat het impact van de risico's fors hoger is dan eigen vermogen (€3.535.000 vs. €2.025.000)

Financiële positie

Er is vorig jaar verlies geleden, welke ten laste van de reserve is gebracht. De kosten voor 2024 gaan omhoog. Voor gemeente Bergen van € 846.017 (2023) naar € 918.820 (2024). Er is een (hybride) app in ontwikkeling maar de ontwikkeling daarvan gaat traag.

Eigen vermogen van Parkeerservice op 31 december 2022 was 2.025.000. Kortlopende schulden bedroegen 5.492.000.

10. Decra

Het stimuleringsfonds werkt ook in 2024 aan haar doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Daarbij wordt bij de financiering van en participatie in projecten een ruime definitie van het begrip duurzaamheid gehanteerd. Aspecten zoals regionale werkgelegenheid en innovatie worden nadrukkelijk in de afweging meegenomen. Hierdoor worden een diversiteit aan duurzame projecten ontwikkeld. Het fonds is een revolverend fonds en houdt zich na de eerste storting in stand met de winsten uit duurzame energieprojecten. Door deze wijze van financiering behoudt het kapitaal van de coöperatie over een langere termijn zijn waarde. Er is nog geen jaarrekening van 2022 beschikbaar. Deze wordt in de loop van het jaar verwacht.

11. Ontwikkelingsbedrijf NHN

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

Gemeente Bergen is aandeelhouder van N.V.

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN). Het ONHN is gevestigd in Alkmaar en begin 2007 opgericht met als belangrijkste doel het stimuleren van de economie in de regio.

De gemeenten in Noord-Holland Noord en de Provincie Noord-Holland zijn aandeelhouders en betalen ieder jaar een bijdrage.

Bijdrage beleidsdoelstellingen en ontwikkelingen

1. Vestigingsklimaat: een optimaal fysiek vestigingsklimaat voor ondernemers door een ondernemersgerichte aanpak;

2. MKB-strategie: Vergroten van de groeikansen van stuwende bedrijven in de regio door onafhankelijk maatwerk op het terrein van financiering, arbeidsmarkt en opleidingen, innovatie en bedrijfshuisvesting;

3. Acquisitie: Het versterken van de regionale economische structuur door het actief aantrekken van nieuwe bedrijven met toekomstbestendige werkgelegenheid en het behoud van bestaande bedrijven;

4. Communicatie: Merkbekendheid regio Noord-Holland Noord en Ontwikkelingsbedrijf NHN vergroten door doel(groep)gerichte regiomarketing, projectcommunicatie, public affairs en corporate communicatie.

Belangrijke risico's

Controle op activiteiten beschreven in jaarplan.

Belangrijke Ontwikkelingen

Huidig Dienstverleningsovereenkomst verloopt op 31-12-2024.

12. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Bestuurlijk belang

De BNG Bank is gevestigd in Den Haag. Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het Rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 149.994 aandelen in ons bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Het stemrecht is

afhankelijk van het aandelen bezit van de gemeente. De stemverhouding is voor ons 0,27%.

Openbaar belang

De BNG Bank richt zich exclusief op het publieke domein in Nederland. Klanten zijn onder meer gemeenten, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen en energiebedrijven. Ambitie is dat klanten de bank beschouwen als natuurlijke partner voor het financieren van hun maatschappelijke vraagstukken.

Risico's voor de financiële positie van de gemeente

Gevoeligheid van het renteresultaat voor politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

Belangrijke ontwikkelingen

Hoewel de economische vooruitzichten wat verbeterd zijn en de inflatie iets is afgenomen is de verwachting dat de rentetarieven in met name de korte looptijden verder oplopen.

Financiële positie

De cijfers over 2022 laten wederom zien dat de BNG Bank er sterk voor staat. De nettowinst steeg met ruim 27% naar € 300 mln. tegen € 236 mln. in 2021. Voor 2023 verwacht de bank een stijging van de bedrijfslasten vanwege investeringen in IT, door verbeteringen van klant- en kredietprocessen, vanwege de hoge inflatie en door cao-afspraken.

13. Alliander

Alliander, waarvan het hoofdkantoor in Arnhem gevestigd is, is een groep waarin verschillende bedrijven actief zijn.

Netbeheerder Liander leidt de energiedistributie over al onze netten dagelijks in goede banen. Qirion legt zich toe op de ontwikkeling van duurzame technologieën en intelligente energie-infrastructuren.

Alliander heeft besloten op zoek te gaan naar een andere eigenaar voor Kenter, de dienstverlener in energievoorzieningen

en energiedata. In 2023 verwacht Alliander het verkoopproces af te ronden.

Alliander zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Het investeringsniveau is gestegen in verband met de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk in reactie op het Klimaatakkoord en de daaruit voortvloeiende Regionale Energiestrategie.

De Staat, de netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin en een vertegenwoordiging van hun aandeelhouders zijn tot een onderhandelingsakkoord gekomen over de voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in een zogenaamd afsprakenkader. Tijdens de vergadering hebben de aandeelhouders van Alliander ingestemd met de inhoud van het afsprakenkader. Hiermee is er groen licht voor de ondertekening van het afsprakenkader en wordt een solide basis gelegd voor een structurele oplossing van de toekomstige financieringsbehoefte van Alliander.

PARAGRAAF G: BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van onze gemeente wordt uitgevoerd door de werkorganisatie BUCH.

Het algemeen bestuur van de werkorganisatie BUCH heeft de begroting 2024 van de BUH op 5 juli 2023 vastgesteld.

In de begroting 2024 van de werkorganisatie BUCH is ingegaan op datgene wat de werkorganisatie BUCH in 2024 wil bereiken, wat ze daarvoor gaat doen en hoeveel dat gaat kosten.

Vanuit de werkorganisatie vindt de doorbelasting plaats van de financiële bijdrage aan de gemeenten voor de uitvoering.

In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is per verbonden partij, dus ook voor de werkorganisatie BUCH ingegaan op het openbaar belang, de belangrijkste ontwikkelingen, de risico's en de financiële positie van de werkorganisatie voor de begroting 2024.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het verslagjaar 2023 de rechtmatigheidsverantwoording door het college een feit. Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college en de directie verantwoording af over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Nu toetst de accountant de rechtmatigheid en geeft een oordeel hierover af in de controleverklaring. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording geeft de accountant geen afzonderlijk oordeel meer over de rechtmatigheid maar is dit onderdeel van zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is.

Invoering Omgevingswet

In de Omgevingswet is alle bestaande wetgeving over de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd in één wet met één samenhangend stelsel. Met het programma Omgevingswet worden de gemeenten en de werkorganisatie BUCH gezamenlijk voorbereid op de invoering van deze wet.

De vier gemeenteraden hebben het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt. De visie op de Omgevingswet bestaat uit vier uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet.

1. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal
2. Ruimte aan initiatieven
3. Vroegtijdige samenwerking
4. Integraal werken en maatwerk

De Omgevingswet zou op 1 juli 2022 in werking treden. In 2022 is bekend gemaakt dat de invoering is uitgesteld naar 1 januari 2024. Nog steeds worden de voorbereidingen onverminderd voortgezet. Dit binnen de kaders zoals die zijn vastgesteld. Een groot deel van de voorbereiding staat namelijk los van de datum van inwerkingtreding. De extra tijd wordt gebruikt om beter vertrouwd te raken met de nieuwe manier van werken en de dienstverlening te verbeteren voordat de Omgevingswet in werking treedt.

Onderzoeken 213a gemeentewet

Onderzoeken 213a Gemeentewet In de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (ex. 213a Gemeentewet) is bepaald dat het college jaarlijks de doelmatigheid van de uitvoering van het beleid onderzoekt en over de uitkomsten daarvan rapporteert in de paragraaf bedrijfsvoering.

Door het vertrek van de medewerkers verantwoordelijk voor onder andere coördinatie van het 213a onderzoek en het langdurig niet (volledig) kunnen invullen van de vacatures is binnen bedrijfsvoering de focus gelegd op de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening over 2023.

In het eerste kwartaal van 2024 wordt een onderzoekjaarplan opgesteld waarin een voorstel wordt gedaan voor de uit te voeren 213a onderzoeken voor 2024.

PARAGRAAF H: WET OPEN OVERHEID

Uitgangspunt van de Woo (wet Open Overheid) is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke overheidsinformatie.

Overheidsinformatie is openbaar, tenzij er een reden is waarom dat niet kan. De invoering van de Woo wordt landelijk gezien als een meerjarenplan. Om die reden treedt de Woo gefaseerd in werking en knippen wij het op in drie fasen. De implementatie duurt tot 2028. De Woo kent drie onderdelen:

1. Informatiehuishouding op orde: goede kwaliteit (juist en volledig) van informatie
2. Actieve openbaarmaking: juiste en volledige informatie tijdig en veilig uit eigen beweging openbaar kunnen maken
3. Passieve openbaarmaking: juiste en volledige informatie tijdig en veilig op verzoek openbaar kunnen maken

De gedeeltelijke invoering van de Wet open overheid (Woo) is nu meer dan een jaar verstreken (1 mei 2022). De vier BUCH - gemeenten en werkorganisatie BUCH hebben zich vanaf de inwerkingtreding organisatorisch voorbereid op de direct geldende verplichtingen.

De beleidsvoornemens 2024 voor de implementatie van de Woo voor de vier gemeenten en Werkorganisatie BUCH zijn als volgt:

- Organisatorisch en technisch gereed voor actieve openbaarmaking van nieuwe Woo-informatie Fase 1*.
- Er is periodieke inzicht hoe de Woo uitgevoerd wordt en welke maatregelen nodig zijn om te groeien in transparante dienstverlening
- Nieuwe Woo-informatie Fase 2 is geïnventariseerd en wordt organisatorisch en technisch voorbereid op actieve openbaar making
- Het kennisniveau omtrent de Woo is op basisniveau. Medewerkers die veel te maken hebben met Fase 1 Woo-informatie zijn opgeleid en hebben de vaardigheden om te voldoen aan wettelijke afhandel- en publicatietermijnen.

* Het is wachten op de eerste Koninklijk Besluiten. Dit is het moment waarop de nieuwe Woo-informatie verplicht openbaar en vindbaar en bruikbaar moet zijn voor de samenleving op de gemeentelijke website en het landelijk platform [Woo-index van KOOP](#). Landelijk wordt aangegeven dat onderstaande categorieën vermoedelijk de eerste zullen zijn die openbaar moeten:

- Woo-verzoeken
- Organisatiegegevens
- Bestuursstukken
- Convenanten

De middelen die vanuit het Rijk beschikbaar zijn gesteld en overgeheveld naar de werkorganisatie BUCH worden besteed aan actieve en passieve openbaar making conform het vastgesteld Woo-ambitieniveau en de Woo-verplichtingen.

BIJLAGE 1: BATEN & LASTEN PER TAAKVELD

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2022	Lasten 2022	Saldo 2022	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024
	Baten en lasten	Realisatie			Begroot			Begroot		
	1a Inwoners en bestuur									
0.1	Bestuur	45	2.951	-2.906	57	2.298	-2.241	57	2.322	-2.264
0.2	Burgerzaken	433	949	-516	251	891	-640	559	1.284	-725
5.6	Media	0	50	-50	0	52	-52	0	52	-52
		478	3.950	-3.472	308	3.241	-2.933	616	3.658	-3.041
	1b Samen leven									
4.1	Openbaar basisonderwijs	15	147	-131	17	179	-162	18	176	-158
4.2	Onderwijshuisvesting	158	1.559	-1.401	179	3.472	-3.294	185	2.099	-1.915
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	310	960	-650	379	1.102	-723	87	819	-732
5.1	Sportbeleid en activering	56	485	-429	25	323	-298	25	339	-314
5.2	Sportaccommodaties	599	1.357	-758	816	1.658	-842	849	1.971	-1.121
5.6	Media	0	751	-751	28	798	-769	28	857	-828
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	826	3.062	-2.237	855	3.952	-3.097	2.415	5.279	-2.864
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	2.405	-2.405	0	2.362	-2.362	0	3.032	-3.032
6.3	Inkomensregelingen	5.449	8.322	-2.873	5.464	7.820	-2.356	4.955	6.516	-1.561
6.4	Begeleide participatie		1.370	-1.370	0	0	0	0	0	0
6.4	WSW en beschut werk	0	0	0	0	1.737	-1.737	0	1.635	-1.635
6.5	Arbeidsparticipatie	42	771	-729	281	1.281	-1.000	182	1.224	-1.042
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	10	952	-941	8	1.313	-1.305	8	1.236	-1.228
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	150	183	-33	132	2.677	-2.545	132	3.054	-2.922
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	4.151	-4.151	0	1.321	-1.321	0	1.300	-1.300
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	325	-325	0	582	-582	0	620	-620
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	133	0	133	0	74	-74	0	143	-143
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	4.026	-4.026	0	1.332	-1.332	0	805	-805
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	457	-457	0	518	-518
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	143	-143	0	194	-194
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	48	-48
6.73a	Pleegzorg	0	0	0	0	128	-128	0	175	-175
6.73b	Gezinsgericht	0	0	0	0	82	-82	0	129	-129
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	202	-202	0	252	-252
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	1.991	-1.991	0	2.092	-2.092
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	40	-40	0	85	-85
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0	41	-41
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	14	-14	0	44	-44	0	49	-49
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	15	-15
6.82b	Jeugdreclassering	32	1.140	-1.109	32	1.045	-1.013	32	796	-764
7.1	Volksgezondheid	0	1.404	-1.404	0	1.096	-1.096	0	1.206	-1.206
		7.781	33.385	-25.604	8.216	37.210	-28.994	8.916	36.704	-27.788

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2022	Lasten 2022	Saldo 2022	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024
	1c Een veilige gemeente									
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	9	2.509	-2.500	10	2.696	-2.686	10	3.029	-3.019
1.2	Openbare orde en veiligheid	65	1.505	-1.440	47	1.568	-1.521	48	1.618	-1.570
		74	4.014	-3.940	57	4.264	-4.207	58	4.648	-4.589
	1d Kerngericht en ondersteunend									
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	52	-52	0	74	-74	0	0	0
		0	52	-52	0	74	-74	0	0	0
	2a Cultuur, Recreatie en toerisme									
2.3	Recreatieve havens			0	0	0	0	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	6	450	-444	6	757	-751	17	342	-325
5.4	Musea	169	1.303	-1.133	102	1.144	-1.042	106	1.081	-974
5.5	Cultureel erfgoed	0	246	-246	0	300	-300	0	334	-334
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	748	847	-99	834	956	-122	867	1.068	-201
		923	2.845	-1.922	942	3.158	-2.215	990	2.824	-1.834
	2b Economische vitaliteit									
3.1	Economische ontwikkeling	32	277	-245	0	293	-293	0	243	-243
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	41	-41	0	73	-73	0	44	-44
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	55	91	-35	56	86	-30	56	92	-36
3.4	Economische promotie			0	0	0	0	0	0	0
		88	409	-321	56	452	-396	56	378	-322
	2c Een bereikbare gemeente									
2.1	Verkeer en vervoer	1	137	-136	0	197	-197	0	379	-379
2.2	Parkeren	0	1.258	-1.258	0	1.199	-1.199	0	1.197	-1.197
2.5	Openbaar vervoer	14	65	-50	0	75	-75	0	121	-121
		15	1.459	-1.444	0	1.472	-1.472	0	1.697	-1.697
	3a Wonen en leefomgeving									
1.2	Openbare orde en veiligheid	25	528	-503	0	429	-429	0	195	-195
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	186	-186	0	195	-195	0	364	-364
7.1	Volksgesondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.4	Milieubeheer	0	18	-18	0	15	-15	0	15	-15
8.1	Ruimte en leefomgeving	18	1.320	-1.302	70	1.531	-1.460	16	908	-892
8.1	Ruimtelijke ordening	90	1.345	-1.255	381	919	-538	266	1.251	-985
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	755	798	-43	1.718	1.547	171	2.962	3.020	-58
8.3	Wonen en bouwen	793	2.059	-1.266	1.688	2.489	-801	1.116	2.206	-1.090
		1.681	6.254	-4.574	3.857	7.125	-3.268	4.360	7.960	-3.600

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2022	Lasten 2022	Saldo 2022	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024
	3b Duurzaamheid en milieu									
7.2	Riolering	3.617	3.071	546	3.713	3.170	543	4.001	3.129	872
7.3	Afval	5.782	6.020	-238	5.979	4.575	1.404	5.454	3.885	1.569
7.4	Milieubeheer	308	1.586	-1.279	1.193	2.703	-1.510	704	2.227	-1.523
		9.706	10.677	-971	10.885	10.448	437	10.159	9.240	918
	3c Beheer en onderhoud									
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	533	1.537	-1.005	411	750	-339	463	782	-319
2.1	Verkeer en vervoer	1.595	5.700	-4.105	179	5.676	-5.497	180	5.869	-5.689
2.4	Economische havens en waterwegen	5	672	-667	0	687	-687	0	676	-676
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	35	-35	0	35	-35	8	35	-27
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1	3.225	-3.226	0	3.502	-3.502	0	3.565	-3.565
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	495	437	58	451	446	5	460	414	46
		2.626	11.607	-8.981	1.041	11.096	-10.055	1.110	11.340	-10.230
	4a Algemene dekkingsmiddelen									
0.5	Treasury	885	525	360	1.107	309	798	777	115	662
0.61	OZB woningen	7.884	359	7.525	8.078	394	7.684	8.563	412	8.152
0.62	OZB niet-woningen	3.187	139	3.047	3.283	141	3.142	3.480	149	3.331
0.63	Parkeerbelasting	5.267	103	5.165	5.609	111	5.497	5.740	107	5.632
0.64	Belastingen overig	297	46	251	215	46	168	218	82	135
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	47.650	0	47.650	47.118	0	47.118	49.062	0	49.062
3.4	Economische promotie	5.069	85	4.984	4.820	92	4.728	5.070	70	5.000
		70.239	1.256	68.983	70.229	1.093	69.136	72.909	936	71.974
	4b Overhead									
0.4	Overhead	46	13.597	-13.552	50	13.506	-13.456	52	13.691	-13.640
		46	13.597	-13.552	50	13.506	-13.456	52	13.691	-13.640
	4c Overig									
0.8	Overige baten en lasten	36	318	-282	0	1.331	-1.331	0	337	-337
		36	318	-282	0	1.331	-1.331	0	337	-337
	4d Onvoorzien									
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0	10	-10	0	10	-10
		0	0	0	0	10	-10	0	10	-10
	4e VPB									
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	35	-35	0	37	-37	0	43	-43
		0	35	-35	0	37	-37	0	43	-43
	Saldo Baten en lasten	93.693	89.860	3.833	95.641	94.516	1.125	99.227	93.467	5.760

	Taakveld BBV (bedragen x 1.000)	Baten 2022	Lasten 2022	Saldo 2022	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024
	Mutaties reserves	Realisatie			Begroot			Begroot		
	1a Inwoners en bestuur									
0.10	Mutaties reserves	125		125	0	0	0	0	0	0
		125		125	0	0	0	0	0	0
	1b Samen leven									
0.10	Mutaties reserves	74	157	-82	575	157	419	0	157	-157
		74	157	-82	575	157	419	0	157	-157
	2b Economische vitaliteit									
0.10	Mutaties reserves	110	0	110	32	0	32	0	0	0
		110	0	110	32	0	32	0	0	0
	3a Wonen en leefomgeving									
0.10	Mutaties reserves	1.133	620	514	549	319	229	130	0	130
		1.133	620	514	549	319	229	130	0	130
	3b Duurzaamheid en milieu									
0.10	Mutaties reserves		292	-292	0	0	0	0	0	0
			292	-292	0	0	0	0	0	0
	3c Beheer en onderhoud									
0.10	Mutaties reserves	0	1.198	-1.198	0	0	0	0	0	0
		0	1.198	-1.198	0	0	0	0	0	0
	4c Overig									
0.10	Mutaties reserves	1.465	3.185	-1.720	1.289	3.243	-1.953	0	1.940	-1.940
		1.465	3.185	-1.720	1.289	3.243	-1.953	0	1.940	-1.940
	Saldo Mutaties reserves	2.907	5.451	-2.544	2.444	3.718	-1.274	130	2.097	-1.966
	Resultaat	96.601	95.311	1.289	98.085	98.234	-149	99.357	95.563	3.794

BIJLAGE 2: OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Algemene dekkingsmiddelen Bedragen x 1.000	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026	Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden												
Baten OZB woningen	8.563		8.563	8.734		8.734	8.909		8.909	9.087		9.087
Baten OZB bedrijven	3.480		3.480	3.550		3.550	3.621		3.621	3.693		3.693
Opbrengsten parkeerbelasting	5.740	80	5.660	5.858	80	5.778	5.978	80	5.898	6.097	80	6.017
Baten precariobelasting	155		155	158		158	161		161	164		164
Forensenbelasting	1.719	5	1.714	1.753	5	1.748	1.788	5	1.783	1.823	5	1.818
Toeristenbelasting	3.351	65	3.286	3.427	68	3.359	3.503	70	3.433	3.579	71	3.508
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden	23.008	150	22.858	23.480	152	23.328	23.960	154	23.806	24.444	156	24.288
B. algemene uitkeringen												
Algemene uitkering gemeentefonds	48.162	0	48.162	50.097	0	50.097	46.277	0	46.277	46.543	0	46.543
B. algemene uitkeringen	48.162	0	48.162	50.097	0	50.097	46.277	0	46.277	46.543	0	46.543
C. dividend												
Beleggingen	542		542	542		542	542		542	542		542
C. dividend	542		542	542		542	542		542	542		542
E. Overige algemene dekkingsmiddelen												
Uitg. woningen uitvoering Wet WOZ		412	-412		423	-423		435	-435		442	-442
Uitgaven belasting. eigend en gebr. Bedrijven OZB		149	-149		154	-154		158	-158		161	-161
Uitgaven heffing en invordering pb		22	-22		23	-23		23	-23		23	-23
Algemene baten en lasten		371	-371		998	-998		1.642	-1.642		2.305	-2.305
E. Overige algemene dekkingsmiddelen		954	-954		1.597	-1.597		2.258	-2.258		2.932	-2.932
Geheel - Totaal	71.712	1.104	70.608	74.119	1.749	72.370	70.780	2.412	68.367	71.529	3.087	68.442

BIJLAGE 3: OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

PO	Incidentele laten en lasten groter dan € 50.000	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten
		2024	2024	2025	2025	2026	2026	2027	2027
	Exploitatie								
1b	Tijdelijke huisvesting BSG	635.000							
1b	Aanloopkosten De Schulp	317.000							
1b	Inburgering asiel (septcirc)	56.000							
1b	Bestuursopdracht verlenging Oekraïne opvang	381.000	381.000						
2a	Musea (onderhoud collecties)	72.000							
2a	KN2024 plustaak erfgoed 2024&2025 1fteschl10 amendement	107.000		111.000					
2b	Fundament en maatwerk aanleveren voor een vitale economische kernen	75.000							
3a	Aankoop opstallen voetbalfusie KN2023	770.000		100.000					
3a	Actualisatie grex SF - NAG 2022 + NAG 2023	3.482.000	3.493.000	183.000	173.000	1.327.000	1.314.000	1.232.000	1.292.000
3a	Plankosten voetbal fusie Egmond	55.000							
3a	Plankosten Watertoreengebied	85.000							
3b	Energietransitie	234.000							
3c	Inventariseren illegale tuinuitbreiding	100.000							
	Totaal incidenteel exploitatie	6.369.000	3.874.000	394.000	173.000	1.327.000	1.314.000	1.232.000	1.292.000
	Incidentele baten en lasten Reserves								
	Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten en lasten	6.369.000	3.874.000	394.000	173.000	1.327.000	1.314.000	1.232.000	1.292.000
	Totaal saldo lasten min baten		2.495.000		221.000		13.000		-60.000

BIJLAGE 4: OVERZICHT STAND RESERVES EN VOORZIENINGEN

Reserves:

PO	Naam reserve	Saldo 31-12-23	Onttrekking 2024	inflatie toev. 2024	Storting 2024	Saldo 31-12-24	Onttrekking 2025	inflatie toev. 2025	Storting 2025	Saldo 31-12-25	Onttrekking 2026	inflatie toev. 2026	Storting 2026	Saldo 31-12-26	Onttrekking 2027	inflatie toev. 2027	Storting 2027	Saldo 31-12-27
	Algemene reserve																	
4	Algemene reserve	50.649.409	0	1.000.000	1.096.500	52.745.909	0	1.000.000	1.096.500	54.842.409	0	1.000.000	1.096.500	56.938.909	0	1.000.000	1.096.500	59.035.409
	Weerstandsvermogen																	
	Bestemmingsreserves:																	
3a	Grote projecten (raad 25 mei 2023 bij de NAG 2023)	234.500	0		0	234.500	0		0	234.500	0		0	234.500	0		0	234.500
3a	Reserve RO-projecten, raad 17 juni 2021	130.139	130.139		0	0	0		0	0	0		0	0	0		0	0
3b	Reserve energietransitie, raad 9 juli 2019	524.856	0		0	524.856	0		0	524.856	0		0	524.856	0		0	524.856
	Totaal bestemmingsreserves	364.639	130.139	0	0	234.500	0	0	0	234.500	0	0	0	234.500	0	0	0	234.500
	Totaal reserves	51.014.048	130.139	1.000.000	1.096.500	52.980.409	0	1.000.000	1.096.500	55.076.909	0	1.000.000	1.096.500	57.173.409	0	1.000.000	1.096.500	59.269.909

Voorzieningen:

Grtbknr.	VOORZIENINGEN :	Saldo per 31-12-23	Storting 2024	Onttrekking 2024	Saldo per 31-12-24	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo per 31-12-25	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo per 31-12-26	Storting 2027	Onttrekking 2027	Saldo per 31-12-27
	Risicovoorziening:													
9210011	Wethouderspensioenen	3.565.161	78.498	161.013	3.482.646	61.119	164.792	3.378.973	61.119	165.548	3.274.544	61.119	165.548	3.170.115
9210021	Wachtgelden wethouders	245.970	0	203.150	42.820	0	77.620	-34.800	0	0	-34.800	0	0	-34.800
	Totaal risicovoorzieningen	3.811.131	78.498	364.163	3.525.466	61.119	242.412	3.344.173	61.119	165.548	3.239.744	61.119	165.548	3.135.315
	Egalisatievoorziening:													
9220011	Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen	2.321.398	514.692	675.000	2.161.090	528.192	544.000	2.145.282	576.192	633.000	2.088.474	576.192	633.000	2.031.666
9220021	Voorziening Baggerkosten	199.871	21.500	10.000	211.371	21.500	10.000	222.871	21.500	10.000	234.371	21.500	10.000	245.871
9220031	Voorziening Onderhoud wegen	744.241	1.382.000	1.446.053	680.188	1.382.000	1.000.554	1.061.634	1.382.000	1.466.325	977.309	1.382.000	1.466.325	892.984
	Totaal egalisatievoorzieningen	3.265.510	1.918.192	2.131.053	3.052.649	1.931.692	1.554.554	3.429.787	1.979.692	2.109.325	3.300.154	1.979.692	2.109.325	3.170.521
	Voorziening uit bijdragen derden:													
9230011	Egalisatievoorziening riolering	947.532	0	176.000	771.532	67.000	0	838.532	112.000	0	950.532	0	94.000	856.532
9230021	Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	704.132	0	74.134	629.998	0	24.134	605.864	0	35.134	570.730	0	42.134	528.596
9230031	Vaststellingsovereenkomst Harmonielocatie	2.045.000	0	0	2.045.000	0	0	2.045.000	0	0	2.045.000	0	0	2.045.000
9230041	Spaarvoorziening riolering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	220.000	0	220.000
	Totaal voorzieningen uit bijdragen derden	3.696.664	0	250.134	3.446.530	67.000	24.134	3.489.396	112.000	35.134	3.566.262	220.000	136.134	3.650.128
	Totaal voorzieningen	10.773.305	1.996.690	2.745.350	10.024.645	2.059.811	1.821.100	10.263.356	2.152.811	2.310.007	10.106.160	2.260.811	2.411.007	9.955.964

BIJLAGE 5. AFKORTINGEN

Afkorting	
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AT	Afschrijvingstermijn
aut	autonoom
BAG	Basisadministratie gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstand zelfstandigen
begr.	begroting
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIZ	Bedrijven Investing Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BSG	Berger Scholengemeenschap
BRB	Bergense reddingsbrigade
BSV	Berger Sportvereniging Bergen
BUIG	Bundeling uitkering gemeenten, dit bestaat uit de participatie wet, IOZ, IOAW en Bbz.
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DECRA	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar
DNWS	de nieuwe winkelstraat
DVO	dienstverleningsovereenkomst
e.v.	en verder
ECB	Europese Centrale Bank
EHBO	Eerste hulp bij ongelukken
ERB	Egmondse reddingsbrigade
excl.	exclusief
fte	fulltime-equivalent
GAB	Recreatieschap Geestmerambacht
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst

Afkorting	
ggz	geestelijke gezondheidszorg
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HVC	Huisvuilcentrale
HIORr	Handboek inrichting openbare ruimte
HO	Huishoudelijke ondersteuning
I	incidenteel
IKC	Integraal kindcentrum
i.v.m.	in verband met
IHP	Integraal huisvestingsplan (onderwijs)
incl.	inclusief
inw.	inwoners
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
ISOB	Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs
jr.	jaar
KCC	Klantcontactcentrum
KRW	Kaderrichtlijn Water
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
max.	maximaal
mln.	miljoen
MMA	Meld Misdaad Anoniem
MRA	Metropool Regio Amsterdam
MTB-ers	mountainbikers
N	nadeel
NEA indexatie	Kostenontwikkelingen van het algemeen binnenlands vrachtautovervoer in het lopende jaar en de verwachtingen voor het komende jaar.

Afkorting	
	Hierbij wordt gekeken naar de loonkosten, brandstofkosten, filedruk en verslechtering in de bereikbaarheid.
n.n.b.	nog niet bekend
n.v.t.	niet van toepassing
nb	nieuw beleid
nr.	nummer
o.a.	onder andere
OD NHN	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
OHP	Onderwijshuisvestingsplan
ONHN	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OZB	Onroerende zaakbelasting
P&C cyclus	Planning en control cyclus
PCC	Petrus Canisius College
PO	programmaonderdeel
PORA	Portefeuillehouder Overleg Regio Alkmaar
PWN	Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland
PWR	Programma Water en Riolering
RAP	Regionaal actieprogramma (wonen)
rek.	rekening
REP	regionale energiebesparingsprogramma
RES	Regionale Energie Strategie
RHCA	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
RIEC NH	Regionale Informatie- en Expertisecentrum Noord-Holland
RvS	Raad van State
S	structureel
SDG	Sustainable Development Goals
SO	Schoonmaakondersteuning

Afkorting	
SOVON	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord
SRB	Schoolse reddingsbrigade
t/m	tot en met
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendezaak-belasting
PO	Programmaonderdeel
PIP	Persoonlijk Inwoners Portaal
V	voordeel
VAW	Visie Aardgasvrije Wijken
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRNHN	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
vsv-ers	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie
VVE	Voor en vroegschoolse educatie
VVI	Vuilverbrandingsinstallatie
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
wadi	Water Afvoer Drainage Infiltratie
Wet fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet Wams	Wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNK	Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland
WOZ	Waardering onroerende zaken
Wrs	Wet regulering sekswerk
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

